

Den här texten är endast avsedd som ett dokumentationshjälpmedel och har ingen rättslig verkan. EU-institutionerna tar inget ansvar för innehållet. De autentiska versionerna av motsvarande rättsakter, inklusive ingresserna, publiceras i Europeiska unionens officiella tidning och finns i EUR-Lex. De officiella texterna är direkt tillgängliga via länkarna i det här dokumentet

► **B****AVTAL**

mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiziska edsförbundet, å andra sidan om fri rörlighet för personer

(EGT L 114, 30.4.2002, s. 6)

Ändrad genom:

		Officiella tidningen		
		nr	sida	datum
► <u>M1</u>	Beslut nr 2/2003 av Gemensamma Kommittén EU–Schweiz av den 15 juli 2003	L 187	55	26.7.2003
► <u>M2</u>	Beslut nr 1/2004 av Gemensamma kommittén EU–Schweiz av den 30 april 2004	L 352	129	27.11.2004
► <u>M3</u>	Protokoll till avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiziska edsförbundet, å andra sidan, om fri rörlighet för personer angående Republiken Tjeckiens, Republiken Estlands, Republiken Cyperns, Republiken Lettlands, Republiken Litauens, Republiken Ungerns, Republiken Maltas, Republiken polens, Republiken Sloveniens och Republiken Slovakiens deltagande som avtalsslutande parter, till följd av deras anslutning till Europeiska union	L 89	30	28.3.2006
► <u>M4</u>	Beslut nr 1/2006 av gemensamma kommittén EU–Schweiz av den 6 juli 2006	L 270	67	29.9.2006
► <u>M5</u>	Protokoll till avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiziska edsförbundet, å andra sidan, om fri rörlighet för personer angående Republiken Bulgariens och Rumäniens deltagande som avtalsslutande parter till följd av deras anslutning till Europeiska unionen	L 124	53	20.5.2009
► <u>M6</u>	Beslut nr 2/2011 av gemensamma kommittén EU–Schweiz som inrättats genom artikel 14 i avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiziska edsförbundet, å andra sidan, om fri rörlighet för personer av den 30 september 2011	L 277	20	22.10.2011
► <u>M7</u>	Beslut nr 1/2012 av Gemensamma kommittén som inrättats genom avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiziska edsförbundet, å andra sidan, om fri rörlighet för personer av den 31 mars 2012	L 103	51	13.4.2012
► <u>M8</u>	Beslut nr 1/2014 av den gemensamma kommitté som inrättats genom avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiziska edsförbundet, å andra sidan, om fri rörlighet för personer av den 28 november 2014	L 367	122	23.12.2014
► <u>M9</u>	Beslut nr 1/2015 av gemensamma kommittén som inrättats genom artikel 14 i avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiziska edsförbundet, å andra sidan, om fri rörlighet för personer av den 8 juni 2015	L 148	38	13.6.2015

-
► <u>M10</u>	Protokoll till avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiziska edsförbundet, å andra sidan, om fri rörlighet för personer, angående Republiken Kroatien som deltagande som avtalslutande part till följd av dess anslutning till Europeiska unionen	L 31	3	4.2.2017
► <u>M11</u>	Beslut nr 1/2020 av gemensamma kommittén som inrättats genom avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiziska edsförbundet, å andra sidan, om fri rörlighet för personer av den 15 december 2020	L 42	15	5.2.2021

▼B**AVTAL**

mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiziska edsförbundet, å andra sidan om fri rörlighet för personer

▼M5

EUROPEISKA GEMENSKAPEN,
KONUNGARIKET BELGIEN,
REPUBLIKEN BULGARIEN,
REPUBLIKEN TJECKIEN,
KONUNGARIKET DANMARK,
FÖRBUNDSREPUBLIKEN TYSKLAND,
REPUBLIKEN ESTLAND,
IRLAND,
REPUBLIKEN GREKLAND,
KONUNGARIKET SPANIEN,
REPUBLIKEN FRANKRIKE,

▼M10

REPUBLIKEN KROATIEN,

▼M5

REPUBLIKEN ITALIEN,
REPUBLIKEN CYPERN,
REPUBLIKEN LETTLAND,
REPUBLIKEN LITAUEN,
STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG,
REPUBLIKEN UNGERN,
MALTA,
KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA,
REPUBLIKEN ÖSTERRIKE,
REPUBLIKEN POLEN,
REPUBLIKEN PORTUGAL,
RUMÄNIEN,
REPUBLIKEN SLOVENIEN,
REPUBLIKEN SLOVAKIEN,
REPUBLIKEN FINLAND,
KONUNGARIKET SVERIGE,
FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRITANNIEN OCH NORDIRLAND,
å ena sidan, och
Schweiziska edsförbundet,
å andra sidan,

▼B

som är övertygade om att den fria rörligheten för personer på den andra partens territorium är av stor vikt för att deras förbindelser skall kunna utvecklas harmoniskt, och

som är beslutna att sinsemellan förverkliga fri rörlighet för personer på grundval av de bestämmelser som är tillämpliga i Europeiska gemenskapen,

har beslutat att ingå följande avtal.

▼B**I. GRUNDLÄGGANDE BESTÄMMELSER***Artikel 1***Mål**

Målet för detta avtal är att, till förmån för medborgarna i Europeiska gemenskapens medlemsstater och Schweiz,

- a) ge rätt till inresa, vistelse, upptagande av ekonomisk förvärvsverksamhet som arbetstagare och etablering som egenföretagare samt rätt att stanna kvar på de avtalsslutande parternas territorier,
- b) underlätta tillhandahållandet av tjänster på de avtalsslutande parternas territorier och särskilt liberalisera kortvarigt tillhandahållande av tjänster,
- c) ge personer som inte utövar ekonomisk förvärvsverksamhet i värdlandet rätt till inresa och vistelse på de avtalsslutande parternas territorium, och
- d) ge samma levnads-, anställnings- och arbetsvillkor som de egna medborgarna har rätt till.

*Artikel 2***Icke-diskriminering**

Medborgare i en avtalsslutande part vilka lagligen vistas på en annan avtalsslutande parts territorium får, vid tillämpningen av och i enlighet med bestämmelserna i bilagorna I, II och III till detta avtal, inte diskrimineras på grundval av nationalitet.

*Artikel 3***Rätt till inresa**

Medborgare i en avtalsslutande part skall garanteras rätt till inresa på den andra avtalsslutande partens territorium i enlighet med bestämmelserna i bilaga I.

*Artikel 4***Rätt till vistelse och upptagande av ekonomisk förvärvsverksamhet**

Rätten till vistelse och upptagande av ekonomisk förvärvsverksamhet skall garanteras med förbehåll för bestämmelserna i artikel 10 och i enlighet med bestämmelserna i bilaga I.

*Artikel 5***Personer som tillhandahåller tjänster**

1. Utan att det påverkar tillämpningen av andra särskilda avtal mellan de avtalsslutande parterna om tillhandahållande av tjänster (inbegripet avtalet om vissa aspekter rörande offentlig upphandling till de delar det gäller tjänster) skall den som tillhandahåller tjänster, inbegripet företag i enlighet med bestämmelserna i bilaga I, ha rätt att på den andra avtalsslutande partens territorium tillhandahålla tjänster för en tid som inte överstiger 90 arbetsdagar per kalenderår.

2. Den som tillhandahåller tjänster skall ha rätt till inresa och vistelse på den andra avtalsslutande partens territorium

▼B

- a) om han har rätt att tillhandahålla tjänster enligt punkt 1 eller enligt bestämmelserna i ett sådant avtal som avses i punkt 1, eller
 - b) när villkoren under a inte är uppfyllda, om han av den berörda avtalsslutande partens behöriga myndigheter har beviljats tillstånd att tillhandahålla en tjänst.
3. Fysiska personer som är medborgare i någon av Europeiska gemenskapens medlemsstater eller i Schweiz och som beger sig till en avtalsslutande parts territorium endast i egenskap av mottagare av tjänster skall ha rätt till inresa och vistelse.
4. De rättigheter som anges i denna artikel skall garanteras i enlighet med bestämmelserna i bilagorna I, II och III. De kvantitativa begränsningarna i artikel 10 är inte tillämpliga på de personer som avses i denna artikel.

*Artikel 6***Rätt till vistelse för personer som inte utövar ekonomisk förvärvsverksamhet**

Personer som inte utövar ekonomisk förvärvsverksamhet skall garanteras rätt till vistelse på en avtalsslutande parts territorium i enlighet med bestämmelserna om icke yrkesverksamma personer i bilaga I.

*Artikel 7***Andra rättigheter**

De avtalsslutande parterna skall i enlighet med bilaga I fastställa särskilt följande rättigheter som har anknytning till den fria rörligheten för personer:

- a) Rätt till likabehandling i förhållande till de avtalsslutande parternas egna medborgare vad beträffar upptagande och utövande av ekonomisk förvärvsverksamhet samt i fråga om levnads- anställnings- och arbetsvillkor.
- b) Rätt till yrkesmässig och geografisk rörlighet, varigenom medborgarna i de avtalsslutande parterna får röra sig fritt på värdlandets territorium och utöva det yrke de önskar.
- c) Rätt att stanna kvar på en avtalsslutande parts territorium efter det att en ekonomisk förvärvsverksamhet avslutats.
- d) Rätt till vistelse för familjemedlemmar, oavsett deras nationalitet.
- e) Rätt för familjemedlemmar, oavsett nationalitet, att utöva ekonomisk förvärvsverksamhet.
- f) Rätt att förvärva fast egendom, i den mån denna rätt hänger samman med utövandet av de rättigheter som beviljas genom detta avtal.
- g) Under övergångsperioden, rätt att efter det att en ekonomisk förvärvsverksamhet eller vistelse på en avtalsslutande parts territorium upphört återvända dit för att där utöva ekonomisk förvärvsverksamhet samt rätt att omvandla ett tillfälligt uppehållstillstånd till ett permanent sådant.

▼ **B***Artikel 8***Samordning av systemen för social trygghet**

De avtalsslutande parterna skall, i enlighet med bilaga II, fastställa bestämmelser för samordning av systemen för social trygghet, för att säkerställa särskilt

- a) likabehandling,
- b) fastställande av tillämplig lagstiftning,
- c) sammanläggning av samtliga perioder som i de olika nationella lagstiftningarna beaktas för förvärv och bibehållande av rätten till förmåner samt för beräkning av dessa förmåners storlek,
- d) utbetalning av förmåner till personer som är bosatta på de avtalsslutande parternas territorium, och
- e) ömsesidigt administrativt bistånd och samarbete mellan myndigheter och institutioner.

*Artikel 9***Utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis**

För att underlätta för medborgare i Europeiska gemenskapens medlemsstater och i Schweiz att uppta och utöva förvärvsverksamhet som arbetstagare eller egenföretagare samt att tillhandahålla tjänster skall de avtalsslutande parterna vidta nödvändiga åtgärder i enlighet med bilaga III i fråga om ömsesidigt erkännande av utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis samt samordning av de avtalsslutande parternas lagar och andra författningar om upptagande och utövande av förvärvsverksamhet som arbetstagare och egenföretagare samt om tillhandahållande av tjänster.

II. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER*Artikel 10***Övergångsbestämmelser samt avtalets framtida utveckling**

1. Schweiz får under de första fem åren efter avtalets ikraftträdande vidmakthålla kvantitativa begränsningar avseende upptagande av ekonomisk förvärvsverksamhet i följande två fall: vid vistelse i mer än fyra månader men mindre än ett år, samt vid vistelse i ett år eller mer. Inga begränsningar skall gälla för vistelse under kortare tid än fyra månader.

Vid ingången av det sjätte året skall alla kvantitativa begränsningar för medborgare från Europeiska gemenskapens medlemsstater upphöra att gälla.

▼ **M3**

1a. Schweiz får i nedanstående två fall fram till den 31 maj 2007 bibehålla kvantitativa begränsningar med avseende på arbetstagare anställda i Schweiz och för egenföretagare som är medborgare i Republiken Tjeckien, Republiken Estland, Republiken Lettland, Republiken Litauen, Republiken Ungern, Republiken Polen, Republiken Slovenien och Republiken Slovakien: vid vistelse i mer än fyra månader men mindre än ett år, samt vid vistelse i ett år eller mer. Inga kvantitativa begränsningar skall gälla för vistelse under kortare tid än fyra månader.

▼ **M3**

Före utgången av den övergångsperiod som nämns ovan skall den gemensamma kommittén på grundval av en rapport från Schweiz se över hur den övergångsperiod som tillämpas på medborgare från de nya medlemsstaterna fungerat. Sedan översynen slutförts, men inte senare än i slutet av ovannämnda period, skall Schweiz underrätta den gemensamma kommittén om landet avser att fortsätta att tillämpa kvantitativa begränsningar på arbetstagare anställda i Schweiz. Schweiz får fortsätta att tillämpa dessa bestämmelser fram till och med den 31 maj 2009. Uteblir en sådan anmälan skall övergångsperioden löpa ut den 31 maj 2007.

I slutet av den övergångsperiod som definieras i denna punkt skall alla kvantitativa begränsningar som är tillämpliga på medborgare i Republiken Tjeckien, Republiken Estland, Republiken Lettland, Republiken Litauen, Republiken Ungern, Republiken Polen, Republiken Slovenien och Republiken Slovakien upphöra att gälla. Dessa medlemsstater har rätt att införa samma kvantitativa begränsningar för schweiziska medborgare under samma perioder.

▼ **M5**

1b. Schweiz får under en period av två år efter ikraftträdandet av protokollet till detta avtal angående Republiken Bulgariens och Rumäniens deltagande som avtalsslutande parter bibehålla kvantitativa begränsningar i fråga om tillträde för arbetstagare med anställning i Schweiz och egenföretagare som är medborgare i Republiken Bulgarien eller Rumänien, i följande två fall: för kategorin uppehåll i mer än fyra månader men mindre än ett år och för kategorin uppehåll i ett år eller mer. Inga kvantitativa begränsningar ska gälla för uppehåll under kortare tid än fyra månader.

Före utgången av den ovan nämnda övergångsperioden för medborgare från de nya medlemsstaterna ska den gemensamma kommittén på grundval av en rapport från Schweiz undersöka hur övergångsåtgärderna har fungerat. När denna undersökning har slutförts – dock senast vid utgången av den ovan nämnda övergångsperioden – ska Schweiz underrätta den gemensamma kommittén huruvida landet kommer att fortsätta att tillämpa kvantitativa begränsningar för arbetstagare med anställning i Schweiz. Schweiz får fortsätta att tillämpa sådana åtgärder till utgången av en period av fem år efter ikraftträdandet av det ovan nämnda protokollet. Om Schweiz inte avger någon underrättelse enligt ovan, ska övergångsperioden löpa ut vid utgången av den tvåårsperiod som anges i första stycket.

Vid utgången av övergångsperioden enligt definitionen i denna punkt ska alla kvantitativa begränsningar för medborgare i Republiken Bulgarien och Rumänien upphöra att gälla. De nya medlemsstaterna ska ha rätt att tillämpa likadana kvantitativa begränsningar för schweiziska medborgare, under samma tid.

▼ **M10**

1c. Schweiz får under en period av två år efter ikraftträdandet av protokollet till detta avtal angående Republiken Kroatiens deltagande som avtalsslutande part bibehålla kvantitativa begränsningar i fråga om tillträde för arbetstagare med anställning i Schweiz och egenföretagare som är medborgare i Kroatien, i följande två fall: för kategorin uppehåll i mer än fyra månader men mindre än ett år och för kategorin uppehåll i ett år eller mer. Inga kvantitativa begränsningar ska gälla för uppehåll under kortare tid än fyra månader.

▼ M10

Före utgången av den ovannämnda övergångsperioden för medborgare i Kroatien ska den gemensamma kommittén på grundval av en rapport från Schweiz undersöka hur övergångsåtgärderna har fungerat. När denna undersökning har slutförts – dock senast vid utgången av den ovannämnda övergångsperioden – ska Schweiz underrätta den gemensamma kommittén huruvida landet kommer att fortsätta att tillämpa kvantitativa begränsningar för arbetstagare med anställning i Schweiz. Schweiz får fortsätta att tillämpa sådana åtgärder till utgången av en period av fem år efter ikraftträdandet av det ovannämnda protokollet. Om Schweiz inte avger någon underrättelse enligt ovan, ska övergångsperioden löpa ut vid utgången av den tvåårsperiod som anges i första stycket.

Vid utgången av övergångsperioden enligt definitionen i denna punkt ska alla kvantitativa begränsningar för medborgare i Kroatien upphöra att gälla. Kroatien ska ha rätt att tillämpa likadana kvantitativa begränsningar för schweiziska medborgare, under samma tid.

▼ B

2. De avtalsslutande parterna får under högst två år vidmakthålla kontrollen av företrädesrätten för de arbetare som är integrerade i den ordinarie arbetsmarknaden samt av löne- och arbetsvillkoren för medborgare från den andra avtalsslutande parten, inbegripet i artikel 5 avsedda personer som tillhandahåller tjänster. Före utgången av det första året skall den gemensamma kommittén undersöka om det är nödvändigt att vidmakthålla dessa begränsningar. Kommittén kan förkorta den tvååriga maximiperioden. De som tillhandahåller tjänster som liberaliserats genom ett särskilt avtal mellan de avtalsslutande parterna rörande tillhandahållande av tjänster (inbegripet avtalet om vissa aspekter rörande offentlig upphandling till de delar det gäller tjänster) är inte underkastade kontrollen av företrädesrätten för arbetare som är integrerade i den ordinarie arbetsmarknaden.

▼ M3

2a. Schweiz och Republiken Tjeckien, Republiken Estland, Republiken Lettland, Republiken Litauen, Republiken Ungern, Republiken Polen, Republiken Slovenien och Republiken Slovakien får fram till och med den 31 maj 2007 i fråga om en annan avtalsslutande parts arbetstagare som är anställda inom deras egna territorier bibehålla kontrollerna av förtursbehandlingen av arbetstagare som är integrerade i den ordinarie arbetsmarknaden samt löne- och arbetsvillkor tillämpliga på den berörda avtalsslutande partens medborgare. Samma kontroller kan bibehållas för personer som tillhandahåller tjänster inom följande fyra sektorer: Service till växtodling, byggverksamhet inklusive relaterade branscher, säkerhetstjänst, rengöring och sothing (NACE ⁽¹⁾-koder 01.41, 45.1-4, 74.60 respektive 74.70), som omnämns i artikel 5.1 i avtalet. Schweiz skall under de övergångsperioder som nämns i punkterna 1a, 2a, 3a och 4a förtursbehandla arbetstagare som är medborgare i de nya medlemsstaterna i förhållande till arbetstagare som är medborgare i ett land som inte är medlem i EU eller Efta i fråga om tillträde till dess arbetsmarknader. Kontrollerna vad gäller förtursbehandlingen av arbetstagare som är integrerade i den ordinarie arbetsmarknaden skall inte tillämpas på tjänster som är avreglerade genom ett särskilt avtal mellan

⁽¹⁾ NACE: Rådets förordning (EEG) nr 3037/90 av den 9 oktober 1990 om statistisk näringsgrensindelning i Europeiska gemenskapen (EGT L 293, 24.10.1990, s. 1), senast ändrad genom kommissionens förordning (EG) nr 29/2002 av den 19 december 2001 (EGT L 6, 10.1.2002, s. 3).

▼ **M3**

de avtalsslutande parterna om tillhandahållande av tjänster (inklusive avtalet om vissa aspekter rörande offentlig upphandling till de delar det gäller tjänster). För samma period, får kvalifikationskraven bibehållas för uppehållstillstånd som är kortare än fyra månader⁽¹⁾ och för personer som tillhandahåller tjänster inom de ovan nämnda sektorerna, som anges i artikel 5.1 i avtalet.

Före den 31 maj 2007 skall den gemensamma kommittén se över hur övergångsbestämmelserna i denna punkt fungerar på grundval av en rapport som skall utarbetas av var och en av de avtalsslutande parter som genomför dem. När översynen är slutförd, men inte senare än den 31 maj 2007, får den avtalsslutande part som har genomfört övergångsbestämmelserna i denna punkt och som underrättat den gemensamma kommittén om sin avsikt att fortsätta att tillämpa övergångsbestämmelserna göra så fram till och med den 31 maj 2009. Uteblir en sådan anmälan kommer övergångsperioden att löpa ut den 31 maj 2007.

I slutet av den övergångsperiod som definieras i denna punkt skall alla begränsningar som omnämns ovan i denna punkt upphöra att gälla.

▼ **M5**

2b. Schweiz, Republiken Bulgarien och Rumänien får, under en period av två år efter ikraftträdandet av protokollet till detta avtal angående Republiken Bulgariens och Rumäniens deltagande som avtalsslutande parter, med avseende på arbetstagare från någon av de andra av dessa avtalsslutande parter med anställning inom deras eget territorium bibehålla de kontroller av företrädesrätten för arbetstagare som är integrerade i den ordinarie arbetsmarknaden och av löne- och arbetsvillkoren som är tillämpliga för medborgare från den berörda avtalsslutande parten. Samma kontroller får bibehållas för personer som tillhandahåller tjänster enligt artikel 5.1 i avtalet, inom följande fyra sektorer: service till växtodling, byggverksamhet (inbegripet därtill relaterad verksamhet), säkerhetstjänst samt rengöring och sotning (Nace⁽²⁾-kod 01.41, 45.1–45.4, 74.60 respektive 74.70). Schweiz ska under de övergångsperioder som nämns i punkterna 1b, 2b, 3b och 4c ge företräde åt arbetstagare som är medborgare i de nya medlemsstaterna i förhållande till arbetstagare som är medborgare i ett land som inte är medlem i EU eller Efta när det gäller tillträde till den schweiziska arbetsmarknaden. Kontrollerna av företrädesrätten för arbetstagare som är integrerade i den ordinarie arbetsmarknaden ska inte gälla för tillhandahållare av tjänster som liberaliserats genom ett särskilt avtal mellan de avtalsslutande parterna om tillhandahållande av tjänster (inbegripet avtalet om vissa aspekter rörande offentlig upphandling i den utsträckning detta

⁽¹⁾ Arbetstagare kan ansöka om ett kort uppehållstillstånd enligt de kvoter som nämns i punkt 3a också för en period som är kortare än fyra månader.

⁽²⁾ Nace: Rådets förordning (EEG) nr 3037/90 av den 9 oktober 1990 om statistisk näringsgrensindelning i Europeiska gemenskapen (EGT L 293, 24.10.1990, s. 1). Förordningen senast ändrad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1882/2003 av den 29 september 2003 (EUT L 284, 31.10.2003, s. 1).

▼ **M5**

gäller tillhandahållande av tjänster). Under samma period får kvalifikationskrav bibehållas för uppehållstillstånd för en tid av mindre än fyra månader⁽¹⁾ och till personer som tillhandahåller tjänster enligt artikel 5.1 i avtalet inom de fyra ovan nämnda sektorerna.

Inom två år efter ikraftträdandet av det ovan nämnda protokollet ska den gemensamma kommittén på grundval av en rapport från var och en av de avtalsslutande parter som tillämpat övergångsåtgärderna i denna punkt undersöka hur dessa åtgärder har fungerat. När denna undersökning har slutförts – dock senast två år efter ikraftträdandet av det ovan nämnda protokollet – får varje avtalsslutande part som har tillämpat övergångsåtgärderna i denna punkt och underrättat den gemensamma kommittén om att den har för avsikt att även fortsättningsvis tillämpa dessa åtgärder fortsätta att tillämpa åtgärderna till utgången av en period av fem år efter ikraftträdandet av det ovan nämnda protokollet. Om ingen sådan underrättelse avges, ska övergångsperioden löpa ut vid utgången av den tvåårsperiod som anges i första stycket.

Vid utgången av övergångsperioden enligt definitionen i denna punkt ska alla restriktioner som avses i denna punkt upphöra att gälla.

▼ **M10**

2c. Schweiz och Kroatien får, under en period av två år efter ikraftträdandet av protokollet till detta avtal angående Republiken Kroatiens deltagande som avtalsslutande part, med avseende på arbetstagare från någon av dessa avtalsslutande parter med anställning inom deras eget territorium bibehålla de kontroller av företrädesrätten för arbetstagare som är integrerade i den ordinarie arbetsmarknaden och av löne- och arbetsvillkoren som är tillämpliga för medborgare från den berörda avtalsslutande parten. Samma kontroller får bibehållas för personer som tillhandahåller tjänster enligt artikel 5.1 i detta avtal, inom följande fyra sektorer: trädgårdsodling, byggverksamhet (inbegripet därtill relaterad verksamhet), säkerhetstjänst samt rengöring och sotning (Nace-kod⁽²⁾ 01.41, 45.1–45.4, 74.60 respektive 74.70). Schweiz ska under de övergångsperioder som nämns i punkterna 1c, 2c, 3c och 4d ge företräde åt arbetstagare som är medborgare i Kroatien i förhållande till arbetstagare som är medborgare i ett land som inte är medlem i EU eller Efta när det gäller tillträde till den schweiziska arbetsmarknaden. Kontrollerna av företrädesrätten för arbetstagare som är integrerade i den ordinarie arbetsmarknaden ska inte gälla för tillhandahållare av tjänster som liberaliserats genom ett särskilt avtal mellan de avtalsslutande parterna om tillhandahållande av tjänster (inbegripet avtalet om vissa aspekter rörande offentlig upphandling i den utsträckning detta gäller tillhandahållande av tjänster). Under samma period får kvalifikationskrav bibehållas för uppehållstillstånd för en tid av mindre än fyra månader⁽³⁾ och för personer som tillhandahåller tjänster enligt artikel 5.1 i detta avtal inom de fyra ovannämnda sektorerna.

⁽¹⁾ Arbetstagare får ansöka om korttidsuppehållstillstånd inom ramen för de kvoter som anges i punkt 3b även för en tid av mindre än fyra månader.

⁽²⁾ Nace: Rådets förordning (EEG) nr 3037/90 av den 9 oktober 1990 om statistisk näringsgrensindelning i Europeiska gemenskapen (EGT L 293, 24.10.1990, s. 1).

⁽³⁾ Arbetstagare får ansöka om korttidsuppehållstillstånd inom ramen för de kvoter som anges i punkt 3c även för en tid av mindre än fyra månader.

▼ **M10**

Inom två år efter ikraftträdandet av detta protokoll ska den gemensamma kommittén på grundval av en rapport från var och en av de avtalsslutande parter som tillämpat övergångsåtgärderna i denna punkt undersöka hur dessa åtgärder har fungerat. När denna undersökning har slutförts, dock senast två år efter ikraftträdandet av det ovannämnda protokollet, får varje avtalsslutande part som har tillämpat övergångsåtgärderna i denna punkt och underrättat den gemensamma kommittén om att den har för avsikt att även fortsättningsvis tillämpa dessa åtgärder fortsätta att tillämpa åtgärderna till utgången av en period av fem år efter ikraftträdandet av det ovannämnda protokollet. Om ingen sådan underrättelse avges, ska övergångsperioden löpa ut vid utgången av den tvåårsperiod som anges i första stycket.

Vid utgången av övergångsperioden enligt definitionen i denna punkt ska alla restriktioner som avses i denna punkt upphöra att gälla.

▼ **B**

3. Från och med detta avtals ikraftträdande och fram till och med utgången av det femte året skall Schweiz inom sina allmänna kvoter förbehålla arbetstagare och egenföretagare från Europeiska gemenskapen nya uppehållstillstånd enligt följande: varje år minst 15 000 uppehållstillstånd med en giltighetstid på ett år eller mer och minst 115 500 uppehållstillstånd med en giltighetstid på mer än fyra månader men ett år eller mindre än ett år.

▼ **M3**

3a. Vid ikraftträdandet av protokollet till detta avtal om deltagande som avtalsslutande parter av de nya medlemsstater som anges nedan och fram till utgången av den period som beskrivs i punkt 1a skall Schweiz årligen (*pro rata temporis*) inom sin totala kvot avseende tredjeland reservera ett minimiantal nya uppehållstillstånd⁽¹⁾ för i Schweiz anställda arbetstagare och för egenföretagare som har medborgarskap i Republiken Tjeckien, Republiken Estland, Republiken Lettland, Republiken Litauen, Republiken Ungern, Republiken Polen, Republiken Slovenien och Republiken Slovakien, i enlighet med följande tabell:

T.o.m.	Antal tillstånd som gäller ett år eller över ett år	Antal tillstånd som gäller längre än fyra månader men mindre än ett år
31 maj 2005	900	9 000
31 maj 2006	1 300	12 400
31 maj 2007	1 700	15 800
31 maj 2008	2 200	19 200
31 maj 2009	2 600	22 600

⁽¹⁾ Dessa tillstånd kommer att beviljas utöver den kvot som nämns i artikel 10 i avtalet som är reserverade för anställda personer och egenföretagare som är medborgare i medlemsstaterna vid tidpunkten för undertecknandet av avtalet (21 juni 1999) och medborgare i Republiken Cypern och Republiken Malta. Dessa tillstånd kommer även att finnas utöver tillstånd som beviljas genom befintliga bilaterala avtal om utbyte av praktikanter.

▼ M5

3b. Från och med ikraftträdandet av protokollet till detta avtal angående Republiken Bulgariens och Rumäniens deltagande som avtalsslutande parter och fram till utgången av övergångsperioden enligt definitionen i punkt 1b ska Schweiz på årlig basis (tidsproportionellt) inom sin allmänna kvot för tredjeländer reservera ett minimiantal nya uppehållstillstånd⁽¹⁾ för arbetstagare med anställning i Schweiz och egenföretagare som är medborgare i de nya medlemsstaterna, i enlighet med följande tabell:

Tidsperiod	Antal tillstånd med en giltighetstid på ett år eller mer	Antal tillstånd med en giltighetstid på mer än fyra månader men mindre än ett år
Fram till utgången av första året	362	3 620
Fram till utgången av andra året	523	4 987
Fram till utgången av tredje året	684	6 355
Fram till utgången av fjärde året	885	7 722
Fram till utgången av femte året	1 046	9 090

▼ M10

3c. Från och med ikraftträdandet av protokollet till detta avtal angående Republiken Kroatens deltagande som avtalsslutande part och fram till utgången av övergångsperioden enligt definitionen i punkt 1c ska Schweiz på årlig basis (tidsproportionellt) inom sin allmänna kvot för tredjeländer reservera ett minimiantal nya uppehållstillstånd⁽²⁾ för arbetstagare med anställning i Schweiz och egenföretagare som är medborgare i Kroatien, i enlighet med följande tabell:

Fram till utgången av	Antal tillstånd med en giltighetstid på ett år eller mer	Antal tillstånd med en giltighetstid på mer än fyra månader men mindre än ett år
första året	54	543
andra året	78	748

⁽¹⁾ Dessa tillstånd ska beviljas utöver de andra kvoter som anges i artikel 10 i avtalet, vilka är reserverade för arbetstagare och egenföretagare som är medborgare i någon av gemenskapens medlemsstater vid tidpunkten för undertecknandet av avtalet (den 21 juni 1999) eller medborgare i någon av de medlemsstater som blev avtalsslutande parter i avtalet i kraft av protokollet från 2004. De ska dessutom beviljas utöver de tillstånd som beviljas inom ramen för befintliga bilaterala avtal om utbyte av praktikanter mellan Schweiz och de nya medlemsstaterna.

⁽²⁾ Dessa tillstånd ska beviljas utöver de i artikel 10 i detta avtal angivna kvoter som är reserverade för arbetstagare och egenföretagare som är medborgare i någon av medlemsstaterna vid tidpunkten för undertecknandet av detta avtal (den 21 juni 1999) eller medborgare i någon av de medlemsstater som blev avtalsslutande parter i detta avtal i kraft av protokollet från 2004 eller protokollet från 2008. De ska dessutom beviljas utöver de tillstånd som beviljas inom ramen för befintliga bilaterala avtal om utbyte av praktikanter mellan Schweiz och Kroatien.

▼ **M10**

Fram till utgången av	Antal tillstånd med en giltighetstid på ett år eller mer	Antal tillstånd med en giltighetstid på mer än fyra månader men mindre än ett år
tredje året	103	953
fjärde året	133	1 158
femte året	250	2 000

3d. Om Schweiz och/eller Kroatien tillämpar övergångsåtgärder enligt punkterna 1c, 2c och 3c på arbetstagare med anställning inom det nationella territoriet i händelse av allvarliga störningar på den nationella arbetsmarknaden eller risk för sådana störningar, ska de anmäla dessa förhållanden till den gemensamma kommittén före utgången av övergångsperioden enligt punkt 1c.

Den gemensamma kommittén ska på grundval av en sådan anmälan besluta om det anmälade landet får fortsätta att tillämpa övergångsåtgärderna. Om den tillstyrker detta, får det anmälade landet fortsätta att tillämpa åtgärder enligt punkterna 1c, 2c och 3c på arbetstagare med anställning inom dess territorium till utgången av det sjunde året efter ikraftträdandet av det ovannämnda protokollet. I detta fall ska det årliga antalet sådana uppehållstillstånd som avses i punkt 1c vara följande:

Fram till utgången av	Antal tillstånd med en giltighetstid på ett år eller mer	Antal tillstånd med en giltighetstid på mer än fyra månader men mindre än ett år
sjätte året	260	2 100
sjunde året	300	2 300

▼ **B**

4. Utan hinder av punkt 3 skall följande gälla mellan de avtalsslutande parterna: Om, under tiden från och med det sjätte till och med det tolfte året efter avtalets ikraftträdande, antalet nya uppehållstillstånd inom en av de i punkt 1 avsedda kategorierna som under ett visst år utfärdas till arbetstagare och egenföretagare från Europeiska gemenskapen överstiger genomsnittet för de tre föregående åren med mer än 10 %, får Schweiz året därefter ensidigt begränsa antalet nya uppehållstillstånd inom denna kategori för arbetstagare och egenföretagare från Europeiska gemenskapen till det genomsnittliga antalet för de tre föregående åren plus 5 %. Året därpå får antalet begränsas till samma nivå.

Trots vad som sägs i föregående stycke får antalet nya uppehållstillstånd som utfärdas till arbetstagare och egenföretagare från Europeiska gemenskapen inte begränsas till färre än 15 000 per år vad gäller uppehållstillstånd med en giltighetstid på ett år eller mer eller färre än 115 500 per år vad gäller uppehållstillstånd med en giltighetstid på ett år eller mer än fyra månader men mindre än ett år.

▼ **M3**

4a. I slutet av den period som beskrivs i punkt 1a och i den här punkten och i högst 12 år efter det att avtalet trätt i kraft skall bestämmelserna i artikel 10.4 i avtalet vara tillämpliga.

Vid fall av allvarliga störningar på landets arbetsmarknad eller hot därom skall Schweiz eller någon av de nya medlemsstaterna som genomfört övergångsbestämmelserna underrätta den gemensamma kommittén om dessa omständigheter senast den 31 maj 2009. I sådana

▼ **M3**

fall får det land som gjort anmälan fram till och med den 30 april 2011 fortsätta att tillämpa de åtgärder som beskrivs i punkterna 1a, 2a och 3a på arbetstagare anställda inom det egna territoriet. I så fall skall det årliga antal uppehållstillstånd som omnämns i punkt 1a vara:

T.o.m.	Antal tillstånd som gäller ett år eller över ett år	Antal tillstånd som gäller längre än fyra månader men mindre än ett år
31 maj 2010	2 800	26 000
30 april 2011	3 000	29 000

4b. När Malta genomgår eller förutser störningar på sin arbetsmarknad som allvarligt skulle kunna hota levnadsstandarden eller sysselsättningen inom en viss region eller ett visst yrke, och beslutar att återropa bestämmelserna i avsnitt 2 "Fri rörlighet för personer" i bilaga XI till anslutningsakten kan de restriktiva åtgärder som vidtas av Malta mot EU:s övriga medlemsstater också tillämpas på Schweiz. I så fall skall Schweiz ha rätt att vidta motsvarande åtgärder mot Malta.

Malta och Schweiz kan tillgripa detta förfarande fram till den 30 april 2011.

▼ **M5**

4c. Under tiden mellan utgången av övergångsperioden enligt definitionen i punkt 1b och utgången av det tionde året efter ikraftträdandet av protokollet till detta avtal angående Republiken Bulgariens och Rumäniens deltagande som avtalsslutande parter ska bestämmelserna i artikel 10.4 i avtalet tillämpas för medborgare i de nya medlemsstaterna.

I händelse av allvarliga störningar på den nationella arbetsmarknaden eller risk för sådana störningar ska Schweiz och var och en av de nya medlemsstaterna som tillämpat övergångsåtgärder anmäla dessa förhållanden till den gemensamma kommittén före utgången av den femåriga övergångsperioden enligt punkt 2b andra stycket. I detta fall får det anmälande landet fortsätta att tillämpa åtgärder enligt punkterna 1b, 2b och 3b på arbetstagare med anställning inom dess territorium till utgången av det sjunde året efter ikraftträdandet av det ovan nämnda protokollet. I så fall ska det årliga antalet sådana uppehållstillstånd som avses i punkt 1b vara följande:

Tidsperiod	Antal tillstånd med en giltighetstid på ett år eller mer	Antal tillstånd med en giltighetstid på mer än fyra månader men mindre än ett år
Fram till utgången av sjätte året	1 126	10 457
Fram till utgången av sjunde året	1 207	11 664

▼ **M10**

4d. Under tiden mellan utgången av övergångsperioden enligt definitionen i punkt 1c och punkt 3d och utgången av det tionde året efter ikraftträdandet av protokollet till detta avtal angående Republiken Kroatien deltagande som avtalsslutande part ska följande bestämmelser vara tillämpliga. Om antalet till arbetstagare och egenföretagare från Kroatien under ett visst år utfärdade nya uppehållstillstånd av någon av de kategorier som avses i punkt 1c överstiger det genomsnittliga antalet för de tre år som föregår referensåret med mer än 10 %, får Schweiz för tillämpningsåret ensidigt begränsa antalet nya uppehållstillstånd med en giltighetstid på ett år eller mer för arbetstagare och egenföretagare från Kroatien till det genomsnittliga antalet för de tre år som föregår tillämpningsåret plus 5 % och antalet nya uppehållstillstånd med en giltighetstid på mer än fyra månader men mindre än ett år till det genomsnittliga antalet för de tre år som föregår tillämpningsåret plus 10 %. Antalet tillstånd för det år som följer på tillämpningsåret får begränsas till samma nivåer som ovan.

Genom undantag från det föregående stycket ska följande bestämmelser tillämpas vid utgången av det sjätte och det sjunde referensåret. Om antalet till arbetstagare och egenföretagare från Kroatien under ett visst år utfärdade nya uppehållstillstånd av någon av de kategorier som avses i punkt 1c överstiger antalet för det år som föregår referensåret med mer än 10 %, får Schweiz för tillämpningsåret ensidigt begränsa antalet nya uppehållstillstånd med en giltighetstid på ett år eller mer för arbetstagare och egenföretagare från Kroatien till det genomsnittliga antalet för de tre år som föregår tillämpningsåret plus 5 % och antalet nya uppehållstillstånd med en giltighetstid på mer än fyra månader men mindre än ett år till det genomsnittliga antalet för de tre år som föregår tillämpningsåret plus 10 %. Antalet tillstånd för det år som följer på tillämpningsåret får begränsas till samma nivåer som ovan.

4e. Vid tillämpning av punkt 4d

1. avses med *referensår* ett visst år räknat från och med den första dagen i den månad då det ovannämnda protokollet trädde i kraft,

2. avses med *tillämpningsår* det år som följer på referensåret.

▼ **B**

5. Övergångsbestämmelserna i punkterna 1(4), särskilt bestämmelserna i punkt 2 om företräde för arbetare som är integrerade i den ordinarie arbetsmarknaden och om kontroll av löne- och arbetsvillkor, skall inte vara tillämpliga på arbetstagare eller egenföretagare som vid detta avtals ikraftträdande har tillstånd att utöva ekonomisk förvärvsverksamhet på de avtalsslutande parternas territorium. De sistnämnda personerna skall bland annat ha rätt till geografisk och yrkesmässig rörlighet. De som har uppehållstillstånd för kortare tid än ett år skall ha rätt att förnya sitt uppehållstillstånd utan hinder av de kvantitativa begränsningarna. De som har uppehållstillstånd för ett år eller längre än ett år skall automatiskt ha rätt att förlänga sitt uppehållstillstånd; dessa arbetstagare och egenföretagare skall följaktligen från och med avtalets ikraftträdande ha de rättigheter i anslutning till fri rörlighet för personer som fastställs i de grundläggande bestämmelserna i detta avtal, särskilt artikel 7.

▼ **M3**

5a. Övergångsbestämmelserna i punkterna 1a, 2a, 3a, 4a och 4b, särskilt bestämmelserna i punkt 2a om företräde åt arbetare som är integrerade i den ordinarie arbetsmarknaden och om kontroll av löne- och arbetsvillkor, skall inte vara tillämpliga på arbetstagare eller egenföretagare som, vid ikraftträdandet av protokollet till detta avtal om deltagande som avtalsslutande parter av de nya medlemsstater som anges i nämnda punkter, har tillstånd att utöva ekonomisk förvärvsverksamhet på de avtalsslutande parternas territorium. De sistnämnda personerna skall bland annat ha rätt till geografisk och yrkesmässig rörlighet.

De som har uppehållstillstånd för kortare tid än ett år skall ha rätt att förnya sitt uppehållstillstånd utan hinder av de kvantitativa begränsningarna. De som har uppehållstillstånd för ett år eller längre än ett år skall automatiskt ha rätt att förlänga sitt uppehållstillstånd. Dessa arbetstagare och egenföretagare skall följaktligen från och med avtalets ikraftträdande ha de rättigheter i anslutning till fri rörlighet för personer som fastställs i de grundläggande bestämmelserna i detta avtal, särskilt artikel 7.

▼ **M5**

5b. Övergångsbestämmelserna i punkterna 1b, 2b, 3b och 4c, särskilt de bestämmelser i punkt 2b som gäller kontroller av företrädesrätten för arbetstagare som är integrerade i den ordinarie arbetsmarknaden och av löne- och arbetsvillkoren, ska inte gälla för arbetstagare och egenföretagare som vid tidpunkten för ikraftträdandet av protokollet till detta avtal angående Republiken Bulgariens och Rumäniens deltagande som avtalsslutande parter har tillstånd att utöva ekonomisk förvärvsverksamhet inom de avtalsslutande parternas territorier. De berörda personerna ska i synnerhet ha rätt till yrkesmässig och geografisk rörlighet.

Innehavare av uppehållstillstånd med en giltighetstid på mindre än ett år ska ha rätt att få sina tillstånd förnyade: förbrukning av kvoter får inte åberopas som ett skäl för att inte förnya innehavarnas tillstånd. Innehavare av uppehållstillstånd med en giltighetstid på ett år eller mer ska automatiskt ha rätt att få sina tillstånd förlängda. Sådana arbetstagare och egenföretagare ska därför från och med ikraftträdandet av det ovan nämnda protokollet ha de rättigheter till fri rörlighet som etablerade personer beviljas i grundbestämmelserna i avtalet, särskilt artikel 7.

▼ **M10**

5c. Övergångsbestämmelserna i punkterna 1c, 2c, 3c och 4d, särskilt de bestämmelser i punkt 2c som gäller kontroller av företrädesrätten för arbetstagare som är integrerade i den ordinarie arbetsmarknaden och av löne- och arbetsvillkoren, ska inte gälla för arbetstagare och egenföretagare som vid tidpunkten för ikraftträdandet av protokollet till detta avtal angående Republiken Kroatens deltagande som avtalsslutande part har tillstånd att utöva ekonomisk förvärvsverksamhet inom de avtalsslutande parternas territorier. De berörda personerna ska i synnerhet ha rätt till yrkesmässig och geografisk rörlighet.

Innehavare av uppehållstillstånd med en giltighetstid på mindre än ett år ska ha rätt att få sina tillstånd förnyade: förbrukning av kvoter får inte åberopas som ett skäl för att inte förnya innehavarnas tillstånd. Innehavare av uppehållstillstånd med en giltighetstid på ett år eller mer ska automatiskt ha rätt att få sina tillstånd förlängda. Sådana arbetstagare och egenföretagare ska därför från och med ikraftträdandet av det ovan nämnda protokollet ha de rättigheter till fri rörlighet som etablerade personer beviljas genom grundbestämmelserna i detta avtal, särskilt artikel 7.

▼B

6. Schweiz skall regelbundet och utan dröjsmål lämna relevant statistik och information till den gemensamma kommittén, inbegripet statistik och information om åtgärder för genomförande av artikel 2. Var och en av de avtalsslutande parterna kan begära att den gemensamma kommittén företar en översyn av läget.
7. Ingen kvantitativ begränsning skall vara tillämplig på gränsarbetare.
8. Övergångsbestämmelser rörande social trygghet och överföring av intjänade rättigheter till arbetslöshetsförsäkring fastställs i tilläggsprotokollet till bilaga II.

*Artikel 11***Behandling av överklaganden**

1. De personer som avses i detta avtal skall ha rätt att överklaga hos behöriga myndigheter i ärenden som gäller tillämpningen av bestämmelserna i detta avtal.
2. Överklaganden skall behandlas inom rimlig tid.
3. När beslut med anledning av överklagandet fattats, eller om inget beslut fattats inom en rimlig tidsfrist, skall de personer som avses i detta avtal ha möjlighet att överklaga vidare hos behörig nationell rättsinstans.

*Artikel 12***Förmånligare bestämmelser**

Detta avtal skall inte påverka eventuella förmånligare nationella bestämmelser för medborgarna i de avtalsslutande parterna eller deras familjemedlemmar.

*Artikel 13***Stoppklausul**

De avtalsslutande parterna förbinder sig att avstå från att anta nya restriktiva bestämmelser gentemot medborgare från den andra avtalsslutande parten på de områden som omfattas av detta avtal.

*Artikel 14***Gemensam kommitté**

1. En gemensam kommitté, bestående av företrädare för de avtalsslutande parterna, inrättas härmed; den skall ansvara för avtalets förvaltning och korrekta tillämpning. Kommittén skall i detta syfte utfärda rekommendationer. Den skall fatta beslut i de fall som anges i avtalet. Den gemensamma kommitténs beslut skall fattas genom ömsesidig överenskommelse.
2. Vid allvariga svårigheter av ekonomisk eller social art skall den gemensamma kommittén på en avtalsslutande parts begäran sammanträda för att undersöka lämpliga åtgärder för att komma till rätta med situationen. Den gemensamma kommittén kan inom 60 dagar från dagen då begäran om sammanträde ingavs fatta beslut om de åtgärder som

▼B

skall vidtas. Denna tid kan förlängas av den gemensamma kommittén. Åtgärderna skall, vad avser såväl varaktighet som tillämpningsområde, begränsas till vad som är absolut nödvändigt för att komma till rätta med situationen. De åtgärder skall väljas som minst stör tillämpningen av detta avtal.

3. För att säkerställa att avtalet genomförs på rätt sätt skall de avtalsslutande parterna regelbundet utbyta information och, på begäran av en av de avtalsslutande parterna, samråda inom den gemensamma kommittén.

4. Den gemensamma kommittén skall sammanträda vid behov och minst en gång om året. Var och en av de avtalsslutande parterna kan begära att kommittén sammankallas. Den gemensamma kommittén skall sammanträda inom femton dagar efter det att en sådan begäran som avses i punkt 2 har ingivits.

5. Den gemensamma kommittén skall fastställa sin arbetsordning, vilken bl.a. skall innehålla bestämmelser om sammankallande av kommittén, utnämning av ordförande och fastställande av dennes befogenheter.

6. Den gemensamma kommittén kan besluta att inrätta arbets- eller expertgrupper som skall biträda kommittén när den fullgör sina uppgifter.

*Artikel 15***Bilagor och protokoll**

Bilagorna och protokollen till detta avtal utgör en integrerande del av avtalet. Slutakten innehåller förklaringarna.

*Artikel 16***Hänvisning till gemenskapsrätten**

1. De avtalsslutande parterna skall för att uppnå målen för detta avtal vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att rättigheter och förpliktelser motsvarande de som föreskrivs i de av Europeiska gemenskapens rättsakter som det hänvisas till tillämpas i förbindelserna dem emellan.

2. I den mån tillämpningen av detta avtal omfattar gemenskapsrättsliga begrepp skall hänsyn tas till Europeiska gemenskapernas domstols gällande rättspraxis före tidpunkten för avtalets undertecknande. Schweiz skall underrättas om praxis som uppstått efter denna tidpunkt. Den gemensamma kommittén kan, i syfte att underlätta avtalets tillämpning, på en avtalsslutande parts begäran fastställa konsekvenserna av denna praxis.

*Artikel 17***Rättsutveckling**

1. Om en av de avtalsslutande parterna inleder ett förfarande för antagande av ett förslag till ändring av den inhemska lagstiftningen eller om det, på ett område som omfattas av detta avtal, sker en förändring i praxis i instanser mot vilkas beslut det inte finns något rättsmedel enligt inhemsk rätt, skall den berörda avtalsslutande parten genom den gemensamma kommittén underrätta den andra parten.

▼B

2. Den gemensamma kommittén skall diskutera hur en sådan förändring skulle påverka tillämpningen av avtalet.

*Artikel 18***Översyn**

Om en av de avtalsslutande parterna önskar en översyn av detta avtal skall den lägga fram ett förslag om detta för den gemensamma kommittén. Ändringar av avtalet träder i kraft efter det att de respektive interna förfarandena har fullgjorts, utom vad gäller ändringar av bilagorna II och III, vilka beslutas av den gemensamma kommittén och kan träda i kraft så snart beslutet fattats.

*Artikel 19***Twistlösning**

1. De avtalsslutande parterna kan hänskjuta alla tvister om tolkningen eller tillämpningen av detta avtal till den gemensamma kommittén.
2. Den gemensamma kommittén kan avgöra tvisten. Alla uppgifter som kan underlätta en grundlig undersökning av situationen med sikte på en godtagbar lösning skall lämnas till den gemensamma kommittén. Den gemensamma kommittén skall i detta syfte undersöka alla möjligheter för att avtalet även fortsättningsvis skall kunna fungera väl.

*Artikel 20***Förhållande till befintliga bilaterala avtal rörande social trygghet**

Om inte annat följer av bilaga II skall befintliga bilaterala avtal mellan Schweiz och Europeiska gemenskapens medlemsstater rörande social trygghet upphöra att tillämpas vid detta avtals ikraftträdande, i den mån de rör samma frågor som detta avtal.

*Artikel 21***Förhållande till befintliga bilaterala dubbelbeskattningsavtal**

1. Bestämmelserna i bilaterala dubbelbeskattningsavtal mellan Schweiz och Europeiska gemenskapens medlemsstater skall inte påverkas av bestämmelserna i detta avtal. Särskilt skall bestämmelserna i detta avtal inte påverka definitionen av begreppet gränsarbetare i avtalen om dubbelbeskattning.
2. Ingen bestämmelse i detta avtal skall tolkas på sådant sätt att den hindrar de avtalsslutande parterna från att vid tillämpningen av sina respektive skatterättsliga regler göra en åtskillnad mellan skattskyldiga som inte befinner sig i en jämförbar situation, särskilt vad gäller boställningsort.
3. Ingen bestämmelse i detta avtal skall hindra de avtalsslutande parterna från att anta eller tillämpa en åtgärd som är avsedd att

▼B

säkerställa påförande, betalning och effektiv uppbörd av skatt eller att motverka skatteflykt enligt bestämmelserna i den ena avtalsslutande partens inhemska skattelagstiftning, enligt avtal mellan Schweiz, å ena sidan, och en eller flera av Europeiska gemenskapens medlemsstater, å andra sidan, syftande till att undvika dubbelbeskattning eller enligt andra överenskommelser i skattefrågor.

*Artikel 22***Förhållande till bilaterala avtal rörande andra frågor än social trygghet eller dubbelbeskattning**

1. Utan hinder av artiklarna 20 och 21 skall detta avtal inte påverka avtal mellan Schweiz, å ena sidan, och en eller flera av Europeiska gemenskapens medlemsstater, å andra sidan, rörande enskilda, ekonomiska aktörer, gränsöverskridande samarbete eller lokal gränstrafik, i den mån de är förenliga med detta avtal.

2. Om de ovannämnda avtalen inte är förenliga med detta avtal skall detta avtal gälla.

*Artikel 23***Förvärvade rättigheter**

Om avtalet sägs upp eller inte förlängs skall de rättigheter som förvärvats av enskilda personer inte påverkas. De avtalsslutande parterna skall genom ömsesidig överenskommelse avgöra hur de rättigheter som är under förvärvande skall behandlas.

*Artikel 24***Tillämpning i territoriellt hänseende**

Detta avtal skall tillämpas på, å ena sidan, de territorier där Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen är tillämpligt och i enlighet med de villkor som fastställs i fördraget och, å andra sidan, Schweiz' territorium.

*Artikel 25***Ikraftträdande och varaktighet**

1. Detta avtal skall ratificeras eller godkännas av de avtalsslutande parterna enligt deras egna förfaranden. Det träder i kraft den första dagen i den andra månaden efter dagen för den sista anmälan om deponering av ratificerings- eller godkännandeinstrumenten för följande sju avtal:

Avtal om fri rörlighet för personer

Avtal om luftfart

Avtal om gods- och persontransporter på väg och järnväg

Avtal om handel med jordbruksprodukter

Avtal om ömsesidigt erkännande i samband med bedömning av överensstämmelse

Avtal om vissa aspekter rörande offentlig upphandling

Avtal om vetenskapligt och tekniskt samarbete

▼B

2. Detta avtal är ingått för en inledande period på sju år. Avtalet skall förlängas på obestämd tid, om inte Europeiska gemenskapen eller Schweiz före utgången av den inledande sjuårsperioden till den andra avtalsslutande parten anmäler att avtalet inte skall förlängas. Om en sådan anmälan görs skall punkt 4 tillämpas.

3. Europeiska gemenskapen eller Schweiz får säga upp avtalet genom att anmäla sitt beslut till den andra avtalsslutande parten. Om en sådan anmälan görs skall punkt 4 tillämpas.

4. De sju avtal som nämns i punkt 1 skall upphöra att gälla sex månader efter mottagandet av en sådan anmälan om att avtalet inte skall förlängas som avses i punkt 2 eller en sådan anmälan om uppsägning som avses i punkt 3.

Hecho en Luxemburgo, el veintiuno de junio de mil novecientos noventa y nueve, en doble ejemplar en lenguas alemana, danesa, española, finesa, francesa, griega, inglesa, italiana, neerlandesa, portuguesa y sueca, siendo cada uno de estos textos igualmente auténtico.

Udfærdiget i Luxembourg, den enogtyvende juni nitten hundrede og nioghalvfems, i to eksemplarer på dansk, engelsk, finsk, fransk, græsk, italiensk, nederlandsk, portugisisk, spansk, svensk og tysk, idet hver af disse tekster har samme gyldighed.

Geschehen zu Luxemburg am einundzwanzigsten Juni neunzehnhundertneunundneunzig in zweifacher Ausfertigung in dänischer, deutscher, englischer, finnischer, französischer, griechischer, italienischer, niederländischer, portugiesischer, spanischer und schwedischer Sprache, wobei jeder dieser Wortlaute gleichermaßen verbindlich ist.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις είκοσι μία Ιουνίου χίλια εννιακόσια ενενήντα εννέα, σε δύο αντίτυπα στην αγγλική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, ισπανική, ιταλική, ολλανδική, πορτογαλική, σουηδική και φινλανδική γλώσσα· καθένα από τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικό.

Done at Luxembourg on the twenty-first day of June in the year one thousand nine hundred and ninety-nine, in duplicate in the Danish, Dutch, English, Finnish, French, German, Greek, Italian, Portuguese, Spanish and Swedish languages, each of those texts being equally authentic.

Fait à Luxembourg, le vingt-et-un juin mil neuf cent quatre-vingt dix-neuf, en double exemplaire en langues allemande, anglaise, danoise, espagnole, finnoise, française, grecque, italienne, néerlandaise, portugaise et suédoise, chacun de ces textes faisant également foi.

Fatto a Lussemburgo, addì ventuno giugno millenovecentonovantanove, in duplice esemplare, nelle lingue danese, finlandese, francese, greca, inglese, italiana, olandese, portoghese, spagnola, svedese e tedesca, ciascun testo facente ugualmente fede.

Gedaan te Luxemburg, de eenentwintigste juni negentienhonderd negenenneentig, in twee exemplaren in de Deense, de Duitse, de Engelse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Italiaanse, de Nederlandse, de Portugese, de Spaanse en de Zweedse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek.

Feito em Luxemburgo, em vinte e um de Junho de mil novecentos e noventa e nove, em duplo exemplar nas línguas alemã, dinamarquesa, espanhola, finlandesa, francesa, grega, inglesa, italiana, neerlandesa, portuguesa e sueca, fazendo igualmente fé qualquer dos textos.

Tehty Luxemburgissa kahdentenäkymmenentenäensimmäisenä päivänä kesäkuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäyhdeksän kahtena kappaleena englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, portugalín, ranskan, ruotsin, saksan, suomen ja tanskan kielellä, ja jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen.

▼B

Utfärdat i Luxemburg den tjugoförsta juni nittionhundranittionio i två exemplar på det danska, engelska, finska, franska, grekiska, italienska, nederländska, portugisiska, spanska, svenska och tyska språket, vilka samtliga texter är lika giltiga.

Pour le Royaume de Belgique
Voor het Koninkrijk België
Für das Königreich Belgien

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Diese Unterschrift verbindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

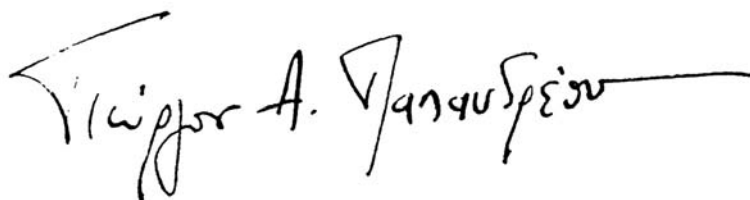
På Kongeriget Danmarks vegne

Für die Bundesrepublik Deutschland

Για την Ελληνική Δημοκρατία

▼B

Por el Reino de España

A stylized, cursive signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke at the end.

Pour la République française

A stylized, cursive signature in black ink, featuring a prominent vertical stroke and a series of loops.

Thar cheann Na hÉireann
For Ireland

A stylized, cursive signature in black ink, with a long, flowing horizontal stroke and a small loop at the end.

Per la Repubblica italiana

A stylized, cursive signature in black ink, with a series of loops and a long horizontal stroke at the end.

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

A stylized, cursive signature in black ink, featuring a prominent vertical stroke and a series of loops.

▼ B

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

A stylized, handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke at the bottom.

Für die Republik Österreich

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Gaby Klein' in a cursive script.

Pela República Portuguesa

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Jai - Game' in a cursive script.

Suomen tasavallan puolesta
För Republiken Finland

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Tarja Haavio' in a cursive script.

För Konungariket Sverige

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke at the bottom.

▼B

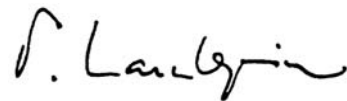
For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Por la Comunidad Europea
For Det Europæiske Fællesskab
Für die Europäische Gemeinschaft
Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
For the European Community
Pour la Communauté européenne
Per la Comunità europea
Voor de Europese Gemeenschap
Pela Comunidade Europeia
Euroopan yhteisön puolesta
På Europeiska gemenskapens vägnar

Für der schweizerischen Eidgenossenschaft
Pour la Confédération suisse
Per la Confederazione svizzera

▼B*BILAGA I***FRI RÖRLIGHET FÖR PERSONER****I. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER***Artikel 1***Inresa och utresa**

1. De avtalsslutande parterna skall tillåta medborgare från de övriga avtalsslutande parterna och deras familjemedlemmar enligt artikel 3 i denna bilaga samt sådana utstationerade arbetstagare som avses i artikel 17 i denna bilaga att resa in på deras territorium mot uppvisande av enbart giltigt identitetskort eller pass.

Inresevisum eller motsvarande får inte krävas, utom för familjemedlemmar och utstationerade arbetstagare som avses i artikel 17 i denna bilaga vilka inte är medborgare i en avtalsslutande part. Den berörda avtalsslutande parten skall i största möjliga mån underlätta för dessa personer att få de visum de behöver.

2. De avtalsslutande parterna skall bevilja medborgare i de avtalsslutande parterna och deras familjemedlemmar enligt artikel 3 i denna bilaga och utstationerade arbetstagare som avses i artikel 17 i denna bilaga rätt att lämna deras territorium mot uppvisande av giltigt identitetskort eller pass. De avtalsslutande parterna får inte av medborgare i de övriga avtalsslutande parterna kräva utresevisum eller ställa något motsvarande krav.

För dessa personer skall de avtalsslutande parterna i enlighet med sina respektive lagar utfärda eller förnya identitetskort eller pass i vilka innehavarens nationalitet särskilt skall anges.

Passet skall vara giltigt åtminstone för alla avtalsslutande parter och för de länder som innehavaren måste passera vid resa mellan dessa. När ett pass är det enda dokument som gäller vid utresa ur landet, skall dess giltighetstid vara minst fem år.

*Artikel 2***Vistelse och ekonomisk förvärvsverksamhet**

1. Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna om en övergångsperiod i artikel 10 i detta avtal och i kapitel VII i denna bilaga skall medborgare från en avtalsslutande part ha rätt att vistas och utöva ekonomisk förvärvsverksamhet på den andra avtalsslutande partens territorium i enlighet med bestämmelserna i kapitlen II(IV). Som bevis för denna rätt skall ett uppehållstillstånd eller ett särskilt tillstånd för gränssarbetare utfärdas.

De avtalsslutande parternas medborgare skall även ha rätt att resa till en annan avtalsslutande part, eller att stanna kvar där efter det att en anställning som varat kortare tid än ett år har upphört, för att söka arbete och vistas där under en skälig tid, på upp till sex månader, som är tillräcklig för att de skall kunna få kännedom om de lediga platser som motsvarar deras yrkesmässiga kvalifikationer och vid behov

▼B

vidta nödvändiga åtgärder för att kunna ta anställning. Arbetssökande skall ha rätt att på den berörda avtalsslutande partens territorium få samma bistånd som detta lands arbetsförmedlingar ger de egna medborgarna. De får uteslutas från det sociala stödsystemet under denna vistelse.

2. Medborgare i de avtalsslutande parterna som inte utövar ekonomisk förvärvsverksamhet i värdlandet och som inte har rätt till vistelse enligt andra bestämmelser i detta avtal skall ha rätt till vistelse under förutsättning att de uppfyller de villkor som anges i kapitel V. Som bevis för denna rätt skall ett uppehållstillstånd utfärdas.

3. Upphållstillstånd eller särskilt tillstånd för medborgare från de avtalsslutande parterna skall utfärdas och förnyas kostnadsfritt eller mot erläggande av ett belopp som inte överstiger de avgifter och skatter som tas ut vid utfärdande av identitetskort till de egna medborgarna. De avtalsslutande parterna skall vidta nödvändiga åtgärder för att i möjligaste mån förenkla formaliteterna och förfarandena för erhållande av dessa dokument.

4. En avtalsslutande part kan kräva att medborgare från de övriga avtalsslutande parterna anmäler att de uppehåller sig på dess territorium.

*Artikel 3***Familjemedlemmar**

1. Familjemedlemmar till en medborgare från en avtalsslutande part som har rätt till vistelse skall ha rätt att bosätta sig tillsammans med denne. En arbetstagare skall för sin familj förfoga över en bostad som anses motsvara normal standard för inhemska arbetstagare i den region där han arbetar; denna bestämmelse får inte medföra diskriminering mellan inhemska arbetstagare och arbetstagare från den andra avtalsslutande parten.

2. Följande personer skall, oavsett nationalitet, anses som familjemedlemmar:

- a) Arbetstagarens make och deras avkomlingar som är under 21 år eller för vilka de är underhållsskyldiga.
- b) Släktingar, även makens, i uppstigande led för vilka arbetstagaren är underhållsskyldig.
- c) Vad beträffar studerande, maken och deras barn för vilka de är underhållsskyldiga.

De avtalsslutande parterna skall underlätta mottagandet av alla familjemedlemmar som inte anges under a, b eller c i denna punkt, om en medborgare från en avtalsslutande part har underhållsskyldighet gentemot dem, eller om de i det land som medborgaren kommer ifrån ingår i dennes hushåll.

3. För att utfärda uppehållstillstånd för familjemedlemmar till en medborgare i en avtalsslutande part får de avtalsslutande parterna endast kräva att följande handlingar uppvisas:

▼B

- a) Den handling med stöd av vilken de reste in i territoriet.
 - b) En handling, utfärdad av behörig myndighet i ursprungslandet eller det land de kom ifrån, som intygar släktskapen.
 - c) I fråga om personer för vilka underhållsskyldighet föreligger, en handling, utfärdad av behörig myndighet i ursprungslandet eller det land de kom ifrån, som intygar att den person som avses i punkt 1 har underhållsskyldighet gentemot dem, eller att de ingår i dennes hushåll i landet i fråga.
4. Ett uppehållstillstånd som utfärdas för en familjemedlem skall ha samma giltighet som det tillstånd som utfärdats för den person vars familj han tillhör.
5. Make till en person med rätt till vistelse och de barn vilka är under 21 år eller för vilka underhållsskyldighet föreligger skall, oavsett nationalitet, ha rätt att uppta ekonomisk förvärvsverksamhet.
6. Barn till en medborgare i en avtalsslutande part skall, oavsett om denne utövar eller har utövat ekonomisk förvärvsverksamhet på den andra avtalsslutande partens territorium eller inte, beviljas tillträde till värdlandets allmänna utbildning, lärlingsutbildning och yrkesutbildning på samma villkor som medborgarna i värdlandet, om dessa barn är bosatta på värdlandets territorium.

De avtalsslutande parterna skall främja alla initiativ som gör det möjligt för dessa barn att delta i utbildningen under bästa möjliga förhållanden.

*Artikel 4***Rätt att stanna kvar**

- 1. Medborgare i en avtalsslutande part och deras familjemedlemmar skall ha rätt att stanna kvar på en annan avtalsslutande parts territorium efter att ha avslutat sin ekonomiska förvärvsverksamhet.
- 2. I enlighet med artikel 16 i detta avtal hänvisas till förordning (EEG) nr 1251/70 (EGT L 142, 30.6.1970, s. 24) ⁽¹⁾ och direktiv 75/34/EEG (EGT L 14, 20.1.1975, s. 10) ⁽¹⁾.

*Artikel 5***Allmän ordning**

- 1. De rättigheter som beviljas genom bestämmelserna i detta avtal får begränsas endast genom åtgärder som är berättigade med hänsyn till allmän ordning, allmän säkerhet och allmän hälsa
- 2. I enlighet med artikel 16 i detta avtal hänvisas till direktiven 64/221/EEG (EGT 56, 4.4.1964, s. 850/64) ⁽¹⁾, 72/194/EEG (EGT L 121, 26.5.1972, s. 32) ⁽¹⁾ och 75/35/EEG (EGT L 14, 20.1.1975, s. 14) ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ I den lydelse som gäller vid avtalets undertecknande.

▼ B

II. ARBETSTAGARE

*Artikel 6***Bestämmelser om vistelse**

1. En arbetstagare som är medborgare i en avtalsslutande part (nedan kallad "arbetstagare") och som har anställning i minst ett år hos en arbetsgivare i värdlandet skall få uppehållstillstånd för minst fem år räknat från dagen för tillståndets utfärdande. Tillståndet skall automatiskt förlängas med minst fem år. När uppehållstillståndet första gången förnyas får giltighetstiden begränsas, dock inte till kortare tid än ett år, om innehavaren är ofrivilligt arbetslös sedan mer än tolv månader i följd.

2. En arbetstagare som har anställning i minst tre månader men mindre än ett år hos en arbetsgivare i värdlandet skall få uppehållstillstånd med samma giltighetstid som anställningsavtalet.

En arbetstagare som har anställning i mindre än tre månader skall inte behöva uppehållstillstånd.

3. För att utfärda uppehållstillstånd får de avtalsslutande parterna endast kräva att arbetstagaren visar upp följande handlingar:

- a) Den handling med stöd av vilken han reste in på territoriet.
- b) En bekräftelse på anställning från arbetsgivaren eller ett anställningsintyg.

4. Uppehållstillståndet skall gälla hela det utfärdande landets territorium.

5. Avbrott i vistelsen som understiger sex månader i följd eller frånvaro på grund av militärtjänst skall inte påverka uppehållstillståndets giltighet.

6. Ett giltigt uppehållstillstånd får inte återkallas enbart på grund av att arbetstagaren inte längre arbetar, vare sig orsaken är att han är tillfälligt oförmögen att arbeta på grund av sjukdom eller olycksfall eller att han är ofrivilligt arbetslös och detta vederbörligen konstaterats av det behöriga arbetsförmedlingskontoret.

7. En person som ansöker om uppehållstillstånd får inte hindras från att omedelbart påbörja en anställning enligt ett ingånget avtal på grund av att formaliteterna för att få uppehållstillstånd inte är klara.

*Artikel 7***Gränsarbetare**

1. En gränsarbetare är en medborgare i en avtalsslutande part som är bosatt på en avtalsslutande parts territorium och arbetstagare på den andra avtalsslutande partens territorium och som återvänder till sin bostad i princip dagligen eller åtminstone en gång i veckan.

▼B

2. Gränsarbetare skall inte behöva uppehållstillstånd.

De behöriga myndigheterna i anställningslandet kan dock ge gränsarbetaren ett särskilt tillstånd för minst fem år eller för den tid anställningen varar om denna tid överstiger tre månader men understiger ett år. Tillståndet skall förlängas med minst fem år, förutsatt att gränsarbetaren kan bevisa att han utövar ekonomisk förvärvsverksamhet.

3. Det särskilda tillståndet skall gälla hela det utfärdande landets territorium.

*Artikel 8***Yrkesmässig och geografisk rörlighet**

1. Arbetstagare skall ha rätt till yrkesmässig och geografisk rörlighet på hela värdlandets territorium.
2. Den yrkesmässiga rörligheten skall omfatta byte av arbetsgivare, anställning och yrke samt övergång från anställning till egenföretagande. Den geografiska rörligheten skall omfatta byte av arbets- och vistelseort.

*Artikel 9***Likabehandling**

1. En arbetstagare som är medborgare i en avtalsslutande part får inte på den andra avtalsslutande partens territorium på grund av sin nationalitet behandlas annorlunda än inhemska arbetstagare i fråga om anställnings- och arbetsvillkor, särskilt vad avser lön, uppsägning och, om han skulle bli arbetslös, återinsättande i arbete eller återanställning.
2. Arbetstagaren och dennes familjemedlemmar i den mening som avses i artikel 3 i denna bilaga skall åtnjuta samma skattemässiga och sociala förmåner som inhemska arbetstagare och deras familjemedlemmar.
3. Arbetstagaren skall även, på samma grunder och på samma villkor som inhemska arbetstagare, beviljas tillträde till utbildning i yrkesskolor och omskolningscenter.
4. En klausul i ett kollektivt eller individuellt avtal eller någon annan kollektiv bestämmelse rörande rätt att söka anställning, anställning, lön och andra villkor för arbete eller avskedande skall vara ogiltig i den omfattning som det i denna föreskrivs eller medges diskriminerande villkor för utländska arbetstagare som är medborgare i de avtalsslutande parterna.
5. En arbetstagare som är medborgare i en avtalsslutande part och som arbetar på den andra avtalsslutande partens territorium skall åtnjuta likabehandling vad avser medlemskap i fackföreningar och utövande av därmed sammanhängande rättigheter, inbegripet rätten att rösta och att inneha befattningar inom en fackförenings administration eller ledning. Han kan emellertid uteslutas från deltagande i ledningen för offentlig-rättsliga organ och från att inneha en offentlig tjänst. Dessutom skall arbetstagaren vara behörig att väljas till de organ som företräder arbetstagarna i företaget.

▼B

Dessa bestämmelser skall inte påverka lagar eller förordningar i värdlandet enligt vilka arbetstagare från den andra avtalsslutande parten beviljas mer omfattande rättigheter.

6. En arbetstagare som är medborgare i en avtalsslutande part och som arbetar på den andra avtalsslutande partens territorium skall, utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i artikel 26 i denna bilaga, åtnjuta alla rättigheter och förmåner som beviljas inhemska arbetstagare i bostadsfrågor, inbegripet rätten att äga den bostad han be-
höver.

Arbetstagaren får, med samma rätt som landets egna medborgare, anteckna sig på eventuella listor för bostadssökande i den region där han är anställd, och han skall åtnjuta de förmåner och den förtur som är förknippade därmed.

Om arbetstagarens familj har stannat kvar i ursprungslandet skall den i detta hänseende anses vara bosatt i den region där arbetstagaren bor, förutsatt att ett motsvarande antagande gäller för inhemska arbetstagare.

*Artikel 10***Anställning inom offentlig förvaltning**

En medborgare från en avtalsslutande part som utövar förvärvsverksamhet som arbetstagare kan nekas rätt att inom den offentliga förvaltningen inneha en anställning som är förknippad med utövandet av offentlig myndighet och som rör skydd av statens eller andra offentliga organs allmänna intressen.

*Artikel 11***Samarbete rörande arbetsförmedling**

De avtalsslutande parterna skall samarbeta inom ramen för nätverket Eures (European Employment Services) vad gäller förmedling av arbetserbjudanden och platsansökningar, liksom vad gäller utbyte av information om läget på arbetsmarknaden och om levnads- och arbetsvillkoren.

III. EGENFÖRETAGARE*Artikel 12***Bestämmelser om vistelse**

1. En medborgare i en avtalsslutande part som önskar etablera sig på en annan avtalsslutande parts territorium för att driva egen rörelse (nedan kallad "egenföretagare") skall få uppehållstillstånd för minst fem år räknat från tidpunkten för utfärdandet, förutsatt att han kan bevisa för de behöriga nationella myndigheterna att han etablerat sig eller önskar etablera sig i detta syfte.

2. Upphållstillståndet skall automatiskt förlängas med minst fem år, förutsatt att egenföretagaren kan bevisa för de behöriga nationella myndigheterna att han driver egen rörelse.

3. För att utfärda uppehållstillstånd får de avtalsslutande parterna endast kräva att egenföretagaren visar upp följande handlingar:

▼B

- a) Den handling med stöd av vilken han reste in på territoriet.
 - b) Det bevis som avses i punkterna 1 och 2.
4. Uppehållstillståndet skall gälla hela det utfärdande landets territorium.
5. Avbrott i vistelsen som understiger sex månader i följd eller frånvaro på grund av militärtjänst skall inte påverka uppehållstillståndets giltighet.
6. Ett giltigt uppehållstillstånd får inte återkallas enbart på grund av att den person som avses i punkt 1 inte längre utövar förvärvsverksamhet därför att han på grund av sjukdom eller olycksfall är tillfälligt oförmögen att arbeta.

*Artikel 13***Gränsarbetare med egen rörelse**

1. En gränsarbetare med egen rörelse är en medborgare i en avtalslutande part som är bosatt på en avtalsslutande parts territorium och driver egen rörelse på den andra avtalsslutande partens territorium, och som i princip återvänder till sin bostad dagligen eller åtminstone en gång i veckan.
2. Gränsarbetare med egen rörelse skall inte behöva uppehållstillstånd.

De behöriga myndigheterna i det berörda landet kan dock bevilja en gränsarbetare med egen rörelse ett särskilt tillstånd för minst fem år, förutsatt att han kan bevisa för behöriga nationella myndigheter att han driver eller önskar driva egen rörelse. Det särskilda tillståndet skall automatiskt förlängas med minst fem år, förutsatt att gränsarbetaren kan bevisa att han driver egen rörelse.

3. Det särskilda tillståndet skall gälla hela det utfärdande landets territorium.

*Artikel 14***Yrkesmässig och geografisk rörlighet**

1. Egenföretagare skall ha rätt till yrkesmässig och geografisk rörlighet på hela värdlandets territorium.
2. Den yrkesmässiga rörligheten skall omfatta byte av yrke samt övergång från egenföretagande till anställning. Den geografiska rörligheten skall omfatta byte av arbets- och vistelseort.

*Artikel 15***Likabehandling**

1. Vad beträffar upptagande och utövande av förvärvsverksamhet som egenföretagare i värdlandet skall egenföretagaren komma i åtnjutande av en behandling som är minst lika förmånlig som den som beviljas landets egna medborgare.

▼B

2. Bestämmelserna i artikel 9 i denna bilaga skall också i tillämpliga delar gälla egenföretagare som avses i detta kapitel.

*Artikel 16***Utövande av offentlig myndighet**

En egenföretagare kan nekas rätt att utöva en verksamhet som, även tillfälligt, innebär utövande av offentlig myndighet.

IV. TILLHANDAHÅLLANDE AV TJÄNSTER

*Artikel 17***Personer som tillhandahåller tjänster**

Vad gäller tillhandahållande av tjänster enligt artikel 5 i detta avtal skall följande vara förbjudet:

- a) Varje begränsning av ett gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster på en avtalsslutande parts territorium som varar högst 90 arbetsdagar per år.
- b) Varje begränsning av rätten till inresa och vistelse i de fall som avses i artikel 5.2 i detta avtal för
 - i) medborgare i Europeiska gemenskapens medlemsstater eller i Schweiz vilka tillhandahåller tjänster och är etablerade på en avtalsslutande parts territorium annat än det territorium där mottagaren av tjänsterna är etablerad,
 - ii) arbetstagare, oavsett nationalitet, hos någon som tillhandahåller tjänster, vilka är integrerade i den ordinarie arbetsmarknaden i en avtalsslutande part och är utstationerade för att på en annan avtalsslutande parts territorium tillhandahålla en tjänst; detta skall dock inte påverka tillämpningen av artikel 1.

Artikel 18

Bestämmelserna i artikel 17 i denna bilaga skall tillämpas på bolag som bildats i enlighet med lagstiftningen i en medlemsstat i Europeiska gemenskapen eller i enlighet med schweizisk rätt och vilka har sitt stadgeenliga säte, sin centrala förvaltning eller sin huvudverksamhet på en avtalsslutande parts territorium.

Artikel 19

Den som tillhandahåller tjänster och har rätt eller har erhållit tillstånd därtill kan, för att tillhandahålla en tjänst, temporärt utöva sin verksamhet i det land där tjänsten tillhandahålls på samma villkor som i detta land gäller för dess egna medborgare i enlighet med bestämmelserna i denna bilaga samt i bilagorna II och III.

▼B*Artikel 20*

1. De i artikel 17 b i denna bilaga avsedda personer som har rätt att tillhandahålla tjänster skall inte behöva uppehållstillstånd för vistelser som inte överstiger 90 dagar. De i artikel 1 avsedda handlingar med stöd av vilka dessa personer rest in på territoriet skall vara tillräckligt stöd för deras vistelse.

2. De i artikel 17 b i denna bilaga avsedda personer som har rätt att tillhandahålla en tjänst under mer än 90 dagar eller som har erhållit tillstånd att tillhandahålla en tjänst skall, till styrkande av denna rätt, erhålla ett uppehållstillstånd som är giltigt lika länge som tillhandahållandet av tjänsten varar.

3. Rätten till vistelse omfattar hela territoriet i Schweiz eller i den berörda medlemsstaten i Europeiska gemenskapen.

4. För att utfärda uppehållstillstånd får de avtalsslutande parterna endast kräva att de i artikel 17 b i denna bilaga avsedda personerna visar upp följande handlingar:

- a) Den handling med stöd av vilken de rest in på territoriet.
- b) Bevis för att de tillhandahåller eller önskar tillhandahålla tjänster.

Artikel 21

1. Ett sådant tillhandahållande av tjänst som avses i artikel 17 a i denna bilaga får, oavsett om det rör sig om ett oavbrutet tillhandahållande eller om tillhandahållande vid flera tillfällen, inte överstiga 90 arbetsdagar per kalenderår.

2. Bestämmelserna i punkt 1 skall inte påverka tjänstetillhandahållarens rättsliga förpliktelser vad gäller hans garantiskyldighet gentemot tjänstemottagaren och inte heller fall av force majeure.

Artikel 22

1. Från tillämpningen av artiklarna 17 och 19 i denna bilaga skall undantas sådan verksamhet som innebär delaktighet, även tillfälligt, i utövandet av offentlig myndighet i den berörda avtalsslutande parten.

2. Bestämmelserna i artiklarna 17 och 19 i denna bilaga, liksom de åtgärder som vidtagits med stöd av dessa, skall inte påverka tillämpligheten av de lagar och andra författningar som gäller tillämpning av arbets- och anställningsvillkor på arbetstagare som utstationerats i samband med tillhandahållande av tjänster. I enlighet med artikel 16 i detta avtal hänvisas till Europa-Parlamentets och Rådets direktiv 96/71/EG av den 16 december 1996 om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster ⁽¹²⁾ (EGT L 18, 21.1.1997, s. 19).

▼B

3. Bestämmelserna i artikel 17 a och i artikel 19 i denna bilaga skall inte påverka tillämpligheten av de lagar och andra författningar som, vid ikraftträdandet av detta avtal, gäller i de avtalsslutande parterna och som rör

i) verksamheten vid förmedlingar för tillfälligt arbete eller för uthyrning av arbetskraft, eller

ii) finansiella tjänster vilka får utövas på en avtalsslutande parts territorium endast med på förhand givet tillstånd och vars tillhandahållare är föremål för övervakning av myndigheterna i den avtalsslutande parten.

4. Bestämmelserna i artikel 17 a och artikel 19 i denna bilaga skall inte påverka tillämpligheten av de lagar och andra författningar som gäller i de avtalsslutande parterna och som rör tillhandahållande av tjänster för kortare tid än 90 arbetsdagar och som berättigas av ett angeläget allmänt intresse.

*Artikel 23***Personer som mottar tjänster**

1. En sådan mottagare av tjänster som avses i artikel 5.3 i detta avtal skall inte behöva uppehållstillstånd för vistelse som inte överstiger tre månader. För längre vistelse skall den person som mottar tjänster erhålla ett uppehållstillstånd som gäller så länge som tjänsten tillhandahålls. Han kan uteslutas från det sociala stödsystemet under tiden för sin vistelse.

2. Uppehållstillståndet skall gälla hela det utfärdande landets territorium.

V. PERSONER SOM INTE UTÖVAR EKONOMISK
FÖRVÄRVSVERKSAMHET

*Artikel 24***Bestämmelser om vistelse**

1. En medborgare i en avtalsslutande part som inte utövar ekonomisk förvärvsverksamhet i bosättningslandet och som inte har rätt till vistelse enligt några andra bestämmelser i detta avtal skall få uppehållstillstånd för minst fem år, förutsatt att han kan bevisa för de behöriga nationella myndigheterna att han och hans familjemedlemmar

a) har tillräckliga tillgångar för att inte behöva utnyttja det sociala stödsystemet under vistelsen, och

b) omfattas av en heltäckande sjukförsäkring ⁽¹³⁾.

De avtalsslutande parterna får, då de anser detta nödvändigt, kräva omprövning av uppehållstillståndet vid utgången av de två första årens vistelse.

▼B

2. Tillgångarna skall anses vara tillräckliga om de överstiger den nivå under vilken landets egna medborgare, med hänsyn till deras och i tillämpliga fall deras familjemedlemmars personliga förhållanden, kan beviljas socialt bistånd. Om detta villkor inte kan tillämpas skall den sökandes tillgångar anses tillräckliga om de överstiger den lägsta folkpension som betalas ut av värdlandet.

3. Den som har haft en anställning på en avtalsslutande parts territorium i mindre än ett år får vistas där förutsatt att han uppfyller kraven i punkt 1 i denna artikel. Som sådana tillgångar som avses i punkt 1 a och punkt 2 i denna artikel skall anses arbetslöshetsersättning till vilken han är berättigad enligt nationell lag, i förekommande fall kompletterat med bestämmelserna i bilaga II.

4. En studerande, som inte med stöd av någon annan bestämmelse i detta avtal har rätt att vistas på den andra avtalsslutande partens territorium, skall beviljas uppehållstillstånd för utbildningsperioden eller för ett år om utbildningen varar längre än ett år, om den studerande genom en förklaring eller, i enlighet med den studerandes eget val, på ett annat likvärdigt sätt försäkrar för den behöriga nationella myndigheten att han förfogar över tillgångar som är tillräckliga för att han själv, hans maka och deras barn för vilka de är underhållsberättigade inte behöver utnyttja värdlandets sociala stödsystemet under vistelsen, samt under förutsättning att han är registrerad vid en godkänd utbildningsinstitution för att där huvudsakligen genomgå yrkesutbildning och att han omfattas av en heltäckande sjukförsäkring. Detta avtal omfattar varken tillträde till yrkesutbildning eller stöd till uppehållet för de studerande som avses i denna artikel.

5. Upphållstillståndet skall automatiskt förlängas med minst fem år, förutsatt att villkoren för uppehållstillstånd fortfarande är uppfyllda. Vad beträffar studerande skall uppehållstillståndet varje år förlängas med den återstående utbildningsperioden.

6. Avbrott i vistelsen som understiger sex månader i följd eller frånvaro på grund av militärtjänst skall inte påverka uppehållstillståndets giltighet.

7. Upphållstillståndet skall gälla hela det utfärdande landets territorium.

8. Rätten till vistelse skall kvarstå så länge som innehavarna av denna rätt uppfyller de villkor som anges i punkt 1.

VI. FÖRVÄRV AV FAST EGENDOM

Artikel 25

1. En medborgare i en avtalsslutande part som har uppehållstillstånd i värdlandet och där inrättar sin huvudsakliga bostad skall ha samma rättigheter som en medborgare i värdlandet vad gäller förvärv av fast egendom. Han kan när som helst inrätta sin huvudsakliga bostad i värdlandet i enlighet med nationella regler och oberoende av anställningens längd. Avresa från värdlandet medför ingen skyldighet till avyttrande.

▼B

2. En medborgare i en avtalsslutande part som har uppehållstillstånd men inte inrättat sin huvudsakliga bostad i värdlandet har samma rättigheter som landets medborgare vad gäller förvärv av fast egendom som används vid utövandet av ekonomisk förvärvsverksamhet. Han kan också tillåtas förvärva en andra bostad eller en fritidsbostad. För denna kategori medborgare skall detta avtal inte påverka gällande regler om rena kapitalplaceringar och handel med obebyggda fastigheter och med bostäder.

3. En gränsarbetare skall ha samma rättigheter som landets medborgare vad gäller förvärv av fast egendom som används vid utövandet av ekonomisk förvärvsverksamhet samt av en andra bostad. Dessa rättigheter föranleder ingen skyldighet till avyttrande när han lämnar värdlandet. Han kan också tillåtas förvärva en fritidsbostad. För denna kategori medborgare skall detta avtal inte påverka gällande regler i värdlandet om renodlad kapitalplacering och handel med obebyggda fastigheter och med bostäder.

VII. ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER SAMT AVTALETS FRAMTIDA UTVECKLING

Artikel 26

Allmänt

1. När de begränsningar som avses i artikel 10 i detta avtal tillämpas skall bestämmelserna i det här kapitlet komplettera respektive ersätta övriga bestämmelser i denna bilaga.

2. När de begränsningar som avses i artikel 10 i detta avtal tillämpas skall det för utövande av ekonomisk förvärvsverksamhet krävas att ett uppehållstillstånd och/eller arbetstillstånd utfärdas.

Artikel 27

Bestämmelser om arbetstagares vistelse

1. Upphållstillstånd för en arbetstagaren som har ett anställningsavtal med kortare varaktighet än ett år skall förlängas till en total varaktighet på mindre än tolv månader, under förutsättning att arbetstagaren kan bevisa för de behöriga nationella myndigheterna att han kan utöva ekonomisk förvärvsverksamhet. Ett nytt uppehållstillstånd skall utfärdas under förutsättning att arbetstagaren kan bevisa att han kan utöva ekonomisk förvärvsverksamhet och att de kvantitativa begränsningar som fastställs i artikel 10 i detta avtal inte uppnåtts. Arbetstagaren är inte skyldig att lämna landet mellan två anställningsavtal i enlighet med artikel 24 i denna bilaga.

2. Under den period som avses i ►**M10** artikel 10.2b, 10.2c, 10.4c och 10.4d ◀ i detta avtal kan en avtalsslutande part för utfärdande av ett första uppehållstillstånd kräva ett skriftligt avtal eller ett erbjudande om avtal.

▼B

3. a) Personer som tidigare haft tillfällig anställning på värdlandets territorium i minst 30 månader skall automatiskt ha rätt att ta anställning med obegränsad varaktighe⁽¹⁾ En eventuell inskränkning av antalet utlovade uppehållstillstånd kan inte anföras gentemot dessa personer.
- b) Personer som tidigare haft säsongsanställning på värdlandets territorium i totalt minst 50 månader under de senaste 15 åren och som inte uppfyller villkoren för uppehållstillstånd enligt a i denna punkt skall automatiskt ha rätt att ta anställning med obegränsad varaktighet.

*Artikel 28***Gränsarbetare**

1. En gränsarbetare är en medborgare i en avtalsslutande part som är fast bosatt i gränsområdena i antingen Schweiz eller dess grannländer och är anställd i den andra avtalsslutande partens gränsområden, och som i princip återvänder till sin huvudsakliga bostad dagligen eller åtminstone en gång i veckan. Med gränsområden avses i detta avtal de områden som definieras i de avtal om rörlighet över gränserna som slutits mellan Schweiz och dess grannländer.

2. Det särskilda tillståndet skall gälla samtliga gränsområden i det utfärdande landet.

*Artikel 29***Arbetstagares rätt att återvända**

1. En arbetstagare som vid detta avtals ikraftträdande har haft uppehållstillstånd med minst ett års varaktighet och som har lämnat värdlandet skall ha rätt att få företräde inom kvoten för uppehållstillstånd inom sex år efter sin avresa, under förutsättning att han kan bevisa att han kan utöva ekonomisk förvärvsverksamhet.

2. En gränsarbetare skall ha rätt att få nytt särskilt tillstånd inom sex år efter det att den tidigare förvärvsverksamheten, som skall ha pågått i tre år utan avbrott, avslutats, med förbehåll för en kontroll av löne- och arbetsvillkoren om han är anställd under de två år som följer på ikraftträdandet av detta avtal och under förutsättning att han kan bevisa för de behöriga nationella myndigheterna att han kan utöva ekonomisk förvärvsverksamhet.

3. Ungdomar som lämnat en avtalsslutande parts territorium efter att ha vistats där i minst fem år före 21 års ålder skall ha rätt att inom fyra år återvända dit och utöva ekonomisk förvärvsverksamhet där.

⁽¹⁾ Dessa personer berörs varken av företräde för inhemska arbetstagare eller kontroll av att arbets- och lönevillkoren inom branschen och på orten följs.

▼ B*Artikel 30***Geografisk och yrkesmässig rörlighet för arbetstagare**

1. En arbetstagare som har uppehållstillstånd för minst ett år skall, under de tolv månader som följer på anställningens början, ha rätt till yrkesmässig och geografisk rörlighet. En övergång från anställning till egenföretagande är möjlig med beaktande av bestämmelserna i artikel 10 i detta avtal.

2. Särskilda tillstånd som utfärdas till gränsarbetare skall ge rätt till yrkesmässig och geografisk rörlighet inom gränsområdena i Schweiz eller dess grannländer.

*Artikel 31***Bestämmelser om egenföretagares vistelse**

En medborgare i en avtalsslutande part som önskar etablera sig på en annan avtalsslutande parts territorium för att driva egen rörelse (nedan kallad "egenföretagare") skall få uppehållstillstånd för sex månader. Han skall få uppehållstillstånd för minst fem år, förutsatt att han före utgången av sexmånadersperioden för de behöriga nationella myndigheterna kan bevisa att han driver egen rörelse. Denna sexmånadersperiod kan vid behov förlängas med högst två månader om han har en realistisk möjlighet att bevisa detta.

*Artikel 32***Gränsarbetare med egen rörelse**

1. En gränsarbetare med egen rörelse är en medborgare i en avtalsslutande part som är fast bosatt i gränsområdena antingen i Schweiz eller dess grannländer och driver egen rörelse i den andra avtalsslutande partens gränsområden, och som i princip återvänder till sin huvudsakliga bostad dagligen eller åtminstone en gång i veckan. Med gränsområden avses i detta avtal de områden som definieras i de avtal om rörlighet över gränserna som slutits mellan Schweiz och dess grannländer.

2. En medborgare i en avtalsslutande part som såsom gränsarbetare önskar driva egen rörelse i gränsområdena i Schweiz eller dess grannländer skall få särskilt tillstånd som utfärdas i förväg för sex månader. Han skall få särskilt tillstånd för minst fem år, förutsatt att han före utgången av sexmånadersperioden kan bevisa för de behöriga nationella myndigheterna att han driver egen rörelse. Denna sexmånadersperiod kan vid behov förlängas med högst två månader om han har en realistisk möjlighet att bevisa detta.

3. Det särskilda tillståndet skall gälla samtliga gränsområden i det utfärdande landet.

▼B*Artikel 33***Egenföretagares rätt att återvända**

1. En egenföretagare som har haft uppehållstillstånd med minst fem års varaktighet och som har lämnat värdlandet skall ha rätt till ett nytt uppehållstillstånd inom sex år efter sin avresa, under förutsättning att han redan arbetat i värdlandet i tre år utan avbrott och att han kan bevisa för de behöriga nationella myndigheterna att han kan utöva ekonomisk förvärvsverksamhet.
2. En gränsarbetare med egen rörelse skall ha rätt till ett nytt särskilt tillstånd inom sex år efter det att den tidigare förvärvsverksamheten, som pågått i fyra år utan avbrott, avslutats, under förutsättning att han kan bevisa för de behöriga nationella myndigheterna att han kan utöva ekonomisk förvärvsverksamhet.
3. Ungdomar som lämnat en avtalsslutande parts territorium efter att ha varit bosatta där i minst fem år före 21 års ålder skall ha rätt att inom fyra år återvända dit och utöva ekonomisk förvärvsverksamhet där.

*Artikel 34***Geografisk och yrkesmässig rörlighet för egenföretagare**

Särskilda tillstånd som utfärdas för gränsarbetare med egen rörelse skall medföra rätt till yrkesmässig och geografisk rörlighet inom gränsområdena i Schweiz eller dess grannländer. Upphållstillstånd (för gränsarbetare: särskilda tillstånd) som utfärdas i förväg för sex månader skall ge rätt endast till geografisk rörlighet.

▼ M3

BILAGA I

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER OM FÖRVÄRV AV MARK OCH FRITIDSBOSTÄDER

1. Republiken Tjeckien

- a) Republiken Tjeckien kan under fem år från dagen för landets anslutning till EU bibehålla reglerna i valutalagen nr 219/1995 Sb., i gällande lydelse, om förvärv av fritidsbostäder av schweiziska medborgare som inte är bosatta i Republiken Tjeckien och av företag som bildats i överensstämmelse med schweizisk lagstiftning och som varken är etablerade eller har någon filial eller något representationskontor inom Republiken Tjeckiens territorium.
- b) Republiken Tjeckien kan i fråga om förvärv av jordbruksmark och skog av schweiziska medborgare och av företag som bildats i överensstämmelse med schweizisk lagstiftning och som vare sig är etablerade eller registrerade i Republiken Tjeckien under sju år från dagen för landets anslutning till EU bibehålla reglerna i valutalagen nr 219/1995 Sb., i gällande lydelse, lag nr 229/1991 Sb. om bestämmelser om ägandeförhållanden i fråga om mark och annan jordbruksegendom samt lag nr 95/1999 Sb. om villkor rörande överföring av jordbruksmark och skog från statligt ägande till andra enheter. Utan att det påverkar någon annan bestämmelse i denna punkt 1 får schweiziska medborgare i samband med förvärv av jordbruksmark och skog under inga förhållanden behandlas mindre gynnsamt än vid tidpunkten för undertecknandet av detta protokoll eller få en mer restriktiv behandling än medborgare från tredjeland.
- c) Egenföretagande jordbrukare som är schweiziska medborgare och som önskar etablera sig och bo i Republiken Tjeckien skall inte omfattas av bestämmelserna i b eller några andra förfaranden än dem som gäller för tjeckiska medborgare.
- d) En allmän översyn av dessa övergångsbestämmelser skall göras under det tredje året efter Republiken Tjeckiens anslutning till EU. Den gemensamma kommittén kan besluta att förkorta eller avsluta den övergångsperiod som anges i a.
- e) Om Republiken Tjeckien skulle införa villkor för utländska medborgares förvärv av fastigheter i Republiken Tjeckien under övergångsperioden skall dessa bygga på öppna, objektiva, stabila och offentliga kriterier. Dessa kriterier skall tillämpas på ett icke-diskriminerande sätt och skall inte särskilja mellan tjeckiska och schweiziska medborgare.
- f) Om det när övergångsperioden löpt ut finns tillräckliga belägg för att allvarliga störningar eller hot därom föreligger på marknaden för jordbruksmark i Tjeckien skall den gemensamma kommittén, på Tjeckiens begäran, besluta om en förlängning av övergångsperioden med högst tre år.

2. Estland

- a) Estland kan under sju år efter landets anslutning till EU bibehålla den lagstiftning som förelåg vid tidpunkten för undertecknandet av detta protokoll rörande förvärv av jordbruksmark och skog av schweiziska medborgare och av företag som bildats i överensstämmelse med schweizisk lagstiftning och som varken är etablerade eller registrerade eller har någon lokal filial eller något lokalt kontor i Estland. Schweiziska medborgare får i samband med förvärv av jordbruksmark och skog under inga förhållanden behandlas mindre gynnsamt än vid tidpunkten för undertecknandet av detta protokoll eller få en mer restriktiv behandling än medborgare från tredjeland. I enlighet med denna lagstiftning har Estland antagit *lagen om begränsningar vid förvärv av fast egendom samt ändringar av lagen om markreform*, båda av den 12 februari 2003.

▼ M3

- b) Schweiziska medborgare som önskar etablera sig som egenföretagande jordbrukare och bo i Estland och som lagligen har vistats och varit verksamma inom jordbruk i Estland kontinuerligt i minst tre år, skall inte omfattas av bestämmelserna i a eller några andra förfaranden än dem som gäller för estniska medborgare.
- c) En allmän översyn av dessa övergångsbestämmelser skall göras under det tredje året efter landets anslutning till EU. Europeiska gemenskapernas kommission (nedan kallad ”kommissionen”) skall för detta syfte lämna en rapport till den gemensamma kommittén. Den gemensamma kommittén kan besluta om att förkorta eller avsluta den övergångsperiod som anges i a.
- d) Om det när övergångsperioden löpt ut finns tillräckliga belägg för att allvarliga störningar eller hot därom föreligger på marknaden för jordbruksmark i Estland skall den gemensamma kommittén, på Estlands begäran, besluta om en förlängning av övergångsperioden med högst tre år.

3. Cypern

Cypern kan under fem år efter landets anslutning till EU bibehålla den lagstiftning som gällde den 31 december 2000 rörande förvärv av fritidsbostäder.

I enlighet med lagen om förvärv av fastigheter (utlänningar) kap. 109 och ändringslagarna 52/69, 55/72 och 50/90, måste förvärv av fastigheter på Cypern av icke-cyprioter godkännas av ministerrådet. Ministerrådet har bemyndigat tjänstemän på distriktsnivå att å dess vägnar lämna godkännande. När den aktuella fastigheten är större än 2 donum (1 donum = 1 338 m²) kan godkännande endast lämnas för följande ändamål:

- a) permanent bostad eller fritidsbostad med en markyta som inte överstiger 3 donum,
- b) yrkes- eller handelslokaler,
- c) industri inom sektorer som anses vara gynnsamma för Cyperns ekonomi.

Ovanstående lag har ändrats genom en lag från 2003 om förvärv av fast egendom (utlänningar) (ändring), N. 54(I)/2003. Den nya lagen medför inte några begränsningar på EU-medborgare och företag som är registrerade i EU i fråga om förvärv av fastigheter som skall fungera som permanenta bostäder eller är kopplade till utländska direktinvesteringar eller förvärv av fastigheter av fastighetsmäklare och markexploatörer som är etablerade inom EU. När det gäller förvärv av en bostad för fritidsbruk föreskriver lagen att EU-medborgare som inte stadigvarande bor på Cypern och företag registrerade inom EU, men som inte har sitt säte eller huvudkontor på Cypern, under en period på fem år efter Cyperns anslutning till EU inte får förvärva en fastighet i syfte att använda den som fritidsbostad, utan föregående tillstånd från ministerrådet, som delegerat sin befogenhet till tjänstemän på distriktsnivå, enligt vad som nämnts ovan.

4. Lettland

- a) Lettland kan under sju år efter landets anslutning till EU bibehålla reglerna i lagen om ändringar av lagen om privatisering av mark på landsbygden (i kraft sedan den 14 april 2003) rörande förvärv av jordbruksmark och skog av schweiziska medborgare och företag som bildats i överensstämmelse med schweizisk lagstiftning och som varken är etablerade eller registrerade eller har någon lokal filial eller något lokalt kontor i Lettland. Schweiziska medborgare får i samband med förvärv av jordbruksmark och skog under inga förhållanden behandlas mindre gynnsamt än vid tidpunkten för undertecknandet av detta protokoll eller få en mer restriktiv behandling än medborgare från tredjeland.

▼ M3

- b) En allmän översyn av dessa övergångsbestämmelser skall genomföras före utgången av det tredje året efter dagen för landets anslutning till EU. Kommissionen skall för detta syfte lämna en rapport till den gemensamma kommittén. Den gemensamma kommittén kan besluta om att förkorta eller avsluta den övergångsperiod som anges i a.
- c) Om det när övergångsperioden löpt ut finns tillräckliga belägg för att allvarliga störningar eller hot därom föreligger på marknaden för jordbruksmark i Lettland skall den gemensamma kommittén, på Lettlands begäran, besluta om en förlängning av övergångsperioden med högst tre år.

5. Litauen

- a) Litauen kan under sju år efter landets anslutning till EU bibehålla den lagstiftning som förelåg vid tidpunkten för undertecknandet av detta protokoll rörande förvärv av jordbruksmark och skog av schweiziska medborgare och av företag som bildats i överensstämmelse med schweizisk lagstiftning och som varken är etablerade eller registrerade eller har någon lokal filial eller något lokalt kontor i Litauen. Schweiziska medborgare får i samband med förvärv av jordbruksmark och skog under inga förhållanden behandlas mindre gynnsamt än vid tidpunkten för undertecknandet av detta protokoll eller få en mer restriktiv behandling än medborgare från tredje land. I enlighet med denna lagstiftning får schweiziska medborgare och juridiska personer, liksom organisationer bildade i Schweiz utan status som juridisk person, men som har rättslig handlingsförmåga enligt schweizisk lagstiftning, inte förvärva jordbruks- och skogsbruksmark före utgången av den sjuåriga övergångsperiod som anges i Republikens Litauens fördrag om anslutning till Europeiska unionen.
- b) Schweiziska medborgare som önskar etablera sig som egenföretagande jordbrukare och bo i Litauen och som lagligen har vistats och varit verksamma inom jordbruk i Litauen kontinuerligt i minst tre år, skall inte omfattas av bestämmelserna i a eller några andra förfaranden än dem som gäller för litauiska medborgare.
- c) En allmän översyn av dessa övergångsbestämmelser skall göras under det tredje året efter landets anslutning till EU. Kommissionen skall för detta syfte lämna en rapport till den gemensamma kommittén. Den gemensamma kommittén kan besluta om att förkorta eller avsluta den övergångsperiod som anges i a.
- d) Om det när övergångsperioden löpt ut finns tillräckliga belägg för att allvarliga störningar eller hot därom föreligger på marknaden för jordbruksmark i Litauen skall den gemensamma kommittén, på Litauens begäran, besluta om en förlängning av övergångsperioden med högst tre år.

6. Ungern

- a) Ungern kan under fem år efter landets anslutning till EU bibehålla sin lagstiftning i lag LV från 1994 om jordbruksmark i gällande lydelse rörande förvärv av fritidsbostäder.
- b) Schweiziska medborgare som lagligen vistats i Ungern kontinuerligt i minst fyra år skall inte omfattas av bestämmelserna i a eller av andra regler och förfaranden än sådana som gäller för ungerska medborgare. Under övergångsperioden skall Ungern tillämpa tillståndsförfaranden för förvärv av fritidsbostäder som bygger på objektiva, stabila, öppna och offentliga kriterier. Dessa kriterier skall tillämpas på ett icke-diskriminerande sätt och skall inte särskilja mellan schweiziska och ungerska medborgare bosatta i Ungern.

▼ **M3**

- c) Ungern kan under sju år efter landets anslutning till EU bibehålla de förbud som ingår i lag LV från 1994 om jordbruksmark, i gällande lydelse, om förvärv av jordbruksmark av fysiska personer som inte bor i Ungern och som inte är ungerska medborgare samt av juridiska personer.
- d) Schweiziska medborgare som vill etablera sig som egenföretagande jordbrukare och bo i Ungern och som lagligen har vistats och varit verksamma inom jordbruk i Ungern kontinuerligt i minst tre år, skall inte omfattas av bestämmelserna i c eller några andra förfaranden än dem som gäller för ungerska medborgare.
- e) En allmän översyn av dessa övergångsbestämmelser skall göras under det tredje året efter landets anslutning till EU. Kommissionen skall för detta syfte lämna en rapport till den gemensamma kommittén. Den gemensamma kommittén kan besluta om att förkorta eller avsluta den övergångsperiod som anges i c.
- f) Om Ungern skulle tillämpa tillståndsförfaranden för förvärv av jordbruksmark under övergångsperioden skall de bygga på öppna, objektiva, stabila, genomblickbara och offentliga kriterier. Dessa kriterier skall tillämpas på ett icke-diskriminerande sätt.
- g) Om det när övergångsperioden löpt ut finns tillräckliga belägg för att allvarliga störningar eller hot därom föreligger på marknaden för jordbruksmark i Ungern skall den gemensamma kommittén, på Ungerns begäran, besluta om en förlängning av övergångsperioden med högst tre år.

7. Malta

Förvärv av egendom på de maltesiska öarna regleras av lagen om fast egendom (Utländska medborgares förvärv) (kap. 246 i Maltas lagstiftning). Denna lag innehåller följande bestämmelser:

- a) (1) En schweizisk medborgare kan köpa fast egendom på Malta för användning som bostad (inte nödvändigtvis som permanent bostad) under förutsättning att han eller hon inte redan äger någon annan bostad på Malta. Vid sådana köp krävs det inte att köparna har uppehållstillstånd på Malta även om de är skyldiga att ha ett tillstånd som (med ett fåtal undantag som anges i lagstiftningen) de inte får förvägras om värdet på egendomen överstiger ett belopp som årligen avgörs av ett index (för närvarande 30 000 maltesiska pund för en lägenhet och 50 000 maltesiska pund för ett hus).
- (2) Schweizisk medborgare kan även när som helst inrätta sin permanenta bostad på Malta i överensstämmelse med relevant nationell lagstiftning. En eventuell avflyttning från Malta medför inte någon skyldighet att avyttra egendom som förvärvats som permanent bostad.
- b) Schweiziska medborgare som köper egendom i speciellt utformade områden som anlagts genom ovanstående lag (vanligtvis områden som utgör en del av stadsförnyelseprojekt) behöver inte inhämta tillstånd för sådana köp och det finns heller inte några begränsningar i fråga om antal, användning av eller värde på de egendomar som de kan komma att köpa.

8. Polen

- a) Polen kan under fem år efter landets anslutning till EU bibehålla den lagstiftning som gällde vid tidpunkten för undertecknandet av detta protokoll rörande förvärv av fritidsbostäder. I enlighet med denna lagstiftning måste schweiziska medborgare uppfylla kraven i lagen av den 24 mars 1920 om utlänningars förvärv av fast egendom (Dz.U. 1996, Nr 54, poz. 245 med ändringar) i gällande lydelse.

▼ M3

- b) Schweiziska medborgare som lagligen vistats i Polen kontinuerligt i fyra år skall inte när det gäller förvärv av fritidsbostäder omfattas av bestämmelserna i c eller några andra förfaranden än dem som gäller för polska medborgare.

- c) Polen kan under tolv år efter landets anslutning till EU bibehålla sin lagstiftning om förvärv av jordbruksmark och skog. Schweiziska medborgare eller juridiska personer som bildats i överensstämmelse med schweizisk lagstiftning får i samband med förvärv av jordbruksmark och skog under inga förhållanden behandlas mindre gynnsamt än vid tidpunkten för undertecknandet av detta protokoll. I enlighet med denna lagstiftning måste schweiziska medborgare uppfylla kraven i lagen om utlänningars förvärv av fastigheter av den 24 mars 1920 (Dz.U. 1996, Nr 54, poz. 245 med ändringar) i gällande lydelse.

- d) Schweiziska medborgare som vill etablera sig som egenföretagande jordbrukare och som lagligen vistats och arrenderat mark i Polen i egenskap av fysisk eller juridisk person kontinuerligt i minst tre år, skall inte omfattas av bestämmelserna i c eller några andra förfaranden än dem som gäller för polska medborgare när det gäller köp av jordbruksmark och skog från och med dagen för anslutningen till EU. I vojvodskapen Warmia i Mazury, Pomorze, Kujawy i Pomorze, Zachodnie Pomorze, Lubusz, Dolny Śląsk, Opole och Wielkopolska skall den vistelse- och arrendeperiod som avses i föregående mening utsträckas till sju år. Arrendeperioden före markförvärvet skall beräknas individuellt för varje schweizisk medborgare som arrenderat mark i Polen från det certifierade datumet för det ursprungliga arrendekontraktet. Egenföretagande jordbrukare som har arrenderat mark men inte som fysiska personer utan som juridiska personer kan överlåta den juridiska personens rättigheter enligt arrendekontraktet till sig själva som fysiska personer. För beräkning av den arrendeperiod som föregår rätten till förvärv skall arrendeperioden för kontrakt som ingåtts som juridiska personer räknas. Arrendekontrakt som ingåtts av fysiska personer kan förses med ett certifierat datum retroaktivt och hela arrendeperioden i de certifierade kontrakten kommer att räknas. Det skall inte finnas någon tidsgräns för egenföretagande jordbrukare att omvandla de aktuella arrendekontrakten till kontrakt som fysiska personer eller till skriftliga kontrakt med ett certifierat datum. Förfarandet för att omvandla arrendekontrakt skall vara genomblickbart och får under inga omständigheter utgöra ett nytt hinder.

- e) En allmän översyn av dessa övergångsbestämmelser skall göras under det tredje året efter dagen för landets anslutning till EU. Kommissionen skall för detta syfte lämna en rapport till den gemensamma kommittén. Den gemensamma kommittén kan besluta om att förkorta eller avsluta den övergångsperiod som anges i a.

- f) Under övergångsperioden skall Polen tillämpa ett tillståndsförfarande som fastställts i lag vilket garanterar att de tillstånd som beviljas för förvärv av fast egendom i Polen bygger på öppna, objektiva, stabila och offentliga kriterier. Dessa kriterier skall tillämpas på ett icke-diskriminerande sätt.

9. Slovenien

- a) Om det fram till utgången av en period på högst sju år efter dagen för Sloveniens anslutning till EU skulle uppstå svårigheter som är allvarliga och kan bli bestående på fastighetsmarknaden eller som allvarligt kan försämra fastighetsmarknaden inom ett visst geografiskt område, får Slovenien ansöka om bemyndigande för att vidta skyddsåtgärder för att rätta till situationen på fastighetsmarknaden.

- b) På begäran av Slovenien skall den gemensamma kommittén snabbbehandla frågan, besluta om de skyddsåtgärder som den finner nödvändiga och ange under vilka förutsättningar samt hur de skall genomföras.

▼ **M3**

- c) Vid allvarliga svårigheter på fastighetsmarknaden och på uttrycklig begäran av Slovenien skall den gemensamma kommittén fatta sitt beslut inom fem arbetsdagar från det att den fick begäran tillsammans med relevanta uppgifter om bakgrunden. De åtgärder som på detta sätt beslutas skall gälla med omedelbar verkan och skall ta hänsyn till alla berörda parter intressen.
- d) De åtgärder som tillåts i b kan innebära avvikelser från reglerna i detta avtal i den mån och så länge det är strikt nödvändigt för att uppnå de mål som avses i a.

10. Slovakien

- a) Slovakien kan under sju år efter landets anslutning till EU bibehålla sin lagstiftning om utländska medborgares förvärv av jordbruksmark och skog. I enlighet med denna lagstiftning kan en utländsk medborgare förvärva äganderätten till fastigheter i Republiken Slovakien med undantag för jordbruks- och skogsbruksmark. Utländska medborgare får inte förvärva äganderätten till fastigheter vars förvärv är begränsat genom särskild föreskrift i valutalagen nr 202/1995 i gällande lydelse.
- b) Schweiziska medborgare får i samband med förvärv av jordbruksmark och skog under inga förhållanden behandlas mindre gynnsamt än vid tidpunkten för undertecknandet av detta protokoll eller få en mer restriktiv behandling än medborgare från tredje land.
- c) Schweiziska medborgare som vill etablera sig som egenföretagande jordbrukare och som lagligen har vistats och varit verksamma inom jordbruk i Slovakien kontinuerligt i minst tre år, skall inte omfattas av bestämmelserna i b eller några andra förfaranden än dem som gäller för slovakiska medborgare.
- d) En allmän översyn av dessa övergångsbestämmelser skall genomföras före utgången av det tredje året efter dagen för landets anslutning till EU. Kommissionen skall för detta syfte lämna en rapport till den gemensamma kommittén. Den gemensamma kommittén kan besluta om att förkorta eller avsluta den övergångsperiod som anges i a.
- e) Om Slovakien skulle införa tillståndsförfaranden för utländska medborgares förvärv av fastigheter i Slovakien under övergångsperioden skall de bygga på öppna, objektiva, stabila och offentliga kriterier. Dessa kriterier skall tillämpas på ett icke-diskriminerande sätt och skall inte särskilja mellan slovakiska och schweiziska medborgare.
- f) Om det när övergångsperioden löpt ut finns tillräckliga belägg för att allvarliga störningar eller hot därom föreligger på marknaden för jordbruksmark i Slovakien skall den gemensamma kommittén, på Slovakiens begäran, besluta om en förlängning av övergångsperioden med högst tre år.

▼ **M10****11. Kroatien**

Kroatien får under sju år från och med dagen för ikraftträdandet av detta protokoll bibehålla i kraft restriktionerna i landets lagstiftning vid tidpunkten för undertecknandet av detta protokoll för schweiziska medborgares och i enlighet med schweizisk rätt bildade juridiska personers förvärv av jordbruksmark. Under inga omständigheter får schweiziska medborgare när det gäller förvärv av jordbruksmark behandlas mindre gynnsamt än vid tidpunkten för undertecknandet av detta protokoll eller mer restriktivt än medborgare i andra länder än de som är avtalsslutande parter i avtalet eller i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

▼ M10

Egenföretagande jordbrukare som är schweiziska medborgare och önskar etablera och bosätta sig i Kroatien ska inte vara underkastade bestämmelserna i det föregående stycket eller några andra förfaranden än de som gäller för kroatiska medborgare.

Under det tredje året efter ikraftträdandet av detta protokoll ska det göras en allmän översyn av dessa övergångsbestämmelser. Den gemensamma kommittén får fatta beslut om att förkorta eller avbryta den övergångsperiod som anges i första stycket.

Om det finns tillräckliga bevis för allvarliga störningar på Kroatiens marknad för jordbruksmark vid utgången av den sjuåriga övergångsperiod som anges i första stycket eller för en risk för sådana störningar vid den tidpunkten, ska Kroatien anmäla dessa förhållanden till den gemensamma kommittén före utgången av övergångsperioden. I detta fall får Kroatien fortsätta att tillämpa övergångsåtgärderna enligt första stycket till utgången av det tionde året efter ikraftträdandet av detta protokoll. Denna förlängning får begränsas till att gälla sådana geografiska områden som är särskilt berörda.

▼ **M7***BILAGA II***SAMORDNING AV SOCIALFÖRSÄKRINGSSYSTEMEN***Artikel 1*

1. De avtalsslutande parterna är överens om att på området samordning av de sociala trygghetssystemen sinsemellan tillämpa de unionsrättsakter som det hänvisas till, och så som dessa har ändrats, i avsnitt A i denna bilaga eller därmed likvärdiga regler.
2. När begreppet ”medlemsstat(er)” förekommer i de rättsakter som det hänvisas till i avsnitt A i denna bilaga avses utöver de stater som omfattas av Europeiska unionens relevanta rättsakter även Schweiz.

Artikel 2

1. Vid tillämpningen av denna bilaga ska de avtalsslutande parterna beakta de unionsrättsakter som det hänvisas till i avsnitt B i denna bilaga.
2. Vid tillämpningen av denna bilaga ska de avtalsslutande parterna notera innehållet i de unionsrättsakter som det hänvisas till i avsnitt C i denna bilaga.

Artikel 3

1. Särskilda bestämmelser rörande övergångsarrangemangen för arbetslöshetsförsäkring för de medborgare i vissa medlemsstater i Europeiska unionen som innehar ett schweiziskt uppehållstillstånd som gäller för mindre än ett år, rörande de schweiziska handikappbidragen och rörande förmåner inom de företagsbaserade systemen för ålders-, efterlevande- och invaliditetspension återfinns i ► **M11** protokoll I ◀ till denna bilaga.
2. ► **M11** Protokoll I ◀ utgör en integrerad del av denna bilaga.

▼ **M11***Artikel 4*

1. Det system som rör skydd av de rättigheter som förvärvats av enskilda personer enligt detta avtal till följd av Förenade kungarikets utträde ur Europeiska unionen fastställs i protokoll II till denna bilaga.
2. Protokoll II utgör en integrerad del av denna bilaga.

▼ **M7****AVSNITT A: RÄTTSAKTER SOM DET HÄNVISAS TILL**

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen ⁽¹⁾,

▼ **M8**

ändrad genom

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 988/2009 av den 16 september 2009 om ändring av förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen och om fastställande av innehållet i bilagorna ⁽²⁾,
- kommissionens förordning (EU) nr 1244/2010 av den 9 december 2010 om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen och av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 883/2004 ⁽³⁾,

⁽¹⁾ EUT L 166, 30.4.2004, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 284, 30.10.2009, s. 43.

⁽³⁾ EUT L 338, 22.12.2010, s. 35.

▼ **M8**

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 465/2012 av den 22 maj 2012 om ändring av förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen och av förordning (EG) nr 987/2009 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 883/2004 ⁽¹⁾,
- kommissionens förordning (EU) nr 1224/2012 av den 18 december 2012 om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen och av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 883/2004 ⁽²⁾,

▼ **M10**

- Rådets förordning (EU) nr 517/2013 av den 13 maj 2013 ⁽³⁾ om anpassning av vissa förordningar och beslut på områdena fri rörlighet för varor, fri rörlighet för personer, bolagsrätt, konkurrenspolitik, jordbruk, livsmedelssäkerhet, veterinära och fytosanitära frågor, transportpolitik, energi, beskattning, statistik, transeuropeiska nät, rättsväsende och grundläggande rättigheter, rättvisa, frihet och säkerhet, miljö, tullunion, yttre förbindelser, utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik samt institutioner, med anledning av Republiken Kroatiens anslutning.

▼ **M7**

I detta avtal ska förordning (EG) nr 883/2004 anpassas på följande sätt:

- a) I bilaga I, avsnitt I, ska följande läggas till:

”Schweiz

Kantonal lagstiftning rörande bidragsförskott enligt artiklarna 131 andra stycket och 293 andra stycket i den federala civillagen.”

- b) I bilaga I, avsnitt II, ska följande läggas till:

”Schweiz

Bidrag vid barns födelse och bidrag vid adoption enligt kantonal lagstiftning enligt artikel 3 andra stycket i den federala lagen om familjebidrag.”

- c) I bilaga II ska följande läggas till:

”Tyskland–Schweiz

- a) Konventionen om social trygghet av den 25 februari 1964 ändrad genom tilläggskonventionerna nr 1 av den 9 september 1975 och nr 2 av den 2 mars 1989:

i) Punkt 9b, stycke 1 nr 1–4 i slutprotokollet (tillämplig lagstiftning och rätt till vårdförmåner vid sjukdom för personer som är bosatta i den tyska exklaven Büsingen).

ii) Punkt 9e, stycke 1b meningarna 1, 2 och 4 i slutprotokollet (tillgång till frivillig sjukförsäkring i Tyskland vid flyttning till Tyskland).

- b) Överenskommelsen om arbetslöshetsförsäkring av den 20 oktober 1982, ändrad genom tilläggsprotokollet av den 22 december 1992:

i) Artikel 8.5, Tyskland (kommunen Büsingen) bidrar med ett belopp som motsvarar storleken på det kantonal bidraget enligt schweizisk lagstiftning till den faktiska kostnaden för arbetsmarknadsåtgärder för de arbetstagare som omfattas av denna bestämmelse.

⁽¹⁾ EUT L 149, 8.6.2012, s. 4.

⁽²⁾ EUT L 349, 19.12.2012, s. 45.

⁽³⁾ EUT L 158, 10.6.2013, s. 1.

▼ **M7***Spanien–Schweiz*

Punkt 17 i slutprotokollet till konventionen om social trygghet av den 13 oktober 1969, ändrad genom tilläggskonventionen av den 11 juni 1982. De som är försäkrade enligt den spanska försäkringen vid tillämpningen av denna bestämmelse är befriade från kravet på anslutning till den schweiziska sjukförsäkringen.

Italien–Schweiz

Artikel 9.1 i konventionen om social trygghet av den 14 december 1962, ändrad genom tilläggskonvention nr 1 av den 18 december 1963, tilläggsöverenskommelsen av den 4 juli 1969, tilläggsprotokollet av den 25 februari 1974 och tilläggsöverenskommelse nr 2 av den 2 april 1980.”

d) I bilaga IV ska följande läggas till:

”Schweiz”

e) I bilaga VIII, del 1, ska följande läggas till:

”Schweiz

Alla ansökningar om ålders-, efterlevande- och invaliditetspension inom det allmänna systemet (den federala lagen om ålders- och efterlevandeförsäkring och den federala lagen om invaliditetsförsäkring) och lagstadgade ålderspensioner inom de lagstadgade företagsbaserade systemen (den federala lagen om företagsbaserade system för ålders-, efterlevande- och invaliditetsförsäkring).”

f) I bilaga VIII, del 2, ska följande läggas till:

”Schweiz

Ålders-, efterlevande- och invaliditetspensioner inom de lagstadgade företagsbaserade systemen (den federala lagen om företagsbaserade system för ålders-, efterlevande- och invaliditetsförsäkring).”

g) I bilaga IX, del II, ska följande läggas till:

”Schweiz

Efterlevande- och invaliditetspensioner inom de lagstadgade företagsbaserade systemen (den federala lagen om företagsbaserade system för ålders-, efterlevande- och invaliditetsförsäkring).”

h) I bilaga X ska följande läggas till:

”Schweiz

1. Tilläggsförmåner (► **M8** den federala lagen om tilläggsförmåner av den 6 oktober 2006 ◄) och liknande förmåner som föreskrivs i kantonal lagstiftning.
2. Pension i särskilt svåra fall (*cas pénibles*) från invaliditetsförsäkringen (artikel 28.1a i den federala lagen om invaliditetsförsäkring av den 19 juni 1959 i den ändrade versionen av den 7 oktober 1994).
3. Icke avgiftsfinansierade blandade förmåner vid arbetslöshet enligt kantonal lagstiftning.
4. Icke avgiftsfinansierade särskilda invaliditetspensioner för personer med funktionshinder (artikel 39 i den federala lagen om invaliditetsförsäkring av den 19 juni 1959) som innan arbetsoförmågan inträdde inte omfattats av den schweiziska lagstiftningen på grundval av förvärvsverksamhet som anställd eller egenföretagare.”

i) I bilaga XI ska följande läggas till:

”Schweiz

1. Artikel 2 i den federala lagen om ålders- och efterlevandeförsäkring samt artikel 1 i den federala lagen om invaliditetsförsäkring, som avser frivillig försäkring inom dessa försäkringsgrenar för schweiziska medborgare som är bosatta i en stat som inte omfattas av detta avtal, ska tillämpas på personer bosatta utanför Schweiz, som är medborgare i de andra stater som omfattas av avtalet samt på flyktingar och statslösa som är bosatta i dessa stater, då dessa personer anmäler sig till den

▼ **M7**

frivilliga försäkringen senast ett år efter den dag då de upphörde att vara försäkrade inom den schweiziska ålders-, efterlevande- och invaliditetsförsäkringen efter en oavbruten försäkringsperiod på minst fem år.

2. Personer som upphör att vara försäkrade inom systemet för ålders-, efterlevande- och invaliditetsförsäkring efter en oavbruten försäkringsperiod på minst fem år, har rätt att fortsätta försäkringen med arbetsgivarens samtycke, om de är anställda av en arbetsgivare i Schweiz i en stat som inte omfattas av detta avtal och om de ansöker om detta inom sex månader efter den dag då de upphörde att vara försäkrade.
3. Obligatorisk försäkring i den schweiziska sjukförsäkringen och möjligheter till undantag
 - a) De schweiziska bestämmelserna om obligatorisk sjukförsäkring ska tillämpas på följande personer som inte är bosatta i Schweiz:
 - i) Personer som omfattas av schweizisk lagstiftning enligt avdelning II i förordningen.
 - ii) Personer för vilkas förmåner Schweiz står för kostnaderna enligt artiklarna 24, 25 och 26 i förordningen.
 - iii) Personer som uppbär arbetslöshetsersättning från den schweiziska försäkringen.
 - iv) Familjemedlemmar till de personer som nämns under i och iii eller till en arbetstagare eller egenföretagare som är bosatt i Schweiz och som är försäkrad i den schweiziska sjukförsäkringen, när dessa familjemedlemmar inte är bosatta i någon av följande stater: Danmark, Spanien, Ungern, Portugal, Sverige eller Förenade kungariket.
 - v) Familjemedlemmar till de personer som nämns under ii eller till en pensionstagare som är bosatt i Schweiz och som är försäkrad i den schweiziska sjukförsäkringen, när dessa familjemedlemmar inte är bosatta i någon av följande stater: Danmark, Portugal, Sverige eller Förenade kungariket.

Med familjemedlemmar avses personer som betraktas som sådana i lagstiftningen i bosättningsstaten.

- b) De personer som nämns under a kan genom ansökan undantas från den obligatoriska försäkringen om och så länge som de är bosatta i en av följande stater och kan styrka att de där har ett skydd i händelse av sjukdom: Tyskland, Frankrike, Italien, Österrike, och med avseende på de personer som avses i a iv och v, Finland, och med avseende på de personer som avses i a ii, Portugal.

Denna ansökan

- aa) ska lämnas in inom tre månader efter det att skyldighet att försäkra sig i Schweiz har uppkommit. Om ansökan i motiverade fall lämnas in efter denna tidsfrist, gäller undantaget från och med den dag då försäkringsskyldigheten har uppkommit,
 - bb) gäller även alla familjemedlemmar som är bosatta i samma medlemsstat.
4. När en person som omfattas av schweizisk lagstiftning enligt avdelning II i förordningen vid tillämpningen av 3 b i fråga om sjukförsäkring även omfattas av en annan avtalsstats lagstiftning, ska kostnaderna för vårdförmåner som inte är relaterade till olycksfall i arbetet delas lika mellan den schweiziska försäkringsinstitutionen för olycksfall i och

▼ **M7**

utanför arbetet och arbetssjukdomar och den behöriga sjukförsäkringsinstitutionen i den andra avtalsstaten, under förutsättning att personen i fråga har rätt till vårdförmåner från båda dessa institutioner. Den schweiziska försäkringsinstitutionen för olycksfall och arbetssjukdomar ska stå för alla kostnader som är relaterade till olycksfall i arbetet eller på väg till eller från arbetet och arbetssjukdomar, även om personen i fråga har rätt till förmåner från en sjukförsäkringsinstitution i bosättningsstaten.

5. Personer som förvärvsarbetar men inte är bosatta i Schweiz och som omfattas av en lagstadgad försäkring i bosättningsstaten enligt punkt 3 b, och deras familjemedlemmar, ska omfattas av bestämmelserna i artikel 19 under en vistelse i Schweiz.
 6. Vid tillämpning av artiklarna 18, 19, 20 och 27 av förordningen i Schweiz ska den behöriga försäkringsinstitutionen stå för alla fakturerade kostnader.
 7. De sjukförsäkringsperioder som fullgjorts i en annan stat som omfattas av avtalet beaktas för att minska eller öka en eventuell reserv i sjukförsäkringen vid moderskapsledighet eller sjukdom när en person försäkras sig hos en schweizisk försäkringsgivare inom tre månader efter det att vederbörande utträtt ur den utländska försäkringen.
 8. Personer som har skaffat sitt livsuppehälle i Schweiz som anställd eller egenföretagare och som har upphört med sin förvärvsverksamhet på grund av olycksfall eller sjukdom och inte längre omfattas av den schweiziska lagstiftningen om invaliditetsförsäkring, ska ändå anses omfattas av denna försäkring när det gäller rätten till rehabiliteringsåtgärder fram till utbetalningen av invaliditetspension och under genomförandet av dessa åtgärder, under förutsättning att de inte har påbörjat en ny förvärvsverksamhet utanför Schweiz.”
2. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009 av den 16 september 2009 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen ⁽¹⁾

▼ **M8**

ändrad genom

- kommissionens förordning (EU) nr 1244/2010 av den 9 december 2010 om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen och av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 883/2004 ⁽²⁾,
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 465/2012 av den 22 maj 2012 om ändring av förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen och av förordning (EG) nr 987/2009 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 883/2004 ⁽³⁾,
- kommissionens förordning (EU) nr 1224/2012 av den 18 december 2012 om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen och av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 883/2004 ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ EGT L 284, 30.10.2009, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 338, 22.12.2010, s. 35.

⁽³⁾ EUT L 149, 8.6.2012, s. 4.

⁽⁴⁾ EUT L 349, 19.12.2012, s. 45.

▼ **M7**

I detta avtal ska förordning (EG) nr 987/2009 anpassas på följande sätt:

I bilaga I ska följande läggas till:

”Överenskommelse mellan Schweiz och Frankrike av den 26 oktober 2004 om de särskilda förfarandena för ersättning av sjukvårdsförmåner

► **M8** ————— ◀”

3. Rådets förordning (EEG) nr 1408/71 av den 14 juni 1971 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen ⁽¹⁾, senast ändrad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 592/2008 ⁽²⁾, såsom den var tillämplig mellan Schweiz och medlemsstaterna innan detta beslut trätt i kraft, i den mån det hänvisas till denna förordning i förordningarna (EG) nr 883/2004 och (EG) nr 987/2009 eller när det gäller fall som inträffat tidigare.
4. Rådets förordning (EEG) nr 574/72 av 21 mars 1972 om tillämpningen av förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen ⁽³⁾, senast ändrad genom kommissionens förordning (EG) nr 120/2009 ⁽⁴⁾, såsom den var tillämplig mellan Schweiz och medlemsstaterna innan detta beslut trätt i kraft, i den mån det hänvisas till denna förordning i förordningarna (EG) nr 883/2004 och (EG) nr 987/2009 eller när det gäller fall som inträffat tidigare.
5. Rådets direktiv 98/49/EG av den 29 juni 1998 om skydd av kompletterande pensionsrättigheter för anställda och egenföretagare som flyttar inom gemenskapen ⁽⁵⁾.

AVSNITT B: RÄTTSAKTER SOM DE AVTALSSLUTANDE PARTERNA SKA BEAKTA

1. Beslut nr A1 av Administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen av den 12 juni 2009 om inrättande av ett samråds- och förlikningsförfarande när det gäller handlingars giltighet, fastställande av tillämplig lagstiftning och utgivande av förmåner enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 ⁽⁶⁾.
2. Beslut nr A2 av Administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen av den 12 juni 2009 om tolkningen av artikel 12 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 när det gäller tillämplig lagstiftning för utsända arbetstagare och egenföretagare som tillfälligt arbetar utanför den behöriga staten ⁽⁷⁾.
3. Beslut nr A3 av Administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen av den 17 december 2009 rörande sammanräkningen av oavbrutna utsändningsperioder som fullgjorts i enlighet med rådets förordning (EEG) nr 1408/71 och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 ⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ EGT L 149, 5.7.1971, s. 2.

⁽²⁾ EUT L 177, 4.7.2008, s. 1.

⁽³⁾ EGT L 74, 27.3.1972, s. 1.

⁽⁴⁾ EUT L 39, 10.2.2009, s. 29.

⁽⁵⁾ EGT L 209, 25.7.1998, s. 46.

⁽⁶⁾ EUT C 106, 24.4.2010, s. 1.

⁽⁷⁾ EUT C 106, 24.4.2010, s. 5.

⁽⁸⁾ EUT C 149, 8.6.2010, s. 3.

▼ **M7**

4. Beslut nr E1 av Administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen av den 12 juni 2009 om praktiska bestämmelser för övergångsperioden när det gäller informationsutbyte med elektroniska hjälpmedel som avses i artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009 ⁽¹⁾.
5. Beslut nr F1 av Administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen av den 12 juni 2009 om tolkningen av artikel 68 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 när det gäller prioritetsregler vid samtidig rätt till familjeförmåner ⁽²⁾.
6. Beslut nr H1 av Administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen av den 12 juni 2009 om ramar för övergången från rådets förordningar (EEG) nr 1408/71 och (EEG) nr 574/72 till Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 883/2004 och (EG) nr 987/2009 samt om tillämpningen av beslut och rekommendationer av Administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen ⁽³⁾.
7. Beslut nr H2 av Administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen av den 12 juni 2009 om arbetssätt och sammansättning i tekniska kommissionen för informationsbehandling vid Administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen ⁽⁴⁾.
8. Beslut nr H3 av Administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen av 15 oktober 2009 om den dag som ska gälla för fastställandet av de växelkurser som avses i artikel 90 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009 ⁽⁵⁾.
9. Beslut nr H4 av Administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen av 22 december 2009 om sammansättning och arbetssätt för revisionskommittén inom Administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen ⁽⁶⁾.
10. Beslut nr H5 av Administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen av den 18 mars 2010 om samarbete för att förhindra bedrägerier och felaktigheter i samband med rådets förordning (EG) nr 883/2004 och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009 om samordning av de sociala trygghetssystemen ⁽⁷⁾.
11. Beslut nr P1 av Administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen av den 12 juni 2009 om tolkningen av artiklarna 50.4, 58 och 87.5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 när det gäller beviljande av invaliditetsförmåner, förmåner vid ålderdom och förmåner till efterlevande ⁽⁸⁾.
12. Beslut nr S1 av Administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen av den 12 juni 2009 om det europeiska sjukförsäkringskortet ⁽⁹⁾.
13. Beslut nr S2 av Administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen av den 12 juni 2009 om tekniska specifikationer för det europeiska sjukförsäkringskortet ⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁾ EUT C 106, 24.4.2010, s. 9.

⁽²⁾ EUT C 106, 24.4.2010, s. 11.

⁽³⁾ EUT C 106, 24.4.2010, s. 13.

⁽⁴⁾ EUT C 106, 24.4.2010, s. 17.

⁽⁵⁾ EUT C 106, 24.4.2010, s. 56.

⁽⁶⁾ EUT C 107, 27.4.2010, s. 3.

⁽⁷⁾ EUT C 149, 8.6.2010, s. 5.

⁽⁸⁾ EUT C 106, 24.4.2010, s. 21.

⁽⁹⁾ EUT C 106, 24.4.2010, s. 23.

⁽¹⁰⁾ EUT C 106, 24.4.2010, s. 26.

▼ **M7**

14. Beslut nr S3 av Administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen av den 12 juni 2009 om fastställande av de förmåner som omfattas av artiklarna 19.1 och 27.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 och artikel 25 A 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009 ⁽¹⁾.

15. Beslut nr S4 av Administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen av 2 oktober 2009 om återbetalningsförfaranden vid tillämpningen av artiklarna 35 och 41 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 ⁽²⁾.

16. Beslut nr S5 av Administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen av den 2 oktober 2009 om tolkningen av begreppet vårdförmåner enligt definitionen i artikel 1 va i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 vid sjukdom eller moderskap i enlighet med artiklarna 17, 19, 20, 22, 24.1, 25, 26, 27.1, 27.3, 27.4, 27.5, 28, 34, 36.1 och 36.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 samt om beräkningen av de belopp som ska återbetalas enligt artiklarna 62, 63 och 64 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009 ⁽³⁾.

17. Beslut nr S6 av Administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen av den 22 december 2009 om registrering i bosättningsmedlemsstaten enligt artikel 24 i förordning (EG) nr 987/2009 och om sammanställning av de förteckningar som avses i artikel 64.4 i förordning (EG) nr 987/2009 ⁽⁴⁾.

18. Beslut nr S7 av Administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen av den 22 december 2009 om övergången från förordningarna (EEG) nr 1408/71 och (EEG) nr 574/72 till förordningarna (EG) nr 883/2004 och (EG) nr 987/2009 och om tillämpningen av återbetalningsförfarandena ⁽⁵⁾.

19. Beslut nr U1 av Administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen av den 12 juni 2009 om artikel 54.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009 när det gäller höjda arbetslöshetsförmåner för familjemedlemmar ⁽⁶⁾.

20. Beslut nr U2 av Administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen av den 12 juni 2009 om tillämpningsområdet för artikel 65.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 när det gäller rätt till förmåner vid arbetslöshet för helt arbetslösa personer, utom gränsarbetare, som under sin senaste anställningsperiod eller period med verksamhet som egenföretagare var bosatta inom en annan medlemsstats territorium än den behöriga medlemsstatens ⁽⁷⁾.

21. Beslut nr U3 av Administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen av den 12 juni 2009 om innebörden av begreppet ”delvis arbetslös” när det gäller de arbetslösa personer som avses i artikel 65.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 ⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ EUT C 106, 24.4.2010, s. 40.

⁽²⁾ EUT C 106, 24.4.2010, s. 52.

⁽³⁾ EUT C 106, 24.4.2010, s. 54.

⁽⁴⁾ EUT C 107, 27.4.2010, s. 6.

⁽⁵⁾ EUT C 107, 27.4.2010, s. 8.

⁽⁶⁾ EUT C 106, 24.4.2010, s. 42.

⁽⁷⁾ EUT C 106, 24.4.2010, s. 43.

⁽⁸⁾ EUT C 106, 24.4.2010, s. 45.

▼ **M8**

22. Beslut nr E2 av Administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen av den 3 mars 2010 om ett förfarande för ändring av uppgifter om de organ som definieras i artikel 1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 som anges i den elektroniska katalog som ingår som en del av EESSI ⁽¹⁾.
23. Beslut nr E3 av Administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen av den 19 oktober 2011 om övergångsperioden enligt artikel 95 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009 ⁽²⁾.
24. Beslut nr H6 av Administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen av den 16 december 2010 om tillämpningen av vissa principer för sammanläggning av perioder enligt artikel 6 i förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen ⁽³⁾.
25. Beslut nr S8 av Administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen av den 15 juni 2011 om beviljande av proteser, betydande hjälpmedel och andra omfattande vårdförmåner enligt artikel 33 i förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen ⁽⁴⁾.
26. Beslut nr U4 av Administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen av den 13 december 2011 om förfaranden för återbetalning enligt artikel 65.6 och 65.7 i förordning (EG) nr 883/2004 och artikel 70 i förordning (EG) nr 987/2009 ⁽⁵⁾.

▼ **M7**

AVSNITT C: RÄTTSAKTER SOM DE AVTALSSLUTANDE PARTERNA SKA NOTERA

1. Rekommendation nr U1 av Administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen av den 12 juni 2009 om tillämplig lagstiftning för arbetslösa personer som förvärvsarbetar på deltid i en annan medlemsstat än bosättningsstaten ⁽⁶⁾.
2. Rekommendation nr U2 av Administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen av den 12 juni 2009 om tillämpningen av artikel 64.1 a i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 när det gäller arbetslösa personer som följer sin make, maka eller partner som är anställd i en annan medlemsstat än den behöriga staten ⁽⁷⁾.

▼ **M8**

3. Rekommendation nr S1 av Administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen av den 15 mars 2012 om de finansiella aspekterna av gränsöverskridande organdonationer från levande personer ⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ EUT C 187, 10.7.2010, s. 5. [Elektroniskt utbyte av socialförsäkringsuppgifter.]

⁽²⁾ EUT C 12, 14.1.2012, s. 6.

⁽³⁾ EUT C 45, 12.2.2011, s. 5.

⁽⁴⁾ EUT C 262, 6.9.2011, s. 6.

⁽⁵⁾ EUT C 57, 25.2.2012, s. 4.

⁽⁶⁾ EUT C 106, 24.4.2010, s. 49.

⁽⁷⁾ EUT C 106, 24.4.2010, s. 51.

⁽⁸⁾ EUT C 240, 10.8.2012, s. 3.

▼ M11

PROTOKOLL I

▼ M7

till bilaga II till avtalet

I. Arbetslöshetsförsäkring

Följande arrangemang ska tillämpas på arbetstagare som är medborgare i Estland, Lettland, Litauen, Polen, Slovakien, Slovenien, Tjeckien och Ungern till och med den 30 april 2011 och på arbetstagare som är medborgare i Bulgarien och Rumänien till och med den 31 maj 2016.

▼ M10

Punkt 1 i avsnittet *Arbetslöshetsförsäkring* i protokollet till den bilagan ska tillämpas på arbetstagare som är medborgare i Republiken Kroatien till utgången av det sjunde året efter ikraftträdandet av detta protokoll.

▼ M7

1. Följande bestämmelser ska tillämpas när det gäller arbetslöshetsförsäkring för arbetstagare med uppehållstillstånd som gäller för mindre än ett år:
 - 1.1 Endast arbetstagare som har betalat avgift i Schweiz under den minimiperiod som krävs enligt den federala lagen om arbetslöshetsförsäkring och ersättning vid insolvens (*Loi fédérale sur l'assurance-chômage obligatoire et l'indemnité en cas d'insolvabilité – LACI*) ⁽¹⁾, och som uppfyller övriga villkor för att få arbetslöshetsersättning, ska vara berättigade till sådan ersättning enligt de villkor som fastställs i lagen.
 - 1.2 En del av de avgifter som har betalats in för arbetstagare som inte har varit försäkrade tillräckligt länge för att vara berättigade till arbetslöshetsersättning i Schweiz enligt 1.1 ska överföras till arbetstagarnas ursprungsstater enligt bestämmelserna i 1.3 som bidrag till kostnaderna för ersättning som utbetalas till dessa arbetstagare vid hel arbetslöshet. De är därför inte berättigade till någon ersättning vid hel arbetslöshet i Schweiz. De är dock berättigade till ersättning vid svåra väderförhållanden och om arbetsgivaren blir insolvent. Ersättning vid hel arbetslöshet ska utbetalas av ursprungsstaten, under förutsättning att de berörda arbetstagarna står till arbetsmarknadens förfogande. De försäkringsperioder som har fullgjorts i Schweiz ska beaktas på samma sätt som om de hade fullgjorts i ursprungsstaten.
 - 1.3 Den del av de avgifter som har betalats in för arbetstagarna enligt 1.2 ska återbetalas varje år i enlighet med följande bestämmelser:
 - a) Dessa arbetstagares totala inbetalningar ska beräknas per land på basis av antalet sysselsatta arbetstagare per år och genomsnittet av de inbetalningar som görs varje år för varje arbetstagare (arbetstagarens och arbetsgivarens inbetalningar).

⁽¹⁾ För närvarande tolv månader.

▼ **M7**

- b) Av det belopp som beräknas på detta sätt ska en del, motsvarande arbetslöshetsersättningens procentandel av alla de ersättningar som nämns i 1.2, överföras till ursprungsstaten, och en del ska innehållas av Schweiz som reserv för senare utbetalningar av förmåner ⁽¹⁾.
 - c) Schweiz ska varje år göra en sammanställning av överföringarna. Om ursprungsstaterna så önskar, ska Schweiz ange beräkningsunderlaget och storleken på de överförda beloppen. Ursprungsstaterna ska varje år meddela Schweiz antalet mottagare av arbetslöshetsersättning enligt 1.2.
2. Om någon medlemsstat som omfattas av detta arrangemang har svårigheter efter perioden på sju år med överföringssystemet eller Schweiz har svårigheter med totaliseringssystemet, kan en av de avtalsslutande parterna föra saken till den gemensamma kommittén.

II. Handikappbidrag

Handikappbidrag enligt den schweiziska federala lagen av den 19 juni 1959 om invaliditetsförsäkring (LAI) och enligt den federala lagen av den 20 december 1946 om ålders- och efterlevandepension (LAVS), ändrad den 8 oktober 1999, ska betalas ut enbart om den berörda personen är bosatt i Schweiz.

III. Ålders-, efterlevande- och invaliditetspension inom det företagsbaserade systemet

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 10.2 i förordning (EEG) nr 1408/71 ska den förmån som föreskrivs i den federala lagen om fri övergång inom företagsbaserade system för ålders-, efterlevande- och invaliditetspensioner (*Loi fédérale sur le libre passage dans la prévoyance professionnelle vieillesse, survivants et invalidité*) av den 17 december 1993 på begäran betalas ut till en anställd eller en egenföretagare som avser att lämna Schweiz för gott och som inte längre omfattas av schweizisk lag enligt bestämmelserna i avdelning II i förordningen, förutsatt att den personen lämnar Schweiz inom fem år efter det att detta avtal trätt i kraft.

⁽¹⁾ Överförda intjänade rättigheter för arbetstagare som kommer att göra anspråk på sin rätt till arbetslöshetsersättning i Schweiz efter att ha gjort inbetalningar under minst tolv månader – vid flera vistelser – inom loppet av två år.

▼ **M11****PROTOKOLL II****till bilaga II till avtalet om fri rörlighet för personer**

SOM BEAKTAR att det i artikel 33 i avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (nedan kallat *utträdesavtalet*) fastställs att avdelning III del två i utträdesavtalet ska tillämpas på medborgare i Island, Furstendömet Liechtenstein, Kungariket Norge och Schweiziska edsförbundet, förutsatt att dessa länder ingått och tillämpar motsvarande avtal med Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, tillämpliga på unionsmedborgare, samt de avtal med Europeiska unionen som är tillämpliga på Förenade kungarikets medborgare.

Som BEAKTAR att det i artikel 26b i avtalet mellan Förenade kungariket Storbritannien och Nordirland och Schweiziska edsförbundet om medborgerliga rättigheter efter Förenade kungarikets utträde ur Europeiska unionen och avtalet om fri rörlighet för personer anges att bestämmelserna i del III i det avtalet ska tillämpas på unionsmedborgare, förutsatt att unionen har ingått och tillämpar motsvarande avtal med Förenade kungariket Storbritannien och Nordirland som är tillämpliga på schweiziska medborgare, samt med Schweiz som är tillämpliga på medborgare i Förenade kungariket.

Som ERKÄNNER att det är nödvändigt att tillhandahålla ömsesidigt skydd av socialförsäkringsrättigheter för medborgare i Förenade kungariket samt deras familjemedlemmar och efterlevande som vid övergångsperiodens utgång befinner sig eller har varit i en gränsöverskridande situation som berör en eller flera av de avtalsslutande parterna i avtalet om fri rörlighet för personer och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland samtidigt.

*Artikel 1***Definitioner och hänvisningar**

1. Vid tillämpningen av detta protokoll gäller följande definitioner:
 - a) *utträdesavtal*: avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen. ⁽¹⁾
 - b) *avtalet om medborgerliga rättigheter*: avtalet mellan Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland och Schweiziska edsförbundet om medborgerliga rättigheter till följd av Förenade kungarikets utträde ur Europeiska unionen och avtalet om fri rörlighet för personer.

⁽¹⁾ EUT L 29, 31.1.2020, s. 7.

▼ **M11**

- c) *stater som omfattas*: unionens medlemsstater och Schweiz.
- d) *övergångsperiod*: den övergångsperiod som avses i artikel 126 i utträdesavtalet.
- e) Definitionerna i artikel 1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 ⁽¹⁾ och i artikel 1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009 ⁽²⁾.

2. Vid tillämpningen av detta protokoll ska alla hänvisningar i unionsrättsliga bestämmelser som gjorts tillämpliga genom detta protokoll till medlemsstaterna och medlemsstaternas behöriga myndigheter förstås så att de inbegriper Förenade kungariket och dess behöriga myndigheter.

*Artikel 2***Personer som omfattas**

1. Detta protokoll ska tillämpas på följande personer:
 - a) Medborgare i Förenade kungariket som är underställda lagstiftningen i någon av de stater som omfattas vid övergångsperiodens slut, samt deras familjemedlemmar och efterlevande.
 - b) Medborgare i Förenade kungariket som är bosatta i en av de stater som omfattas och är underställda Förenade kungarikets lagstiftning vid övergångsperiodens slut, samt deras familjemedlemmar och efterlevande.
 - c) Personer som inte omfattas av led a eller b, men som är medborgare i Förenade kungariket och utövar verksamhet som anställda eller egenföretagare i en eller flera stater som omfattas vid övergångsperiodens slut och som är underställda Förenade kungarikets lagstiftning i enlighet med avdelning II i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004, samt deras familjemedlemmar och efterlevande.
 - d) Statslösa och flyktingar, som är bosatta i en av de stater som omfattas eller i Förenade kungariket och som befinner sig i någon av de situationer som beskrivs i leden a–c samt deras familjemedlemmar och efterlevande.
2. De personer som avses i punkt 1 ska omfattas så länge de utan avbrott befinner sig i någon av de situationer som avses i den punkten och som samtidigt involverar en av de berörda staterna och Förenade kungariket.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (EUT L 166, 30.4.2004, s. 1, rättad i EUT L 200, 7.6.2004, s. 1).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009 av den 16 september 2009 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (EUT L 284, 30.10.2009, s. 1).

▼ **M11**

3. Detta protokoll ska också tillämpas på medborgare i Förenade kungariket som inte, eller inte längre, befinner sig i någon av de situationer som anges i punkt 1 i denna artikel, men som omfattas av artikel 10 i utträdesavtalet eller artikel 10 i avtalet om medborgerliga rättigheter, samt deras familjemedlemmar och efterlevande.

4. De personer som avses i punkt 3 ska omfattas så länge de fortsätter att ha uppehållsrätt i någon av de stater som omfattas av artikel 13 i utträdesavtalet eller artikel 12 i avtalet om medborgerliga rättigheter, eller rätt att arbeta i den stat där de arbetar enligt artikel 24 eller 25 i utträdesavtalet eller artikel 20 i avtalet om medborgerliga rättigheter.

5. När denna artikel hänvisar till familjemedlemmar och efterlevande ska dessa omfattas av detta protokoll endast i den mån de härleder rättigheter och skyldigheter i den egenskapen enligt förordning (EG) nr 883/2004.

*Artikel 3***Regler om samordning av de sociala trygghetssystemen**

1. De regler och mål som anges i artikel 8 i avtalet och i denna bilaga till avtalet om fri rörlighet för personer, och i förordningar (EG) nr 883/2004 och (EG) nr 987/2009, ska tillämpas på personer som omfattas av detta protokoll.

2. De stater som omfattas ska vederbörligen beakta de beslut och rekommendationer från den administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen, knuten till Europeiska kommissionen och inrättad genom förordning (EG) nr 883/2004 (nedan kallad *administrativa kommissionen*), vilka förtecknas i avsnitt B och C i denna bilaga.

*Artikel 4***Särskilda situationer som omfattas**

1. Följande regler gäller i nedanstående situationer, och i den utsträckning som anges i denna artikel, när det gäller personer som inte omfattas, eller inte längre omfattas, av artikel 2:

a) Medborgare i Förenade kungariket samt statslösa och flyktingar som är bosatta i Förenade kungariket och som har varit underställda lagstiftningen i en av de stater som omfattas före övergångsperiodens utgång, samt deras familjemedlemmar och efterlevande, ska omfattas av detta protokoll när det gäller återopande och sammanläggning av försäkringsperioder, anställningsperioder, perioder av verksamhet som egenföretagare eller bosättningsperioder, inbegripet rättigheter och skyldigheter som följer av sådana perioder i enlighet med förordning (EG) nr 883/2004. Vid sammanläggning av perioder ska perioder som fullgjorts både före och efter övergångsperiodens utgång beaktas i enlighet med förordning (EG) nr 883/2004.

▼ **M11**

b) Bestämmelserna i artiklarna 20 och 27 i förordning (EG) nr 883/2004 ska fortsätta att tillämpas på medborgare i Förenade kungariket, samt statslösa och flyktingar bosatta i Förenade kungariket, som före övergångsperiodens utgång hade sökt tillstånd för en planerad hälso- och sjukvårdsbehandling i enlighet med förordning (EG) nr 883/2004, fram till dess att behandlingen upphör. Motsvarande förfaranden för återbetalning ska också tillämpas även efter det att behandlingen upphört. Sådana personer och deras medföljande ska ha rätt att resa in i och ut ur behandlingsstaten, i enlighet med tillämpliga delar av artikel 14 i utträdesavtalet och tillämpliga delar av artikel 13 i avtalet om medborgerliga rättigheter.

c) Bestämmelserna i artiklarna 19 och 27 i förordning (EG) nr 883/2004 ska fortsätta att tillämpas på medborgare i Förenade kungariket, samt statslösa och flyktingar bosatta i Förenade kungariket, som omfattas av förordning (EG) nr 883/2004 och som vid övergångsperiodens slut vistas i en av de stater som omfattas eller i Förenade kungariket, fram till dess att vistelsen upphör. Motsvarande förfaranden för återbetalning ska också tillämpas även efter det att vistelsen eller behandlingen upphört.

d) Bestämmelserna i artiklarna 67, 68 och 69 i förordning (EG) nr 883/2004 ska, så länge villkoren är uppfyllda, fortsätta att tillämpas på beviljande av familjeförmåner till vilka rätt förelåg vid övergångsperiodens slut för medborgare i Förenade kungariket, samt statslösa och flyktingar bosatta i Förenade kungariket, som är underställda lagstiftningen i Förenade kungariket och som har familjemedlemmar som vid övergångsperiodens slut är bosatta i en av de stater som omfattas.

e) I de situationer som avses i led d i denna punkt ska förordning (EG) nr 883/2004 och motsvarande bestämmelser i förordning (EG) nr 987/2009 fortsätta att tillämpas på personer som vid övergångsperiodens slut åtnjuter rättigheter i egenskap av familjemedlemmar enligt förordning (EG) nr 883/2004, såsom en härledd rätt till vårdförmåner vid sjukdom, så länge villkoren är uppfyllda.

2. Bestämmelserna i avdelning III kapitel 1 i förordning (EG) nr 883/2004 ska när det gäller förmåner vid sjukdom tillämpas på personer som åtnjuter förmåner enligt punkt 1 a i denna artikel.

Denna punkt ska i tillämpliga delar gälla familjeförmåner grundade på artiklarna 67, 68 och 69 i förordning (EG) nr 883/2004.

*Artikel 5***Ersättning, återkrav och avräkning**

Bestämmelserna i förordningarna (EG) nr 883/2004 och (EG) nr 987/2009 i fråga om ersättning, återkrav och avräkning ska fortsätta att vara tillämpliga vid händelser som rör personer som inte omfattas av artikel 2, under förutsättning att de

▼M11

- a) inträffade före övergångsperiodens slut, eller
- b) inträffar efter övergångsperiodens slut och rör personer som omfattades av artikel 2 eller 4 när händelsen inträffade.

*Artikel 6***Rättslig utveckling och anpassning**

1. Utan att det hindrar tillämpningen av punkt 3 ska de hänvisningar som görs i detta protokoll till förordningarna (EG) nr 883/2004 och (EG) nr 987/2009 eller bestämmelserna i dessa förstås som hänvisningar till de rättsakter eller bestämmelser som införlivats i avtalet, i den lydelse som är tillämplig på övergångsperiodens sista dag.
2. Om förordningarna (EG) nr 883/2004 och (EG) nr 987/2009 ändras eller ersätts efter övergångsperiodens utgång, ska hänvisningar till de förordningarna i detta protokoll förstås som hänvisningar till dessa förordningar i ändrad eller ersatt lydelse, i enlighet med de akter som förtecknas i del II i bilaga I till utträdesavtalet, vad gäller unionen, och i del II i bilaga I till avtalet om medborgerliga rättigheter, vad gäller Schweiz.
3. Förordningarna (EG) nr 883/2004 och (EG) nr 987/2009 ska vid tillämpningen av detta protokoll anses omfatta de anpassningar som förtecknas i del III i bilaga I till utträdesavtalet, vad gäller unionen, och del III i bilaga I till avtalet om medborgerliga rättigheter, vad gäller Schweiz.
4. Vid tillämpningen av detta protokoll ska de ändringar och anpassningar som avses i punkterna 2 och 3 få verkan dagen efter den dag då motsvarande ändringar och anpassningar av bilaga I till utträdesavtalet eller bilaga I till avtalet om medborgerliga rättigheter får verkan, beroende på vilket som inträffar sist.

▼ **M6***BILAGA III***ÖMSESIDIGT ERKÄNNANDE AV YRKESKVALIFIKATIONER****(Examens-, utbildnings- och andra behörighetsbevis)**

1. De avtalsslutande parterna är överens om att på området ömsesidigt erkännande av yrkeskvalifikationer sinsemellan tillämpa de EU-rättsakter och EU-meddelanden till vilka det hänvisas i avsnitt A i denna bilaga, i enlighet med avtalets tillämpningsområde.
2. Om inte annat anges avses med begreppet ”medlemsstat(er)” i de rättsakter till vilka det hänvisas i avsnitt A i denna bilaga utöver de stater som omfattas av EU-rättsakterna i fråga även Schweiz.
3. Vid tillämpningen av denna bilaga ska de avtalsslutande parterna notera de EU-rättsakter som det hänvisas till i avsnitt B i denna bilaga.

AVSNITT A: RÄTTSAKTER TILL VILKA DET HÄNVISAS

- 1a. **32005 L 0036:** Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer (EUT L 255, 30.9.2005, s. 22)

ändrat genom

- Rådets direktiv 2006/100/EG av den 20 november 2006 om anpassning av vissa direktiv när det gäller fri rörlighet för personer, med anledning av Bulgariens och Rumäniens anslutning (EUT L 363, 20.12.2006, s. 141)
- Kommissionens förordning (EG) nr 1430/2007 av den 5 december 2007 om ändring av bilagorna II och III till Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer (EUT L 320, 6.12.2007, s. 3)
- Kommissionens förordning (EG) nr 755/2008 av den 31 juli 2008 om ändring av bilaga II till Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer (EUT L 205, 1.8.2008, s. 10)
- Kommissionens förordning (EG) nr 279/2009 av den 6 april 2009 om ändring av bilaga II till Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer (EUT L 93, 7.4.2009, s. 11)
- Kommissionens förordning (EU) nr 213/2011 av den 3 mars 2011 om ändring av bilagorna II och V till Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer (EUT L 59, 4.3.2011, s. 4)
- Anmälan om benämningar inom arkitektur (EUT C 332, 30.12.2006, s. 35)
- Anmälan om benämningar inom arkitektur (EUT C 148, 24.6.2006, s. 34)
- Anmälan om benämningar inom arkitektur (EUT C 3, 6.1.2006, s. 12)
- Meddelande från kommissionen – Meddelande – Anmälan av utbildningsbevis för tandläkare med specialistutbildning (EUT C 165, 19.7.2007, s. 18)
- Meddelande från kommissionen – Meddelande – Anmälan om examensbevis för specialistläkare och allmänpraktiserande läkare (EUT C 165, 19.7.2007, s. 13)
- Meddelande från kommissionen – Anmälan om examensbevis för specialistläkare, sjuksköterskor med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare med specialistutbildning, barnmorskor och arkitekter (EUT C 137, 4.6.2008, s. 8)

▼ **M6**

- Meddelande från kommissionen – Anmälan av behörighetsbevis – Direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer (bilaga V) (EUT C 322, 17.12.2008, s. 3)
- Meddelande från kommissionen – Anmälan av de yrkessammanslutningar eller yrkesorganisationer som förtecknas i bilaga I till direktiv 2005/36/EG och som uppfyller villkoren i artikel 3.2 (EUT C 111, 15.5.2009, s. 1)
- Meddelande från kommissionen – Anmälan av behörighetsbevis – Direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer (bilaga V) (EUT C 114, 19.5.2009, s. 1)
- Meddelande från kommissionen – Anmälan av behörighetsbevis – Direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer (bilaga V) (EUT C 279, 19.11.2009, s. 1)
- Meddelande från kommissionen – Anmälan av behörighetsbevis – Direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer (bilaga V) (EUT C 129, 19.5.2010, s. 3)
- Meddelande från kommissionen – Anmälan av behörighetsbevis – Direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer (bilaga V) (EUT C 337, 14.12.2010, s. 10)
- Rättelse till Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer (EUT L 271, 16.10.2007, s. 18)
- Rättelse till Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer (EUT L 93, 4.4.2008, s. 28)

▼ **M9**

- Kommissionens förordning (EU) nr 623/2012 av den 11 juli 2012 om ändring av bilaga II till Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer (EUT L 180, 12.7.2012, s. 9)
- Meddelande från kommissionen – Anmälan av de yrkessammanslutningar eller yrkesorganisationer som förtecknas i bilaga I till direktiv 2005/36/EG och som uppfyller villkoren i artikel 3.2 (EUT C 182, 23.6.2011, s. 1)
- Meddelande från kommissionen – Anmälan av behörighetsbevis – Direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer (bilaga V) (EUT C 183, 24.6.2011, s. 1)
- Meddelande från kommissionen – Anmälan av behörighetsbevis – Direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer (bilaga V) (EUT C 367, 16.12.2011, s. 5)
- Meddelande från kommissionen – Anmälan av behörighetsbevis – Direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer (bilaga V) (EUT C 244, 14.8.2012, s. 1)
- Meddelande från kommissionen – Anmälan av behörighetsbevis – Direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer (bilaga V) (EUT C 396, 21.12.2012, s. 1)
- Meddelande från kommissionen – Anmälan av behörighetsbevis – Direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer (bilaga V) (EUT C 183, 28.6.2013, s. 4)
- Meddelande från kommissionen – Anmälan av behörighetsbevis – Direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer (bilaga V) (EUT C 301, 17.10.2013, s. 1)

▼ **M10**

- Anslutningsakten för Republiken Kroatien (EUT L 112, 24.4.2012, s. 21), bilaga III (Förteckning enligt artikel 15 i anslutningsakten: anpassningar av institutionernas akter) (EUT L 112, 24.4.2012, s. 41)

Artikel 23.5 i direktiv 2005/36/EG ska ersättas med följande:

”5. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 43b ska varje medlemsstat erkänna de bevis på formella kvalifikationer som läkare som ger tillträde till yrkesverksamhet som läkare med grundutbildning och som specialistläkare, som sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, som tandläkare, specialisttandläkare, veterinär, barnmorska, apotekare och arkitekt som innehas av medborgare i medlemsstaterna och som har utfärdats av f.d. Jugoslavien eller för vilka utbildningen har påbörjats

a) för Sloveniens del före den 25 juni 1991, och

b) för Kroatiens del före den 8 oktober 1991,

om myndigheterna i de ovannämnda medlemsstaterna intygar att dessa bevis på deras territorium äger samma lagliga giltighet som de bevis som dessa länder utfärdar och, för arkitekter, som de bevis på formella kvalifikationer som anges för dessa medlemsstater i punkt 6 i bilaga VI vad gäller tillträde till yrkesverksamhet som läkare med grundutbildning och som specialistläkare, som sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare, specialisttandläkare, veterinär, barnmorska, apotekare när det gäller den verksamhet som avses i artikel 45.2 och som arkitekt när det gäller den verksamhet som avses i artikel 48 samt rätt att utöva yrket.

Detta intyg ska åtföljas av ett annat intyg som utfärdats av samma myndigheter och som visar att dessa personer faktiskt och lagligen har utövat verksamheten på sitt territorium under minst tre år i följd under de fem år som föregick utfärdandet av intyget.”

Följande artikel 43b ska införas i direktiv 2005/36/EG:

”Förvärvade rättigheter för barnmorskor ska inte tillämpas med avseende på följande kvalifikationer som förvärvats i Kroatien före den 1 juli 2013: vissa medicinska sestra ginekološko-opstetričkog smjera (högre sjuksköterska med specialisering i gynekologi och obstetrik), medicinska sestra ginekološko-opstetričkog smjera (sjuksköterska med specialisering i gynekologi och obstetrik), vissa medicinska sestra primaljskog smjera (högre sjuksköterska med barnmorskeexamen på universitetsnivå), medicinska sestra primaljskog smjera (sjuksköterska med barnmorskeexamen på universitetsnivå), ginekološko-opstetrička primalja (barnmorska med kompetens i gynekologi och obstetrik) och primalja (barnmorska).”

- Rådets direktiv 2013/25/EU av den 13 maj 2013 om anpassning av vissa direktiv när det gäller etableringsrätten och friheten att tillhandahålla tjänster med anledning av Republiken Kroatiens anslutning (EUT L 158, 10.6.2013, s. 368), del A i bilagan.

▼ **M6**

- b. Inom ramen för detta avtal ska direktiv 2005/36/EG anpassas på följande sätt:

1. Förfarandena i följande artiklar ska inte tillämpas mellan de avtalsslutande parterna:

- Artikel 3.2 tredje stycket – förfarande för uppdatering av bilaga I

- Artikel 11 c ii sista meningen – förfarande för uppdatering av bilaga II

- Artikel 13.2 tredje stycket – förfarande för uppdatering av bilaga III

▼ **M6**

- Artikel 14.2 andra och tredje styckena – förfarande vid undantag från kravet på att ge sökanden rätt att välja mellan anpassningsperiod eller lämplighetsprov
- Artikel 15.2 och 15.5 – förfarande för antagande eller upphävande av gemensamma plattformar
- Artikel 20 – förfarande för ändring av bilaga IV
- Artikel 21.6 andra stycket – förfarande för uppdatering av kunskaper och färdigheter
- Artikel 21.7 – förfarande för uppdatering av bilaga V
- Artikel 25.5 – förfarande för uppdatering av minimikraven på utbildningens omfattning för specialistläkare
- Artikel 26 andra stycket – förfarande för tillägg av nya medicinska specialiseringar
- Artikel 31.2 andra stycket – förfarande för uppdatering av utbildningen till sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård
- Artikel 34.2 andra stycket – förfarande för uppdatering av den grundläggande tandläkarutbildningen
- Artikel 35.2 tredje stycket – förfarande för uppdatering av minimikraven på utbildningens omfattning för specialisttandläkare
- Artikel 38.1 andra stycket – förfarande för uppdatering av veterinärutbildningen
- Artikel 40.1 tredje stycket – förfarande för uppdatering av barnmorskeutbildningen
- Artikel 44.2 andra stycket – förfarande för uppdatering av apoteka-
rutbildningen
- Artikel 46.2 – förfarande för uppdatering av kunskaper och färdigheter för arkitekter
- Artikel 61 – undantagsklausul

2. Artikel 56.3 och 56.4 ska tillämpas på följande sätt:

Kommissionen ska underrätta medlemsstaterna om Schweiz behöriga myndigheter och samordnare, så snart Schweiz har underrättat kommissionen med kopia till gemensamma kommittén.

3. Artikel 57 andra stycket ska tillämpas på följande sätt:

Den samordnare som utsetts av Schweiz ska underrätta kommissionen med kopia till gemensamma kommittén.

4. Artikel 63 ska inte tillämpas. Den samordnare som utsetts av Schweiz ska dock i enlighet med artikel 56 i direktiv 2005/36/EG underrätta kommissionen med kopia till gemensamma kommittén om lagstiftning som antas på grundval av den rättsakt och de meddelanden som avses i punkt 1a. Artiklarna 58 och 64 ska inte tillämpas.

c. Följande ska läggas till i punkt 1 i bilaga II till direktivet:

”I Schweiz

- Opticien diplômé, diplomierter Augenoptiker, ottico diplomato (Optiker [optometrist] med federalt examensbevis över högre yrkesutbildning)

Utbildningen omfattar minst 17 år, varav minst nio års grundutbildning och fyra års yrkesutbildning dels på en arbetsplats, dels vid en

▼ **M6**

yrkesskola, åtföljt av fyra års lärlingsutbildning eller praktiktjänstgöring, varav två år får ägnas åt att följa privat undervisning på heltid, och avslutas med en högre yrkesexamen. Den ger innehavaren rätt att prova ut kontaktlinser och utföra syntest antingen självständigt eller som anställd.

- Audioprothésiste avec brevet fédéral, Hörgeräte-Akustiker mit eidg. Fachausweis, audioprotesista con attestato professionale federale (Audio-nom med högre federalt examensbevis över högre yrkesutbildning)

Utbildningen omfattar minst 15 år, varav minst nio års grundutbildning och minst tre års yrkesutbildning dels på en arbetsplats, dels vid en yrkesskola, åtföljt av tre års lärlingsutbildning eller praktiktjänstgöring, inbegripet privat undervisning, och avslutas med en yrkesexamen. Den ger innehavaren rätt att utöva yrket självständigt eller som anställd.

- Bottier-orthopédiste diplômé, diplomierter Orthopädie-Schuhmachermeister, calzolaio ortopedico diplomato (Tillverkare av ortopedtekniskt anpassade skor, med federalt examensbevis över högre yrkesutbildning)

Utbildningen omfattar minst 17 år, varav minst nio års grundutbildning och fyra års yrkesutbildning dels på en arbetsplats, dels vid en yrkesskola, åtföljt av fyra års lärlingsutbildning eller praktiktjänstgöring, inbegripet privat undervisning, och avslutas med en yrkesexamen. Den ger innehavaren rätt att utöva yrket självständigt eller som anställd.

- Technicien dentiste, maître, diplomierter Zahntechnikermeister, odontotecnico, maestro (Tandtekniker med federalt examensbevis över högre yrkesutbildning)

Utbildningen omfattar minst 18 år, varav minst nio års grundutbildning och fyra års yrkesutbildning dels på en arbetsplats, dels vid en yrkesskola, åtföljt av fem års lärlingsutbildning eller praktiktjänstgöring, inbegripet privat undervisning, och avslutas med en yrkesexamen. Den ger innehavaren rätt att utöva yrket självständigt eller som anställd.

- Orthopédiste diplômé, diplomierter Orthopädist, ortopedista diplomato (Ortopedtekniker med högre federalt examensbevis över högre yrkesutbildning)

Utbildningen omfattar minst 18 år, varav minst nio års grundutbildning och fyra års yrkesutbildning dels på en arbetsplats, dels vid en yrkesskola, åtföljt av fem års lärlingsutbildning eller praktiktjänstgöring, inbegripet privat undervisning, och avslutas med en yrkesexamen. Den ger innehavaren rätt att utöva yrket självständigt eller som anställd.”

- d. Följande ska läggas till i punkt 4 i bilaga II till direktivet:

”I Schweiz:

▼ **M6**

- Guide de montagne avec brevet fédéral, Bergführer mit eifg. Fachausweis, guida alpina con attestato professionale federale (Bergsguide med högre federalt examensbevis över yrkesutbildning)

Utbildningen omfattar minst 13 år, varav minst nio års grundutbildning och fyra års yrkesutbildning under övervakning av en kvalificerad yrkesperson, inbegripet privat undervisning, och avslutas med en yrkesexamen. Den ger innehavaren rätt att utöva yrket självständigt.

- Professeur de sports de neige avec brevet fédéral, Schneesportlehrer mit eidg. Fachausweis, Maestro di sport sulla neve con attestato professionale federale (Snösportinstruktör med högre federalt examensbevis över högre yrkesutbildning)

Utbildningen omfattar minst 15 år, varav minst nio års grundutbildning och fyra års yrkesutbildning dels på en arbetsplats, dels vid en yrkesskola, eller fyra års yrkeserfarenhet, åtföljt av två års utbildning och praktik som lärling, och avslutas med en yrkesexamen. Den ger innehavaren rätt att utöva yrket självständigt.”

- e. Följande ska läggas till i punkt 5.1.1 i bilaga V till direktivet:

”Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Behörighetsbevis som medföljer examensbeviset	Referensdatum
Schweiz	Eidgenössisches Arztdiplom Diplôme fédéral de médecin Diploma federale di medico	Eidgenössisches Departement des Innern Département fédéral de l’intérieur Dipartimento federale dell’internò		1 juni 2002”

- f. Följande ska läggas till i punkt 5.1.2 i bilaga V till direktivet:

”Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Referensdatum
Schweiz	Diplom als Facharzt Diplôme de médecin spécialiste Diploma di medico specialista	Eidgenössisches Departement des Innern und Verbindung der Schweizer Ärztinnen und Ärzte Département fédéral de l’intérieur et Fédération des médecins suisses Dipartimento federale dell’internò e Federazione dei medici svizzeri	1 juni 2002”

▼ **M6**

g. Följande ska läggas till i punkt 5.1.3 i bilaga V till direktivet:

Land	Benämning
Anestesi och intensivvård	
Utbildningens minimilängd: 3 år	
Schweiz	Anästhesiologie Anesthésiologie Anestesiologia
Land	Benämning
Kirurgi	
Utbildningens minimilängd: 5 år	
Schweiz	Chirurgie Chirurgie Chirurgia
Land	Benämning
Neurokirurgi	
Utbildningens minimilängd: 5 år	
Schweiz	Neurochirurgie Neurochirurgie Neurochirurgia
Land	Benämning
Obstetrik och gynekologi	
Utbildningens minimilängd: 4 år	
Schweiz	Gynäkologie und Geburtshilfe Gynécologie et obstétrique Ginecologia e ostetricia

▼ **M9**

Land	Namn
Internmedicin	
Utbildningens minimilängd: fem år	
Schweiz	Allgemeine Innere Medizin Médecine interne générale Medicina interna generale

▼ **M6**

Land	Benämning
Ögonsjukdomar (oftalmologi)	
Utbildningens minimilängd: 3 år	
Schweiz	Ophthalmologie Ophtalmologie Oftalmologia

▼ **M6**

Land	Benämning
Öron-, näs- och halssjukdomar Utbildningens minimilängd: 3 år	
Schweiz	Oto-Rhino-Laryngologie Oto-rhino-laryngologie Otorinolaringoiatria
Land	Benämning
Barn- och ungdomsmedicin Utbildningens minimilängd: 4 år	
Schweiz	Kinder- und Jugendmedizin Pédiatrie Pediatria
Land	Benämning
Lungsjukdomar (pneumologi) Utbildningens minimilängd: 4 år	
Schweiz	Pneumologie Pneumologie Pneumologia
Land	Benämning
Urologi Utbildningens minimilängd: 5 år	
Schweiz	Urologie Urologie Urologia
Land	Benämning
Ortopedi Utbildningens minimilängd: 5 år	
Schweiz	Orthopädische Chirurgie und Traumatologie des Bewegungsapparates Chirurgie orthopédique et traumatologie de l'appareil locomoteur Chirurgia ortopedica e traumatologia del sistema motorio
Land	Benämning
Klinisk patologi Utbildningens minimilängd: 4 år	
Schweiz	Pathologie Pathologie Patologia
Land	Benämning
Neurologi Utbildningens minimilängd: 4 år	
Schweiz	Neurologie Neurologie Neurologia

▼ **M6**

Land	Benämning
Psykiatri	
Utbildningens minimilängd: 4 år	
Schweiz	Psychiatrie und Psychotherapie Psychiatrie et psychothérapie Psichiatria e psicoterapia
Land	Benämning
Medicinsk radiologi	
Utbildningens minimilängd: 4 år	
Schweiz	Radiologie Radiologie Radiologia
Land	Benämning
Onkologi	
Utbildningens minimilängd: 4 år	
Schweiz	Radio-Onkologie/Strahlentherapie Radio-oncologie/radiothérapie Radio-oncologia/radioterapia
Land	Benämning
Plastikkirurgi	
Utbildningens minimilängd: 5 år	
Schweiz	Plastische, Rekonstruktive und Ästhetische Chirurgie Chirurgie plastique, reconstructive et esthétique Chirurgia plastica, ricostruttiva ed estetica
Land	Benämning
Thoraxkirurgi	
Utbildningens minimilängd: 5 år	
Schweiz	Herz- und thorakale Gefässchirurgie Chirurgie cardiaque et vasculaire thoracique Chirurgia del cuore e dei vasi toracici
Land	Benämning
Barn- och ungdomskirurgi	
Utbildningens minimilängd: 5 år	
Schweiz	Kinderchirurgie Chirurgie pédiatrique Chirurgia pediatrica

▼ **M6**

Land	Benämning
Kardiologi Utbildningens minimilängd: 4 år	
Schweiz	Kardiologie Cardiologie Cardiologia
Land	Benämning
Medicinsk gastroenterologi och hepatologi Utbildningens minimilängd: 4 år	
Schweiz	Gastroenterologie Gastroentérologie Gastroenterologia
Land	Benämning
Reumatologi Utbildningens minimilängd: 4 år	
Schweiz	Rheumatologie Rhumatologie Reumatologia
Land	Benämning
Hematologi Utbildningens minimilängd: 3 år	
Schweiz	Hämatologie Hématologie Ematologia
Land	Benämning
Endokrinologi Utbildningens minimilängd: 3 år	
Schweiz	Endokrinologie-Diabetologie Endocrinologie-diabétologie Endocrinologia-diabetologia
Land	Benämning
Rehabiliteringsmedicin Utbildningens minimilängd: 3 år	
Schweiz	Physikalische Medizin und Rehabilitation Médecine physique et réadaptation Medicina fisica e riabilitazione
Land	Benämning
Hud- och könssjukdomar Utbildningens minimilängd: 3 år	
Schweiz	Dermatologie und Venerologie Dermatologie et vénéréologie Dermatologia e venereologia

▼ **M6**

Land	Benämning
Tropikmedicin	
Utbildningens minimilängd: 4 år	
Schweiz	Tropen- und Reisemedizin Médecine tropicale et médecine des voyages Medicina tropicale e medicina di viaggio
Land	Benämning
Barnpsykiatri	
Utbildningens minimilängd: 4 år	
Schweiz	Kinder - und Jugendpsychiatrie und -psychotherapie Psychiatrie et psychothérapie d'enfants et d'adolescents Psichiatria e psicoterapia infantile e dell'adolescenza
Land	Benämning
Medicinska njursjukdomar (nefrologi)	
Utbildningens minimilängd: 4 år	
Schweiz	Nephrologie Néphrologie Nefrologia
Land	Benämning
Infektionssjukdomar	
Utbildningens minimilängd: 4 år	
Schweiz	Infektiologie Infectiologie Malattie infettive
Land	Benämning
Samhällsmedicin	
Utbildningens minimilängd: 4 år	
Schweiz	Prävention und Gesundheitswesen Prévention et santé publique Prevenzione e salute pubblica
Land	Benämning
Klinisk farmakologi	
Utbildningens minimilängd: 4 år	
Schweiz	Klinische Pharmakologie und Toxikologie Pharmacologie et toxicologie cliniques Farmacologia e tossicologia cliniche
Land	Benämning
Yrkes- och miljömedicin	
Utbildningens minimilängd: 4 år	
Schweiz	Arbeitsmedizin Médecine du travail Medicina del lavoro

▼ **M6**

Land	Benämning
Allergisjukdomar Utbildningens minimilängd: 3 år	
Schweiz	Allergologie und klinische Immunologie Allergologie et immunologie clinique Allergologia e immunologia clinica
Land	Benämning
Nukleärmedicin Utbildningens minimilängd: 4 år	
Schweiz	Nuklearmedizin Médecine nucléaire Medicina nucleare
Land	Benämning
Tand-, mun-, käk- och ansiktskirurgi (grundutbildning för läkare och tandläkare) Utbildningens minimilängd: 4 år	
Schweiz	Mund-, Kiefer- und Gesichtschirurgie Chirurgie orale et maxillo-faciale Chirurgia oro-maxillo-facciale

▼ **M9**

Land	Titel
Medicinsk onkologi Utbildningens minimilängd: fem år	
Schweiz	Medizinische Onkologie Oncologie médicale Oncologia medica
Land	Titel
Medicinsk genetik Utbildningens minimilängd: fyra år	
Schweiz	Medizinische Genetik Génétique médicale Genetica medica

▼ **M6**

- h. Följande ska läggas till i punkt 5.1.4 i bilaga V till direktivet:

”Land	Benämning på examensbeviset	Yrkestitel	Referensdatum
Schweiz	Diplom als praktischer Arzt/praktische Ärztin Diplôme de médecin praticien Diploma di medico generico	Médecin praticien Praktischer Arzt Medico generico	1 juni 2002”

- i. Följande ska läggas till i punkt 5.2.2 i bilaga V till direktivet:

▼ **M6**

”Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfär- dar exa- mensbeviset	Yrkestitel	Referensdatum
Schweiz	1. Diplomierte Pflegefachfrau, diplomierter Pflegefachmann Infirmière diplômée et infirmier diplômé Infermiera diplomata e infermiere diplomato	Schulen, die staatlich anerkannte Bildungsgänge durchführen Ecoles qui proposent des filières de formation reconnues par l'État Scuole che propongono dei cicli di formazione riconosciuti dallo Stato	Pflegefachfrau, Pflegefachmann Infirmière, infirmier Infermiera, infermiere	1 juni 2002
	2. Bachelor of Science in nursing	Schulen, die staatlich anerkannte Bildungsgänge durchführen Ecoles qui proposent des filières de formation reconnues par l'État Scuole che propongono dei cicli di formazione riconosciuti dallo Stato	Pflegefachfrau, Pflegefachmann Infirmière, infirmier Infermiera, infermiere	30 september 2011

▼ **M9**

	3. Diplomierte Pflegefachfrau HF, diplomierter Pflegefachmann HF Infirmière diplômée ES, infirmier diplômé ES Infermiera diplomata SSS, infermiere diplomato SSS	Höhere Fachschulen, die staatlich anerkannte Bildungsgänge durchführen Écoles supérieures qui proposent des filières de formation reconnues par l'État Scuole specializzate superiori che propongono dei cicli di formazione riconosciuti dallo Stato	Pflegefachfrau, Pflegefachmann Infirmière, infirmier Infermiera, infermiere	1 juni 2002”
--	--	---	---	--------------

▼ **M6**

j. Följande ska läggas till i punkt 5.3.2 i bilaga V till direktivet:

"Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Behörighetsbevis som medföljer examensbeviset	Yrkestitel	Referensdatum
Schweiz	Eidgenössisches Zahnarzt-diplom Diplôme fédéral de médecin-dentiste Diploma federale di medico-dentista	Eidgenössisches Département des Innern Département fédéral de l'intérieur Dipartimento federale dell'interno		Zahnarzt Médecin-dentiste Medico-dentista	1 juni 2002"

k. Följande ska läggas till i punkt 5.3.3 i bilaga V till direktivet:

"Ortodonti				
Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Referensdatum	
Schweiz	Diplom für Kieferorthopädie Diplôme fédéral d'orthodontiste Diploma di ortodontista	Eidgenössisches Département des Innern und Schweizerische Zahnärzte-Gesellschaft Département fédéral de l'intérieur et Société suisse d'odontostomatologie Dipartimento federale dell'interno e Società Svizzera di Odontologia e Stomatologia	1 juni 2002	

Munkirurgi				
Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Referensdatum	
Schweiz	Diplom für Oralchirurgie Diplôme fédéral de chirurgie orale Diploma di chirurgia orale	Eidgenössisches Département des Innern und Schweizerische Zahnärzte-Gesellschaft Département fédéral de l'intérieur et Société suisse d'odontostomatologie Dipartimento federale dell'interno e Società Svizzera di Odontologia e Stomatologia	30 april 2004"	

▼ **M6**

- l. Följande ska läggas till i punkt 5.4.2 i bilaga V till direktivet:

"Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Behörighetsbevis som medföljer examensbeviset	Referensdatum
Schweiz	Eidgenössisches Tierarzt-diplom Diplôme fédéral de vétérinaire Diploma federale di veterinario	Eidgenössisches Departement des Innern Département fédéral de l'intérieur Dipartimento federale dell'interno		1 juni 2002"

- m. Följande ska läggas till i punkt 5.5.2 i bilaga V till direktivet:

▼ **M9**

"Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Yrkestitel	Referensdatum
Schweiz	1. Diplomierte Hebamme Sage-femme diplômée Levatrice diplomata	Schulen, die staatlich anerkannte Bildungsgänge durchführen Écoles qui proposent des filières de formation reconnues par l'État Scuole che propongono dei cicli di formazione riconosciuti dallo Stato	Hebamme Sage-femme Levatrice	1 juni 2002
	2. [Bachelor of Science [Name of the UAS] in Midwifery] 'Bachelor of Science HES-SO de Sage-femme' (Bachelor of Science HES-SO in Midwifery) 'Bachelor of Science BFH Hebamme' (Bachelor of Science BFH in Midwifery) 'Bachelor of Science ZFH Hebamme' (Bachelor of Science ZHAW in Midwifery)	Schulen, die staatlich anerkannte Bildungsgänge durchführen Écoles qui proposent des filières de formation reconnues par l'État Scuole che propongono dei cicli di formazione riconosciuti dallo Stato	Hebamme Sage-femme Levatrice	1 juni 2002"

▼ **M6**

n. Följande ska läggas till i punkt 5.6.2 i bilaga V till direktivet:

”Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Behörighetsbevis som medföljer examensbeviset	Referensdatum
Schweiz	Eidgenössisches Apothekerdiplom Diplôme fédéral de pharmacien Diploma federale di farmacista	Eidgenössisches Departement des Innern Département fédéral de l'intérieur Dipartimento federale dell'interno		1 juni 2002”

o. Följande ska läggas till i punkt 5.7.1 i bilaga V till direktivet:

”Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Behörighetsbevis som medföljer examensbeviset	Referenslåsår
Schweiz	Diploma di architettura (Arch. Dipl. USI)	Accademia di Architettura dell'Università della Svizzera Italiana		1996–1997
	Master of Arts BFH / HES-SO en architecture, Master of Arts BFH / HES-SO in Architecture	Haute école spécialisée de Suisse occidentale (HES-SO) together with Berner Fachhochschule (BFH)	—	2007–2008
	Master of Arts BFH / HES-SO in Architektur, Master of Arts BFH / HES-SO in Architecture	Haute école spécialisée de Suisse occidentale (HES-SO) together with Berner Fachhochschule (BFH)		2007–2008
	Master of Arts FHNW in Architektur	Fachhochschule Nordwestschweiz FHNW	—	2007–2008
	Master of Arts FHZ in Architektur	Fachhochschule Zentralschweiz (FHZ)	—	2007–2008

▼ M6

”Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfär- dar exa- mensbeviset	Behörighets- bevis som medföljer ex- amensbeviset	Referenslåsår
	Master of Arts ZFH in Architektur	Zürcher Fach- hochschule (ZFH), Zür- cher Hoch- schule für Angewandte Wissenschaften (ZHAW), Departement Architektur, Gestaltung und Bauingenieur- wesen	—	2007–2008
	Master of Science MSc in Architec- ture, Architecte (arch. dipl. EPF)	Ecole Poly- technique Fé- dérale de Lausanne		2007–2008
	Master of Science ETH in Architektur, MSc ETH Arch	Eidgenössi- sche Techni- sche Hoch- schule Zurich		2007–2008”

p. Följande ska läggas till i bilaga VI till direktivet:

”Land	Benämning på examensbeviset	Referenslåsår
Schweiz	1. Dipl. Arch. ETH, arch. dipl. EPF, arch. dipl. PF	2004–2005
	2. Architecte diplômé EAUG	2004–2005
	3. Architekt REG A Architecte REG A Architetto REG A	2004–2005”

2a. **377 L 0249:** Rådets direktiv 77/249/EEG av den 22 mars 1977 om underlättande för advokater att effektivt begagna sig av friheten att tillhandahålla tjänster (EGT L 78, 26.3.1977, s. 17)

ändrat genom

- 1 79 H: Akt om anslutningsvillkoren för Hellenska republiken samt om anpassningarna av fördragen (EGT L 291, 19.11.1979, s. 91)
- 1 85 I: Akt om anslutningsvillkoren för Konungariket Spanien och Portugisiska republiken samt om anpassningarna av fördragen (EGT L 302, 15.11.1985, s. 160)
- Beslut 95/1/EG, Euratom, EKSG av Europeiska unionens råd av den 1 januari 1995 om anpassning av de dokument som har avseende på nya medlemsstaters anslutning till Europeiska unionen (EGT L 1, 1.1.1995, s. 1)

▼ **M6**

- **1 2003 T:** Akt om villkoren för Republiken Tjeckiens, Republiken Estlands, Republiken Cyperns, Republiken Lettlands, Republiken Litauens, Republiken Ungerns, Republiken Maltas, Republiken Polens, Republiken Sloveniens och Republiken Slovakiens anslutning till de fördrag som ligger till grund för Europeiska unionen och om anpassning av fördragen (EUT L 236, 23.9.2003, s. 33)
- Rådets direktiv 2006/100/EG av den 20 november 2006 om anpassning av vissa direktiv när det gäller fri rörlighet för personer, med anledning av Bulgariens och Rumäniens anslutning (EUT L 363, 20.12.2006, s. 141)

▼ **M10**

- Rådets direktiv 2013/25/EU av den 13 maj 2013 om anpassning av vissa direktiv när det gäller etableringsrätten och friheten att tillhandahålla tjänster med anledning av Republiken Kroatens anslutning (EUT L 158, 10.6.2013, s. 368), del B punkt 1 i bilagan.

▼ **M6**

- b. Inom ramen för detta avtal ska direktiv 77/249/EEG anpassas på följande sätt:

1. Följande ska läggas till i artikel 1.2:

”Schweiz:

Advokat, Rechtsanwalt, Anwalt, Fürsprecher, Fürsprech

Avocat

Avvocato”

2. Artikel 8 ska inte tillämpas. Den samordnare som utsetts av Schweiz ska dock i enlighet med artikel 56 i direktiv 2005/36/EG underrätta kommissionen med kopia till gemensamma kommittén om lagstiftning som antas på grundval av direktiv 77/249/EEG.

- 3a. **398 L 0005:** Europaparlamentets och rådets direktiv 98/5/EG av den 16 februari 1998 om underlättande av stadigvarande utövande av advokatyrket i en annan medlemsstat än den i vilken auktorisationen erhöles (EGT L 77, 14.3.1998, s. 36)

ändrat genom

- **1 2003 T:** Akt om villkoren för, Republiken Tjeckiens, Republiken Estlands, Republiken Cyperns, Republiken Lettlands, Republiken Litauens, Republiken Ungerns, Republiken Maltas, Republiken Polens, Republiken Sloveniens och Republiken Slovakiens anslutning till till de fördrag som ligger till grund för Europeiska unionen och om anpassning av fördragen (EUT L 236, 23.9.2003, s. 33)

- Rådets direktiv 2006/100/EG av den 20 november 2006 om anpassning av vissa direktiv när det gäller fri rörlighet för personer, med anledning av Bulgariens och Rumäniens anslutning (EUT L 363, 20.12.2006, s. 141)

▼ **M10**

- Rådets direktiv 2013/25/EU av den 13 maj 2013 om anpassning av vissa direktiv när det gäller etableringsrätten och friheten att tillhandahålla tjänster med anledning av Republiken Kroatens anslutning (EUT L 158, 10.6.2013, s. 368), del B punkt 2 i bilagan.

▼ **M6**

b. Inom ramen för detta avtal ska direktiv 98/5/EG anpassas på följande sätt:

1. Följande ska läggas till i artikel 1.2 a:

”Schweiz:

Advokat, Rechtsanwalt, Anwalt, Fürsprecher, Fürsprech

Avocat

Avvocato”

2. Artiklarna 16 och 17 ska inte tillämpas. Den samordnare som utsetts av Schweiz ska dock i enlighet med artikel 56 i direktiv 2005/36/EG underrätta kommissionen med kopia till gemensamma kommittén om lagstiftning som antas på grundval av direktiv 98/5/EG.

3. Artikel 14 ska tillämpas på följande sätt:

Kommissionen ska underrätta medlemsstaterna om Schweiz behöriga myndigheter, så snart Schweiz har underrättat kommissionen med kopia till gemensamma kommittén.

4a. **374 L 0556:** Rådets direktiv 74/556/EEG av den 4 juni 1974 med detaljbestämmelser om övergångsåtgärder för olika former av verksamhet inom handel med och distribution av giftiga ämnen och verksamhet som medför yrkesmässig användning av dessa produkter inklusive verksamhet som agent (EGT L 307, 18.11.1974, s. 1)

b. Inom ramen för detta avtal ska direktiv 74/556/EEG anpassas på följande sätt:

1. Artikel 4.3 ska tillämpas på följande sätt:

Kommissionen ska underrätta medlemsstaterna om Schweiz behöriga myndigheter, så snart Schweiz har underrättat kommissionen med kopia till gemensamma kommittén.

2. Artikel 7 ska inte tillämpas. Den samordnare som utsetts av Schweiz ska dock i enlighet med artikel 56 i direktiv 2005/36/EG underrätta kommissionen med kopia till gemensamma kommittén om lagstiftning som antas på grundval av direktiv 74/556/EEG.

5a. **374 L 0557:** Rådets direktiv 74/557/EEG av den 4 juni 1974 om att uppnå etableringsfrihet och frihet att tillhandahålla tjänster som egenföretagare och agent inom handel med och distribution av giftiga ämnen (EGT L 307, 18.11.1974, s. 5)

ändrat genom

— Beslut 95/1/EG, Euratom, EKSG av Europeiska unionens råd av den 1 januari 1995 om anpassning av de dokument som har avseende på nya medlemsstaters anslutning till Europeiska unionen (EGT L 1, 1.1.1995, s. 1)

— 1 2003 T: Akt om villkoren för, Republiken Tjeckien, Republiken Estland, Republiken Cyperns, Republiken Lettland, Republiken Litauen, Republiken Ungerns, Republiken Maltas, Republiken Polens, Republiken Sloveniens och Republiken Slovakiens anslutning till till de fördrag som ligger till grund för Europeiska unionen och om anpassning av fördragen (EUT L 236, 23.9.2003, s. 33)

— Rådets direktiv 2006/101/EG av den 20 november 2006 om anpassning av direktiven 73/239/EEG, 74/557/EEG och 2002/83/EG rörande friheten att tillhandahålla tjänster, med anledning av Bulgariens och Rumäniens anslutning (EUT L 363, 20.12.2006, s. 238)

▼ **M10**

- Rådets direktiv 2013/25/EU av den 13 maj 2013 om anpassning av vissa direktiv när det gäller etableringsrätten och friheten att tillhandahålla tjänster med anledning av Republiken Kroatiens anslutning (EUT L 158, 10.6.2013, s. 368), del C i bilagan.

▼ **M6**

- b. Inom ramen för detta avtal ska direktiv 74/557/EEG anpassas på följande sätt:

- 1. I Schweiz:

Alla produkter och giftiga ämnen som anges i lagen om giftiga ämnen (lagsamling 813.1) och särskilt de i förordningen om giftiga ämnen (lagsamling 813) och förordningen om miljögifter (lagsamling 814.812.31, 814.812.32 och 814.812.33).

- 2. Artikel 7.5 ska tillämpas på följande sätt:

Kommissionen ska underrätta medlemsstaterna om Schweiz behöriga myndigheter, så snart Schweiz har underrättat kommissionen med kopia till gemensamma kommittén.

- 3. Artikel 8 ska inte tillämpas. Den samordnare som utsetts av Schweiz ska dock i enlighet med artikel 56 i direktiv 2005/36/EG underrätta kommissionen med kopia till gemensamma kommittén om lagstiftning som antas på grundval av direktiv 74/557/EEG.

- 6a. **386 L 0653**: Rådets direktiv 86/653/EEG av den 18 december 1986 om samordning av medlemsstaternas lagar rörande självständiga handelsagenter (EGT L 382, 31.12.1986, s. 17)

- b. Inom ramen för detta avtal ska direktiv 86/653/EEG anpassas på följande sätt:

Artikel 22 ska inte tillämpas. Den samordnare som utsetts av Schweiz ska dock i enlighet med artikel 56 i direktiv 2005/36/EG underrätta kommissionen med kopia till gemensamma kommittén om lagstiftning som antas på grundval av direktiv 86/653/EEG.

AVSNITT B: RÄTTSAKTER SOM DE AVTALSSLUTANDE PARTERNA SKA NOTERA

De avtalsslutande parterna ska notera innehållet i följande rättsakt:

- 7. **389 X 0601**: Kommissionens rekommendation 89/601/EEG av den 8 november 1989 om utbildning av vårdpersonal i cancersjukdomar (EGT L 346, 27.11.1989, s. 1)

PROTOKOLL OM FRITIDSBOSTÄDER I DANMARK

De avtalsslutande parterna är eniga om att protokoll nr 1 till Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen om förvärv av fast egendom i Danmark också är tillämpligt på detta avtal när det gäller schweiziska medborgares förvärv av fritidsbostäder i Danmark.

▼B

PROTOKOLL OM ÅLAND

De avtalsslutande parterna är eniga om att protokoll nr 2 till Finlands anslutningsakt till Europeiska unionen om Åland också är tillämpligt på detta avtal.

▼B

SLUTAKT

De befullmäktigade ombuden för

KONUNGARIKET BELGIEN

KONUNGARIKET DANMARK

FÖRBUNDSREPUBLIKEN TYSKLAND

HELLENSKA REPUBLIKEN

KONUNGARIKET SPANIEN

FRANSKA REPUBLIKEN

IRLAND

ITALIENSKA REPUBLIKEN

STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG

KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA

REPUBLIKEN ÖSTERRIKE

PORTUGISISKA REPUBLIKEN

REPUBLIKEN FINLAND

KONUNGARIKET SVERIGE

FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRITANNIEN OCH NORDIRLAND

och

EUROPEISKA GEMENSKAPEN,

å ena sidan, och

de befullmäktigade ombuden för SCHWEIZISKA EDSFÖRBUNDET,

å andra sidan,

▼B

har, vid ett möte den 21 juni 1999 i Luxemburg för att underteckna avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiziska edsförbundet, å andra sidan, om fri rörlighet för personer, antagit de gemensamma förklaringar som anges nedan och som bifogas denna slutakt:

— Gemensam förklaring om allmän liberalisering av tillhandahållandet av tjänster.

— Gemensam förklaring om pensionerna för pensionärer som varit anställda vid Europeiska gemenskapernas institutioner och som är bosatta i Schweiz.

— Gemensam förklaring om avtalets tillämpning.

Vidare har de befullmäktigade ombuden för medlemsstaterna och gemenskapen och de befullmäktigade ombuden för Schweiziska edsförbundet beaktat följande förklaringar som bifogas denna slutakt:

— Förklaring av Schweiz om förlängning av avtalet.

— Förklaring av Schweiz om invandrings- och asylpolitiken.

— Förklaring av Schweiz om erkännande av utbildningsbevis för arkitekter.

— Förklaring av EG och dess medlemsstater om artiklarna 1 och 17 i bilaga I.

— Förklaring av Europeiska unionens råd om Schweiz' deltagande i kommittéer.

Hecho en Luxemburgo, el ventiuno de junio de mil novecientos noventa y nueve.

Udfærdiget i Luxembourg den enogtyvende juni nitten hundrede og nioghalvfems.

Geschehen zu Luxemburg am einundzwanzigsten Juni neunzehnhundertneunundneunzig.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις είκοσι μία Ιουνίου χίλια εννιακόσια ενενήντα εννέα.

Done at Luxembourg on the twenty-first day of June in the year one thousand nine hundred and ninety-nine.

Fait à Luxembourg, le vingt-et-un juin mil neuf cent quatre-vingt dix-neuf.

Fatto a Lussemburgo, addì ventuno giugno millenovecentonovantanove.

Gedaan te Luxemburg, de eenentwintigste juni negentienhonderd negenenneentig.

Feito em Luxemburgo, em vinte e um de Junho de mil novecentos e noventa e nove.

Tehty Luxemburgissa kahdentenäkymmenentenäensimmäisenä päivänä kesäkuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäyhdeksän.

Som skedde i Luxemburg den tjugoförsta juni nittonhundranittionio.

▼B

Pour le Royaume de Belgique
 Voor het Koninkrijk België
 Für das Königreich Belgien

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Diese Unterschrift verbindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

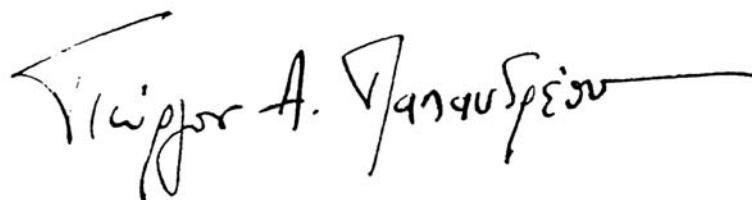
På Kongeriget Danmarks vegne

Für die Bundesrepublik Deutschland

Για την Ελληνική Δημοκρατία

▼B

Por el Reino de España

A stylized, cursive signature in black ink, consisting of a large, sweeping loop followed by a horizontal line and a small upward stroke.

Pour la République française

A cursive signature in black ink, featuring a prominent vertical stroke on the left and a series of connected loops and curves.

Thar cheann Na hÉireann
For Ireland

A cursive signature in black ink, starting with a large, sweeping loop and followed by a series of connected curves and a long horizontal tail.

Per la Repubblica italiana

A cursive signature in black ink, featuring a series of connected loops and curves, with a small upward stroke at the end.

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

A cursive signature in black ink, starting with a vertical stroke and followed by a series of connected loops and curves.

▼ B

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

A stylized handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long vertical stroke on the right.

Für die Republik Österreich

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Gottfried' followed by a surname.

Pela República Portuguesa

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Jai - Gomes'.

Suomen tasavallan puolesta
För Republiken Finland

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Tarja Haavio'.

För Konungariket Sverige

A handwritten signature in black ink, consisting of a series of loops and a vertical line on the right.

▼B

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Por la Comunidad Europea
For Det Europæiske Fællesskab
Für die Europäische Gemeinschaft
Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
For the European Community
Pour la Communauté européenne
Per la Comunità europea
Voor de Europese Gemeenschap
Pela Comunidade Europeia
Euroopan yhteisön puolesta
På Europeiska gemenskapens vägnar

Für der schweizerischen Eidgenossenschaft
Pour la Confédération suisse
Per la Confederazione svizzera

▼B

GEMENSAM FÖRKLARING

om allmän liberalisering av tillhandahållandet av tjänster

De avtalsslutande parterna förbinder sig att så snart som möjligt inleda förhandlingar om en allmän liberalisering av tillhandahållandet av tjänster på grundval av gemenskapens regelverk.

▼B**GEMENSAM FÖRKLARING****om pensionerna för pensionärer som varit anställda vid Europeiska gemenskapernas institutioner och som är bosatta i Schweiz**

Europeiska gemenskapernas kommission och Schweiz förbinder sig att försöka nå en tillfredsställande lösning på problemet med dubbel beskattning av pensionerna för pensionärer som varit anställda vid Europeiska gemenskapernas institutioner och som är bosatta i Schweiz.

▼B**GEMENSAM FÖRKLARING****om avtalets tillämpning**

De avtalsslutande parterna kommer att vidta de åtgärder som är nödvändiga för att gemenskapens regelverk skall kunna tillämpas på medborgare från den andra parten i enlighet med det avtal som ingåtts mellan parterna.

▼B**GEMENSAM FÖRKLARING****om ytterligare framtida förhandlingar**

Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet förklarar sin avsikt vara att inleda förhandlingar i syfte att ingå avtal på områden av gemensamt intresse, såsom uppdatering av protokoll 2 till frihandelsavtalet från 1972 och Schweiz' deltagande i vissa gemenskapsprogram för utbildning, ungdomsfrågor, medier, statistik och miljö. Dessa förhandlingar bör förberedas snarast efter det att de aktuella bilaterala förhandlingarna slutförts.

▼B

FÖRKLARING AV SCHWEIZ

om förlängning av avtalet

Schweiz förklarar att landet på grundval av dess tillämpliga interna förfaranden kommer att ta ställning till en förlängning av avtalet under avtalets sjunde giltighetsår.

FÖRKLARING AV SCHWEIZ
om invandrings- och asylnpolitiken

Schweiz bekräftar sin avsikt att intensifiera samarbetet med EU och dess medlemsstater när det gäller invandrings- och asylnpolitik. Mot bakgrund av detta är Schweiz berett att delta i EU:s system för samordning av asylansökningar och åtar sig att inleda förhandlingar för att en parallell konvention till Dublinkonventionen (konvention rörande bestämmandet av den ansvariga staten för prövningen av en ansökan om asyl som framställts i en av medlemsstaterna i de Europeiska gemenskaperna, undertecknad i Dublin den 15 juni 1990) skall kunna ingås.

▼B**FÖRKLARING AV SCHWEIZ****om erkännande av utbildningsbevis för arkitekter**

Schweiz kommer att föreslå för den gemensamma kommittén för den fria rörligheten av personer, direkt efter dess inrättande, att det i bilaga III till avtalet om fri rörlighet för personer införs sådana utbildningsbevis för arkitekter som utfärdats av schweiziska särskilda högskolor, i enlighet med bestämmelserna i direktiv 85/384/EEG av den 10 juni 1986.

FÖRKLARING AV EG OCH DESS MEDLEMSSTATER**om artiklarna 1 och 17 i bilaga I**

Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater förklarar att artiklarna 1 och 17 i bilaga I till avtalet inte skall påverka tillämpningen av gemenskapens regelverk om villkoren för utstationering av arbetstagare som är medborgare i tredje land i samband med gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster.

▼B**FÖRKLARING****om Schweiz' deltagande i kommittéer**

Rådet godtar att företrädare för Schweiz deltar som observatörer i följande kommittéers och expertgruppers möten när frågor som berör Schweiz behandlas:

- Kommittéer rörande forskningsprogram, inbegripet Kommittén för vetenskaplig och teknisk forskning (CREST).
- Administrativa kommittén för social trygghet för migrerande arbetare.
- Samordningsgruppen för ömsesidigt erkännande av examensbevis avseende högre utbildning.
- De rådgivande kommittéerna rörande flyglinjer och konkurrensreglernas tillämpning på lufttransportområdet.

Omröstningarna i kommittéerna kommer att äga rum utan de schweiziska företrädarnas närvaro.

Vad gäller övriga kommittéer för områden som omfattas av dessa avtal och på vilka Schweiz antingen har införlivat gemenskapens regelverk eller tillämpar likvärdiga bestämmelser, kommer kommissionen att samråda med experter från Schweiz enligt förfarandet i artikel 100 i EES-avtalet.